

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 34 (2321) 1994 RUGPJŪTIS-AUGUST 23

LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY

• 2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA

• NUMERIO KAINA — \$1

Uždaviniai tie patys

Gyvenimo ratas vėl pasisuko — netrukus krutėsime gelstančių medžių fone. Vasaros džiaugsmas ir atostogos lieka grįžtančio ilgesio prisiminimuose. Rudenėjantis laikas visada verčia labiau susikaupti, pažūrėti į savo darbus bei įsipareigojimus.

LIETUVIŠKASIS gyvenimas išeivijoje eina lygiagrečiai su bendrinio. Krūvis nemažas tiems, kurie pasiryžę lygiagrečiai išlaikyti. Pasirinkimo nėra — nori būti lietuvis ne vien tik vardu, turi suspėti visur. Tai nemaži uždaviniai ir dabar jau užgulantys išeivijoje užaugusią kartą, nebe vienu atveju jau ir jų vaikus. Greitai nuo šios pamainos priklausys lietuviškos veiklos pajėgumas ir kryptys. Pagrindiniai lietuviškos išlaikymo varikliai — šeima, savoji mokykla, parapijos, jaunimo organizacijos, specialiai paskirti sambūriai bei klubai — naujų poreikių akivaizdoje gal jau ir turėtų atsargiai peržiūrėti vartojamus metodus, įsisenėjusias priemones. Tam reikalui geriausiai tiktų stipresnis įsijungimas jaunesniųjų, kurie labiau supranta atsirandančių poreikių naudą ir prasmę. O svarbiausia — įsijungę patys iš arčiau pamatytų daugelio dalykų įgyvendinimo galimybes ir kliūtis. Stovint toliau, dalykai dažnai kitaip atrodė. Ir šūkavimai, kad vyresnieji jaunesnių neįsileidžia, kad gaili lėšų, kad nesupranta jaunimo, dažniausiai ataidi iš nežinomos tolimos. Tiesa, galima gal dar atrasti aukštomis tvoromis apsitvėrusių veikėjų, tempiančių vėžimą, nors kelias jau seniai pasibaigęs. Bet tai tik nereikšmingos išimties. Be to, kai kuriose vietovėse vyresnieji tebedirba tik todėl, kad jokios pamainos nėra. Tai vis gyvenimo padiktuoti reiškiniai. Gal ir dėl jų praeityje labai daug šnekėta apie kartų tarpeklius, nors iš tikrųjų ne amžius veiklos sėkmę lemia, bet tinkamas pasiimtų pareigų atlikimas. Užtat ir pakeisti metodai, naujos priemonės nedaug ką pakeis, jei įsipareigojimo supratimas bus menkas.

IŠEIVIJOJE užaugusio jaunimo, ir jau tėvais tapusio, šiandieninis didysis rūpestis, atrodo, yra — laikytis drauge. Tai suprantama, nes išsisklaidymo pavojus jiems daug didesnis, negu buvo jų tėvams, kurie natūraliai vieni kitų ieškojo, nenorėdami ar negalėdami šlietis prie svetimos aplinkos. Dabar jaunesniųjų laikymasis drauge tampa būtina sąlyga bet kokiai lietuviškai veiklai reikštis. Todėl pagrindinis jaunų šeimų dažnesnis suėjimas, bendravimas, ir tai daugiau šeiminių, ne asmeninių pagrindu. Tačiau aiškių gairių nenusmaigčius, suėjimai ir bendravimas gali pavirsti paprastu pragavimu. O šito toli gražu neužtenka lietuviškajam gyvenimui palaikyti organizuotumo ir bendrinių siekių prasmę. Bendruomeninė veikla uždeda pareigas, veikėjai tampa variklių krumpliciaračiais, bendrojo mechanizmo dalelėmis. Todėl norint, kad judėjimas neapimtų, tenka jungtis ir būti ta dalele, kuri prisideda, judina, atstovauja. Tuo tarpu tai vienintelis būdas išlaikyti tą lietuvišką aplinką, kurioje gali augti ir bręsti naujos kartos. O geresnių kelių ieškant, atsimintina, kad uždaviniai lieka tie patys, kad jokios priemonės negali jų pakeisti, nei atstoti. Priešingu atveju taplume apgailėtinais formalistais, apsidangstę senais pavadinimais, bet jau einančiais kažkur kitur. Tai tik būtų tautinės tapatybės praskiedimas. O reikėtų ryžtingai tarti: norime stiprėti, ne silpnėti. Sukurtoji išeivija to tikrai nuspelno. Č.S.

KANADOS ĮVYKIAI

Radarinės greičio nuotraukos

Radaro nuotraukų baudos sistema greičio ribas pažeidžiantiems automobilių vairuotojams nuo rugpjūčio 15 d. įveda Ontario NDP premjero Bob Rae socialinė vyriausybė. Seniau policija radaru naudodavosi tik pažeidėjų greičiui nustatyti ir jiems sulaikyti. Dabar jie nebus sustabdomi, tik pašto gaus baudos pranešimą su radaro padaryta automobilio bei jo numerio plokštės nuotrauka ir pažeidimo metu užregistruotą greičiui. Nuotrauka su baudos pranešimu bus siunčiama automobilio savininkui. Jis bus atsakingas už jos sumokėjimą, bet nepraras vairuotojo leidimui reikalingų taškų (demerit points). Mat tuo metu automobilį galėjo vairuoti ir ne savininkas, o kitas jo važiuojęs asmuo.

Šešių mėnesių bandomajam laikotarpiui panaudojami keturi jokių policijos ženklų neturintys uždari "Chevrolet Astro" sunkvežimukai, aprūpinti ne tik radaru, bet ir specialia foto aparatūra. Jie važinėja greičio ribos laužytojų lauks greitkeluose prie Toronto. Kiekvienas per greitus vairuotojus sekantis sunkvežimukas galės padaryti apie 1.600 nuotraukų per dieną. Tad kasdien susidarys didelis greičio ribos pažeidėjų sąrašas su jų laukiančiomis baudomis nuo 30

iki 245 dolerių. Spėjama, kad baudos vidurkis sieks apie 100 dolerių. Automobilių savininkams už nesumokėtą baudą metų pabaigoje bus sustabdytas registracinės plokštės atnaujinimas. Pažeidėjams paliekama teisė kreiptis į teismą, gerokai suvaržyta dėl jų didelio skaičiaus. Atrodo, dėl šios priežasties pažeidėjų dauguma baudas sumokės be teismo.

Ontario provincijoje įvedama baudos sistema nėra nauja Kanadoje. Ji jau 1987 m., susilaukusi daug priekaištų, įvesta Kalgarije, o pernai ir Edmontone. Kalgarije 1992 m. buvo nubausta 24.212 greičio ribos pažeidėjų, 1993 m. — net 60.449. Tačiau žuvusiųjų skaičius automobilių susidūrimuose sumažėjo beveik pilnu trečdaliu, o Kalgario išdo pajamos padidėjo 4,2 milijono dolerių. Tad radaro nuotraukų baudos sistema, nors ir neįstengusi sumažinti greičio ribos pažeidėjų, vis dėlto turėjo ir teigiamų rezultatų.

Kritikai Ontario provincijoje skundžiasi, kad tokia užmaskuoto radaro nuotraukų sistema pažeidžiamos automobilių vairuotojų, ypač jų savininkų teisės. Esą tai liudija, kad Ontario premjerui

(Nukelta į 2-rą psl.)

Pasaulio lietuvių dainų šventės eitynėse žygiuoja grupė Kanados lietuvių. Plakata neša KLB krašto valdybos narys JUOZAS KRISTOLAITIS

Savaitė Lietuvoje

Pasirašyta sutartis su Kanada

1994 m. rugpjūčio 8 d. buvo pasirašyta Kanados ir Lietuvos vyriausybės bendradarbiavimo ir prekybos sutartis, skelbia ELTA. Pasirašė Kanados parlamento sekretorius užsienio reikalams Jesse Flis ir Lietuvos užsienio reikalų sekretorius Albinas Januška. Tikimasi, jog šiuo bus imanoma padidinti valstybių tarpusavio prekybą, kuri per pirmąjį šių metų pusmetį siekė 12 milijonų dolerių. Numatyta bendradarbiauti žvejyboje. Lietuvos ūkininkams bus parūpinta kanadietiška žemės ūkio technika, o Lietuva galėtų eksportuoti į Kanadą gyvulius, tekstilę ir juodųjų metalų. Tuo tarpu, pasak J. Flis, Kanados verslininkai tikisi tvirtesnių Lietuvos garantijų investicijoms.

Lankėsi Lenkijos gynybos ministeris

ELTOS pranešimu, Lietuvos krašto apsaugos ministerio Lino Linkevičiaus kvietimu Vilniuje rugpjūčio 8-9 d.d. lankėsi Lenkijos gynybos ministeris Pietr Kolodziejczak su delegacija. Susitikime L. Linkevičius apžvelgė krašto apsaugos sistemos susikūrimą ir pareizę, kad per visą kūrmos laikotarpį labai vėlavu juridinių dokumentų patvirtinimas, bet dabar problemos turėtų spręstis greičiau, priėmus Gynybos doktriną. Ministeriai kalbėjosi apie įsijungimą į NATO organizaciją ir dalyvavimą tarptautiniuose taikos palaikymo veiksmuose, kur Lenkija jau turi 20 metų patirtį. Bus rengiamos bendros karinės pratybos, sudaromos sąlygos Lietuvos karininkams stažuotis Lenkijoje. P. Kolodziejczak taip pat susitiko su ministru pirminku Adolfu Šleževičiumi, ir užsienio reikalų ministerijos sekretoriumi Albinu Januška, su kuriuo tarp kitko buvo kalbėta apie būtinybę demilitarizuoti Karaliaučiaus sritį.

Pasitarimai su Estijos ir Latvijos vadais

Lietuvos ministeris pirminkas Adolfas Šleževičius susitiko su Lietuvoje viešinti Latvijos ministru pirminku V. Birkavsu rugpjūčio

2 d., rašo ELTA. Jie apsvaustė bendrą dalyvavimą taikos pajėgose, Baltijos ir Skandinavijos valstybių politinį bei ekonominį bendradarbiavimą, pasienio tarnybų bei muitinių problemas.

Su Estijos ministru pirminku M. Laar'u, taipgi atvykusių darbo vizitui. A. Šleževičius aptarė konkrečius dvišalius bei bendrus Baltijos kraštų klausimus. M. Laar išreiškė pritarimą Lietuvos pozicijai derybose su Lenkija dėl "Via Baltica" greitkelio tiesimo.

Rugpjūčio 30-31 d.d. Palangoje vyks Baltijos bei Skandinavijos kraštų užsienio reikalų ministerių pokalbiai dėl Šiaurės ir Baltijos valstybių įsijungimo į Europos struktūras bei Rusijos kariuomenės išvedimo iš Latvijos ir Estijos.

Krikščionys demokratai skatina balsuoti

Rugpjūčio 17 d. Lietuvos krikščionių demokratų partijos valdyba išleido pareiškimą, raginantį Lietuvos piliečius dalyvauti rugpjūčio 27 d. referendume. Pareiškime pasisakoma už demokratinės Lietuvos valstybės prestižo įtvirtinimą, už teisingumą įtvirtinančius įstatymus, už veiksmingą demokratine teisėsą, už sąžiningą pareigūnų tarnavimą visuomenei ir valstybei. Taip pat pabrėžta būtinybė vykdyti sąžiningą privatizaciją ir valstybės turto pardavimą tikra kaina bei naudoti lėšas, gautas pardavus Lietuvos valstybinį turą, Lietuvos gyventojų santauptų išsaugojimui. Išreikštas susirūpinimas, kad lig šiol "nė vienas iš šių nuostatų iš tikrųjų dar nėra įgyvendinamas".

Stiprinami Lietuvos ryšiai su išeivija

JAV LB praneša, kad norint puoselėti Lietuvos ir Šiaurės Amerikos lietuvių bendradarbiavimą bei padėti išspręsti išeiviją ir Lietuvą liečiančius klausimus, JAV LB krašto valdybos pirminko Vyta. Maciūno, vykdomosios vicepirminkės adv. Reginos Narušienės ir visuomeninių reikalų tarybos pirminko Alg. Gečio iniciatyva ruošiamasi sukurti

(Nukelta į 2-rą psl.)

Pasaulio lietuvių šventė

Visi likom be galo laimingi...

Įspūdžiai Kanados lietuvių — muzikės bei dirigentės, dalyvavusios Pasaulio lietuvių dainų ir tautinių šokių šventėje Kaune ir Vilniuje

NIJOLĖ BENOTIENĖ

Plačiai ir galingai per tėviškę Lietuvą nuskambėjo jubiliejinės Pasaulio lietuvių dainų šventės garsai, palikdami širdyje neužmirštamus įspūdžius. Išeivijos dainininkai ir Vilnių pradėjo rinktis 1994 m. pirmomis liepos mėnesio dienomis. Atvykus į Vilnių, kiekvienam išeivijos vienetui buvo paskirtas Vilniaus organizacinio komiteto narys, kuris nuo ryto iki vakaro visur lydėjo ir prižiūrėjo dainininkus. Nakvynė, maistas, ekskursijos laisvalaikio metu, visas organizuotas laisvalaikio išnaudojimas išeivijos dalyviams paliko kuo geriausią įspūdį. Anot PLB pirminko B. Nainio, "viskas buvo per gerai ir visko buvo per daug".

Pirmadienį ir antradienį jungtinis išeivijos choras entuziastingai repetavo, derindamas visus akordus, atidžiai sekdamas ir paklusdamas kiekvieno dirigento reikalavimams. Gausiais plojimais ir gėlimis pasveikino Lietuvos choras, išmokusius mūsų repertuarą ir atėjusius mums padėti. Visos repetacijos vykdavo rytą ir po pietų, palikdamos vakarus laisvus.

Pradinės iškilmės

Neužmirštama įspūdi visiemis išeivijos dainininkams paliko Lietuvos laisvės gynėjų pagerbimo iškilmę Antakalnio kapinėse. Kiekvienas, rankose nešdami po gėlės žiedą, ėjome pagerbti tų, kurių širdies dūžiai sustojo sausio 13-tąją. Dabar kapinėse skambėjo metalinis varpas, visiems primindamas netolimą praeitį ir kviesdamas sargybai už Lietuvos laisvę. Nustojus varpo dūžiams, kapinių tylą ir mūsų širdis pravirkdė jungtinio vyrų choro atliekamos patriotinės dainos. Tautos kovotojų dėka ir mes šiandien galim džiaugtis laisvąja tėvyne, jungtis šokyje ir dainoje su broliais bei sesėmis.

Liepos 6, trečiadienį, visi šventės dirigentai ir dainininkai dalyvavome iškilmingose šventose Mišiose arkikatedroje-bazilikoje, kurių metu buvo šventinama Pasaulio lietuvių dainų šventės vėliava. Mišias atnaušo vyskupas P. Baltakis ir kardinolas V. Sladkevičius.

Sekancią dieną visi išvykome į šventės atidarymą Kaune. Visus išeivijos ir Lietuvos dirigentus pirmiausia nuvezė į Petrašiūnų kapines prie Kauno, kuriose palaidoti žymiausi mūsų tautos muzikai, kompozitoriai, dirigantai, atlikėjai. Kvėpdami ryto gaivumu ir ramybe alsuojančią kapų tylą, staiga sustojome išgirdę styginių kvarteto atliekamą J. Naujalo "Svajonę". Tylūs muzikos garsai, kaip gyvybės daigėlis, švelniai aidėjo kvietimas amžinam poilsiui išėjusius atminti, o mus gyviusius įpareigojantis tęsti jų pradėtą darbą. Nulenkėm galvas prie J. Naujalo, Č. Sasnausko, J. Gruodžio ir kitų Lietuvos muzikų kapų.

Repeticijos, eitynės, dainos

Nuo ankstyvo ryto suvažiuavę į Kauną pradėjome rimtą darbą, kuris iš visų dainininkų pareikalavo daug ištvėrmės. Orai Lietuvoje šventės metu buvo puikūs. Nuo ryto, kaitinant saulutei, mūsų nebejauno amžiaus dainininkai kantriai sėdėjo ir dainavo Dainų slėnio estradoje. Kurie ne-

paklausė savo vadovų ir iš anksto neįsigijo vandeniui atsinešti indų ir nuo saulės kepurių, skubiai turėjo lankstyti apdangas iš laikraštinio popieriaus, o vandens atsigaivinimui — skolinis indeliu iš kaimyno.

Po trumpos pietų pertraukos, pasipuošę tautiniais drabužiais, rikiavomės eitynėms, kurios prasidėjo iškilmingu Pasaulio lietuvių dainų šventės atidarymu prie Laisvės paminklo ir Nežinomojo kario kapo. Žygiuojant Kauno gatvėmis, visus sveikino miesto gyventojai. Visiem suėjus į Dainų slėnį, prasidėjo didžioji šventė, kuriai dirigento lazdele prieš 70 metų pakėlė J. Naujalis. Šiandien simbolinė pirmosios šventės lazdele buvo perduota Pasaulio lietuvių dainų šventės vyriausiam dirigentui Petriui Bingeiliui.

Giesmės, dainos ir dainelės visais vaikų ir suaugusių balsais skambėjo medžių viršūnėse. Plojom, kai dainos patiko, prašėm kartoti ir vėl kartojome.

Prasidėjo didžioji visų dainininkų ir klausytojų šventė. Visi džiaugėmės, kad esame kartu visos Lietuvos vaikai. Katutėmis ir gėlimis apdovanojoti nuo pakyls lipo dirigantai. Po šventės, kuri užtruko ilgiau negu buvo numatyta, visi džiaugsmingai ėjome į sporto salę atsigalvinti gėrimais ir pratešti šventės nuotaikas grojant Kauno miesto muzikantams. Tą patį vakarą grįžom į Vilnių.

Gera pradžia — pusė darbo. Deja, darbo buvo likę dar labai daug. Prasidėjo bendros visų chorų repetacijos Vin-

gio parke Vilniuje. Visi išeivijos vadovai stengėsi žiūrėti savo dainininkų, ypač vyresnio amžiaus, nes nuo ryto patekėjusi saulutė mums šypsojosi iki vėlyvo vakaro. Atrodė išgaruos visas kūne likęs skystis ir visos jėgos. Šventės režisieriai kaip įmanydami stengėsi kuo paveikiau suorganizuoti chorų įėjimus ir persirikiavimus, orkestrų išsidėstymą, kad nevargintų dainininkų.

Išeivijos dainininkai, per visą dieną iškaitę saulėje, atrodė nebesulauks vakaro, bet, pasistiprinę gera vakariene, jie gausiai dalyvaudavo vakarinėse programose, kurios buvo labai įdomios; simfoninės ir chorinės muzikos vakaras liepos 8 dieną, ansamblių vakaras liepos 8 d. Kalnų parke, Lietuvos chorų konkursas ir, žinoma, šokių diena Žalgirio stadione, kurioje išeivijos dainininkai dalyvavo organizuoti.

Tautinių šokių diena

Pasigirdus miško paukštelio čiulbesiui, medžių ošimui, į didelę stadiono aikštę išėjo mama su savo vaikais, rinkdama grybus ir uogas. Pajutau tikrą namų šilumą, mamos švelnią ranką ir garuojančio viralą skonį. Taip, čia mūsų žemė, mūsų namai nuo gilios senovės, kurią nelabai beatmena ir mūsų protėviai, senovės, apie kurią sužinoję iš istorijos raštų. Neįprastais primityvius muzikos garsais ir šokių judesiu prasidėjo pirmoji masinė kompozicija "Saulės giesmė", Ugnies garbinimas, kovos su priešais ginant savo žemę, maldos dievams, vaidi-

(Nukelta į 3-ąją psl.)

Muz. J. GOVEDAS (kairėje su sužeista ranka) ir A. PAULAVIČIUS, dainos "Už Lietuvą, tėvynę motina" autoriai, susitikę Pasaulio lietuvių dainų šventės metu

Šiame numeryje:

Uždaviniai tie patys

Apsidangstymas formalizmu — tautinės tapatybės žalojimas

Visi likom be galo laimingi...

Giesmės ir dainos skambėjo gimtosios šalies padangėje

Dvideidiškumas neišnyksta

Nelengva vadovauti, kai komunistinė praeitis slegia

Išeivija sovietiniuose voratinkliuose

L. Brežnevo laikais pradėta karjera tęsiama valdžioje

Sunki žemės grąžinimo byla

Dar vienas liudijimas kovoje už savo teises

Džiaugsmų ir problemų sušinėti

PL bendruomenės veikėjų suvažiavimas Anykščiuose

Antrajam sovietų atplūdimui besipriešinant I

Ramų žemaitijos dangų sudrumsdavo priešo bombonešiai

Apologia pro vita sua

Pastebėti netikslumai prel. L. Tulabos atsiminimų knygoje

2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada.
Tel. 905-275-4672. FAX 905-275-1336.

Canada Post Canadian Publications Mail Sales Product Agreement nr.1001760
LEIDĖJAS: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai"
REDAGUOJA: kun. dr. Pr. Gaida, Vyt. Kastytis, R. Sakalaite-Jonaitienė, Vyt. Balčiūnas, C. Senkevičius. Metinė prenumerata – \$38, pusmetinė – \$20, mėnė – \$50, garbės – \$60 (Amerikoje – JAV dol.) oro paštu – \$115. Pavieniai nr. – 1 doleris. Adresų keitimo reikalui kreiptis į "TŽ" administraciją. Skelbimai ruošiamam nr. priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.
Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550) is published weekly, except 1st a. 2nd week in August and 4th week in December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc., 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: 905-275-4672. U.S. office of publication, Lewiston, NY 14092. Membership fee: regular \$38.00, supporter \$50.00, honorary \$60.00 per year. Second Class Postage paid at Lewiston, NY. US POSTMASTER: send address changes to: "Tėviškės žiburiai", P. O. Box 1195 Lewiston, NY 14092. CANADA POST: send address changes to 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3. Printed in Canada.

Dviveidiškumas neišnyksta

Pokaltis su Brazausku

Krokuvos katalikų savaitraštis "Tygodnik Powszechny" 1994 m. liepos 17 d. laidoje išspausdino pokalbį su Lietuvos prezidentu Algirdu Brazausku. Kadangi š. m. spalio mėn. Lietuvoje yra rengiamas 55 metų Vilniaus grįžimo minėjimas, ir lenkai tai laiko nepalankiu Lenkijai mostu, laikraščio atstovas A. Romanowski Brazauską paklausė:

"Neseniai padarytas Lietuvos vyriausybės nutarimas, reikalaujantis švesti 55-tąsias Vilniaus ir jo krašto grįžimo prie Lietuvos metines, neabejotinai bus mūsų santykiuose atitrinčiantis elementas".

Prezidentas atsakė: "Juk tai buvo įvykis, kurio iš istorijos negalima išbraukti... Tačiau nežinau iš kur Tamsta gavote informaciją apie tokį vyriausybės nutarimą, iš kokio šaltinio. Aš apie tai girdžiu pirmą kartą. Ministeris pirmininkas irgi nieko nežino. Gal tai yra mies- to valdžios arba greičiau kokių nors radikalių visuomenės organizacijų sprendimas, kurios išsilaikė visokių dalykų. Vyriausybė tokio nutarimo nepadarė".

Čia Brazauskas grubiai prasi- lenkė su tiesa. Pokaltis su juo įvyko Vilniuje 1994 m. bir- želio 27 d., o tu pačių metų bir- želio 15 d. Lietuvos ministeris pirmininkas Adolfas Šleževičius, kuris "irgi nieko nežino" pasirašė Lietuvos vyriausybės nutarimą nr. 480 "Dėl Vilniaus grįžimo Lietuvai 55-ųjų meti- nių". Be Šleževičiaus šį nuta- rimą irgi pasirašė kultūros mi- nisteris Dainius Trinkūnas. "Tygodnik Powszechny" re- dakcija šį Brazausko prasi- lenkimą su tiesa pastebėjo ir s- vo prirėšė pakomentavo, kad tai galėjęs būti jo bandymas sušvelninti lietuvių-lenkų san- tykius.

Kadangi Brazauskas buvo pasisakęs, jog jo komunisti- nė praeitis jį slegia, "TP" ko- respondentas paklausė, kuo jo biografijoje buvo komuniz- mas. Brazauskas tarp kitko pasakė: "Visada sakiau ir irgi taip galvoju, kad partijoje ta- da (1989 m.) buvo ne daugiau kaip 3% komunistų-fundamen- talistų, o visi kiti – tai buvo visiškai normalūs žmonės. Na, tai buvo ir įžymūs žmonės: in- teligenti, rašytojai, kompo- zitoriai, mokslininkai, profe- soriai. Juos tikrai sunku būtų vadinti komunistais".

LKP nariai fundamentalis- tai, oportunistai ir kitokie pa- tys save vadino komunistais. Po to, kai savaitraščio ko- respondentas jau padėkojo Lietuvos prezidentui už po- kalbį, pastarasis pasakė: "Ka- dangi Tamsta atstovauji katali- kiškam laikraščiui, prašau būtinai pridurti, kad Lietu- voje santykiai tarp valstybės ir Bažnyčios vystosi labai ge- rai".

Ar tikrai tie santykiai vysi- tosi "labai gerai", turėtų pa- sakyti ir Lietuvos vyskupai, kurie pagal ELTOS praneši- mą ("TŽ" 1994 m. liepos 26 d.) nutarė dar kartą kreiptis į vy- riausybę dėl Katalikų Bendri- jai priklausančių nuosavybės grąžinimo (negrąžinimo). Bra- zausko valdžia 1990 m. išlei- sė įstatymą "Dėl maldos namų bei kitų pastatų grąžinimo religinėms bendruomenėms" nevykdė. 1994 m. vasario mėn. vyriausybė nutarė, kad reli- ginės bendruomenės jų nuosavybė yra grąžinama pa- gal vyriausybės leidimą ("Lie- tuvos aidas" 1994 m. balandžio

20 d.). Kai kuriose Vilniaus šventovėse (Šv. Ignato Lojo- los, Šv. Jurgio, Šv. Stepono, Misijonierių, Vizitėčių ir ki- tose) ir dabar yra sovietiš- kųjų laikų institucijos. Vilniaus šventovės yra ne tik maldos namai, bet ir istorijos-archi- tektūros paminklai, kuriuos tik tikrieji savininkai, juos atgavę, gali išgelbėti nuo to- limesnio naikinimo.

LDDP valdžios neišmanymas

Nors prezidentas Brazaus- kas šių metų pradžioje seime pasakė, kad "infliacija paža- bota, ekonomika stabilizuo- jasi", tačiau tai faktais sun- ku yra paremti, ir LDDP val- dzia stengiasi juos nuslėpti. "The Baltic Independent" 1994 m. gegužės 13-19 d.d. laidoje rašo:

"Lietuvos pareigūnai, kai jiems yra pasakoma, kad Lie- tuva atsilieka nuo kitų Balti- jos kraštų, pikta! ir tai rea- guoja. Tačiau viena sritis, ku- riuje nepakankamas yra vi- siškas ir žalingas, yra oficia- lus slaptumas. Oficialiai yra garantuotas statistikos duo- menų gavimas, tačiau iš tikrų- jų pareigūnai yra linkę saky- ti, kad jie 'nėra įgalioji' pa- teikti duomenis, arba kad jie yra...gaunami tik užsisakius tam tikrą biuletinį bei pra- nešimą arba asmeniškai pasi- kalbėjus".

"Statistika mūsų biznio sky- riuje buvo auka, kaip atrodo, vis didėjančio nenoro teikti informaciją. Lietuvos bankas ir valstybinė statistikos tar- nyba pastarąsias savaites at- sisakė pateikti statistikos duomenis, kai tuo tarpu Lat- vijoje ir Estijoje apie pramo- nės produkciją, bankų rezer- vus ir kita jie yra lengvai gaunami.

Mes tęsime daryti spaudimą, kad padėtis pasikeistų. Tuo tarpu atsiprašome skaitytojus ir apgailestaujame bereika- liną Lietuvos obskurantiz- mą pasaulio akyse". J.B.

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

Bob Rae, įklimpusiam biudžet- ų deficitiniam liūne, rūpi tik didesnės išdų pajamos. Nau- dabar jas tikimasi padidinti 66 milijonais dolerių, o vėliau – gal net ketvirtadaliu bilijono. Pasak tokių kritikų, radaro nuotraukomis įvedamos bau- dos yra netikėtai surastos auk- so kasyklos Ontario Naujųjų demokratų vyriausybei.

Kanados komunistų partija, savo tarnybą Maskvai matuo- janti jau septyniasdešimt tre- jų metų veikla, oficialų parti- jų pripažinimą prarado Kana- dos parlamento rinkimuose 1993 m. spalio 25 d. Jiems ji neįstengė parūpinti Kanados politinėms partijoms privalo- mo 50 kandidatų minimumo. Mat kiekvienas kandidatas tu- ri sumokėti po tūkstantį dole- rių. Bergždžia tapus kadaise piningai sovietinės kompar- tijos karvutei Maskvoje, Ka- nados komunistai neįstengė sudaryti net ir 50.000 dolerių savo kandidatų rikiuotą už- statui. Tokios partijos, prara- dusios politines teises, iki š. m. liepos 1 d. turėjo likviduo- ti savo likusį turtą ir gautas lė- šas atiduoti Kanados vyriau- sybei.

Dabar jau tik tūkstantį na- rių turinti Kanados komunistų partija ir jos naujasis vad- as Miguel Figueroa Kanados pa- rlamento rinkimų institucijai

Pasaulio lietuvių dainų šventės metu prisiminti ir mirusieji. Torontiečio muz. a.a. VACLOVO VERIKAIČIO kapa- liau JUOZAS ir RITA KARASIEJAI (kairėje) bei LAIMA KISIELIENĖ, tautinių šokių šventės vadovė

Išėivija sovietiniuose voratinkliuose

Dabar iškylantys faktai atskleidžia nesenos praeities paslaptis

S. POVILAS ŽUMBAKIS

Išlydėjus vasaros svečius, pasibaigus suvažiavimams, posėdžiams, rezoliucijoms ir bendriems pasisvečiavimams atrodė, jog Lietuvos valdan- čios partijos kontroliuojama vyriausybė rado auksinį siū- lelį ir užsienio lietuvių širdis. Net prezidentas Algirdas Bra- zauskas, nors ir būdamas pri- blokštas įvairių ekonominių, finansinių, teisėtvarkos bei reikalų su užsieniu galvosū- kių, rado reikalą kreiptis į prezidentą Bill Clinton'ą Ame- rikos lietuvių reikalais: kaip

apsaugoti mus, neva mums grėstų tokie pat pavojai, kaip tautiečiams Lenkijoje, Kara- liaučiuje, Sibire, Rusijoje ir kituose buvusiuose sovieti- niuose "rojuose". Gal prezidentas A. Brazaus- kas išmoko iš savo kolegos Bo- riso Jelcino, kaip reikia ru- pintis savaisiais, gyvenančiais artimuosiuose kraštuose... Vienok mes esame dėkingi prezidentui už jo rūpesčius, nors gal ir reikėtų priminti Lietuvos vadovui, kad Bill Clinton'o pečius spaudžia tiek daug įvairiausių rūpesčių, jog gal geriau jo dėmesio mums ir neprašyti. Susidaro įspūdis, kad kur tik jis pradeda spręsti problemas, ten būna blogai. Reikia tik pažvelgti į Somalijos, Bosnijos, Haiti, Kinijos, Šiaurės Korėjos, Japonijos pavyzdžius...

Tarp Lietuvos valdžios ir užsienio lietuvių nusistėjusi visa grandinė įtampas punk- tu. Pilietybės, turto atgavimo, demokratijos, laisvos rinkos perspektyvos... Dalį tu klau- simų bandė paliesti mūsų va- dai. Bet vieną jautrią temą,

atrodo, mūsų atstovai šią va- sarą pamiršo paliesti. Norė- čiau tą temą pagvilinti ir pa- raginti Lietuvos prezidentą atkreipti dėmesį į tai. Toje srityje jis tikrai turi geres- nių galimybių.

Tema liečia mūsų santykius su kaimynais Amerikoje, Ka- nadoje, Australijoje ir kituo- se kraštuose. Šios temos gvil- denimas padėtų mums supras- ti tautiečius Lietuvoje ir su- keltų abipusį pasitikėjimą. Žinoma, kalbu apie buvusį sovietinių kvailių darbą mūsų tarpe: jų padarytą ža- lą mums Vakaruose, visai mū- sų tautai bei istorijai.

Štai vienas pavyzdys. Dabartinėje Lietuvos val- dzioje tarnauja žmogus, ilga- me šių metų balandžio 9-os dienos pasikalbėjime su "Res- publikos" korespondentu Ri- čardu Jarmalavičiumi, papa- sakojęs apie savo sėkmingą karjerą. Pripažino, jog karjera, kurios pažanga šiek tiek buvo pristabdyta Vy- tauto Landsbergio laikais, eina planuotu keliu. Komun- istiniai L. Brežnevio laikais jis "sparčiai kopė karjeros laiptais"! Ir šiandien, atrodo, tęsia tą karjeros kelionę gar- bingose LDDP valdžioje, ei- damas užsienio reikalų minis- terio P. Gyljo padėjęjo pa- reigas!

Tame straipsnyje gabusis karjeristas drįso pripažinti sekančius faktus:

1. Ejo antrojo sekretoriaus pareigas Sovietų Sąjungos konsulate Vašingtone net du kartus.

2. Bent 50% visų sovietinių "diplomatų" tarnavo "spec. tarnyboms", tik, žinoma, ne lietuviai (L. Kapočius, V. Zen- kevičius, E. Jušys, V. Saka- lauskas), o ypač ne jis... Jis nenurodo šaltinių, iš kurių žinąs, jog kiti nebuvo KGB- istai. (Ričardas Jarmalavičius, "Dar vienas KGB agentas ar 'raganų medžioklės' auka?" "Užsienio reikalų ministro P. Gyljo padėjęjas R. Mališa- kas, 1986 metais kartu su gru-

reikalavo vieno "Sea King" nu- kritimas dėl senatvės. Dabar juos visus praėjusią savaitę teko išjungti iš skrydžių, kol bus patikrinti varikliai. Mat viename jau skrydžio metu bu- vo užuostas iš prakiurusio vamzdelio variklyje kabinio įsisunkiantis kuras. Atrodo, naujų sraigtasparnių Kana- dos karinėms pajėgoms reikės jau sekančiais metais. V. Kst.

REMKIME KANADOS LIETUVIŲ FONDĄ!

Iki šiol šis fondas išleido per 1,100,000 dolerių lietuviškai kultūrai, menui, švietimui paremti. Pagrindinis fondo kapi- talas yra neliečiamas, tiktai palūkanos skiriamos lietuviškai veiklai įvairiose srityse.

Sudarydami testamentus, bent dalį turto palikime Kanados lietuvių fondui (Lithuanian-Canadian Foundation).

Tapkime šio fondo nariais ir aukokime jam! Visos aukos atleidžiamos nuo valstybinių pajamų mokesčių.

Testamentines ir kitas aukas siųsti:

Lithuanian-Canadian Foundation, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A6.

FONDO TIKSLAS – LIETUVIŲ IŠLAIKYMAS

Savaitė Lietuvoje

(Atkelta iš 1-mo psl.)

Lietuvos seimo ir lietuvių iš- eivijos Šiaurės Amerikoje ko- misiją. Jos įsteigimui prita- rė visų seime atstovaujamų partijų vadovai. Jau yra pa- ruoštas seimo projektas 1079, kuris bus svarstomas rugpjū- čio pabaigoje ir pagal kurį komisiją sudarytų devyni sei- mo nariai (po vieną atstovą nuo politinių partijų ir poli- tinių organizacijų), penki JAV ir trys Kanados lietuvių bend- ruomenių tarybų parinkti at- stovai. Komisija darbo posė- džiams rinktusi ne mažiau kaip du kartus per metus pa- ruošti seimui pranešimus bei įstatymų projektus. Komisija steigiamą ketveriems metams. Jos veikla finansuojama iš valstybės išdų, patalpos bū- ty skiriamos seimo rūmuose. Posėdžiuose su patariamojo balso teise būtų kviečiami dalyvauti Lietuvos vyriausy- bės, ministerijų ir kitų in- stitucijų atstovai. Komisi- jos nariai turėtų teisę Lie- tuvoje ir užsienio valstybė- se priimti liudijimus ir pra- vesti apklausą su jos veikla susijusiais klausimais.

Kazachstano prezidentas Lietuvoje

Kazachstano respublikos prezidentas Nursultan Nazar- bajev lankėsi Lietuvoje rug- pjūčio 9-10 d.d., rašo ELTA. Vyko pasitarimai su prezi- dentu Algirdu Brazausku dėl abie- jų valstybių nepriklausomy- bės įtvirtinimo, ekonominių reformų ir tarptautinio bend- radarbiavimo. Buvo pasirašy- ta deklaracija bei sutartis dėl teisinės pagalbos ir tei- sinių santykių civilinėse, šei- mos ir baudžiamosiose bylose,

asmeniška ambicija to reika- lavo. Kas svarbiausia, tie jo analizės ir darbėlių aprašy- mai liko Maskvoje, ne Vilni- uje. Ten ir šiandien yra tie aprašymai. O jis šiandien sėdi Lietuvos, ne Maskvos užsienio reikalų ministerijoje! O dar įdomesnis yra šio kuk- laus žmogaus ypatingas diplo- matinis pasiruošimas: visą jo paruošimą koordinavo komu- nistų partija (prieš pasiva- dindama LDDP), ne diplomati- nės institucijos. (Amerikos lietuvių radijas).

MYLIMAI ŽMONAI

a.a. JANINAI PAKETURIENI

mirus,

ilgametį "Tėviškės žiburių" talkininką bei rėmėją STASĮ PAKETURĄ, jo gimines ir artimuosius nuo- širdžiai užjaučia –

Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai"

PADĖKA

Mano brangiausiai ilgo gyvenimo draugei

A+A

JANINAI PAKETURIENI (Šarkaitei),

po ilgos ligos baigus žemiškąją kelionę, reiškiu nuoširdžiausią padėką velionės giminei, atvykusiems iš tolimų JAV vieto- jų, visiems mūsų draugams, kaimynams bei pažįstamiems iš toli ir arti, taip gausiai dalyvavusiems laidotuviuose. Dėkoju draugams ir giminėms už puikias gėles, skoningai puošusias velionės karstą. Ačiū kun. K. Kaknevičiui už atnašautas Mišias, reikšmingą pamokslą ir maldoms palydėjimą į amžino poilsio vietą. Nuoširdžiai dėkoju visiems už užprašytas Mišias, aukas (vairiems fondams skirtas velionės atminimui čia ir Lietuvoje bei "Tėviškės žiburiams". Tai pat dėkoju giminėms Lietuvoje už užuojautas atsiųstas laiškais, telefonu ir telegrama. Labai ačiū karsto nešėjams – dr. Andriui Čerškui, Vytiui Valaičiui, dr. Martijui Matz, Robertui Alis bei Edvardui ir Andriui Paketurams.

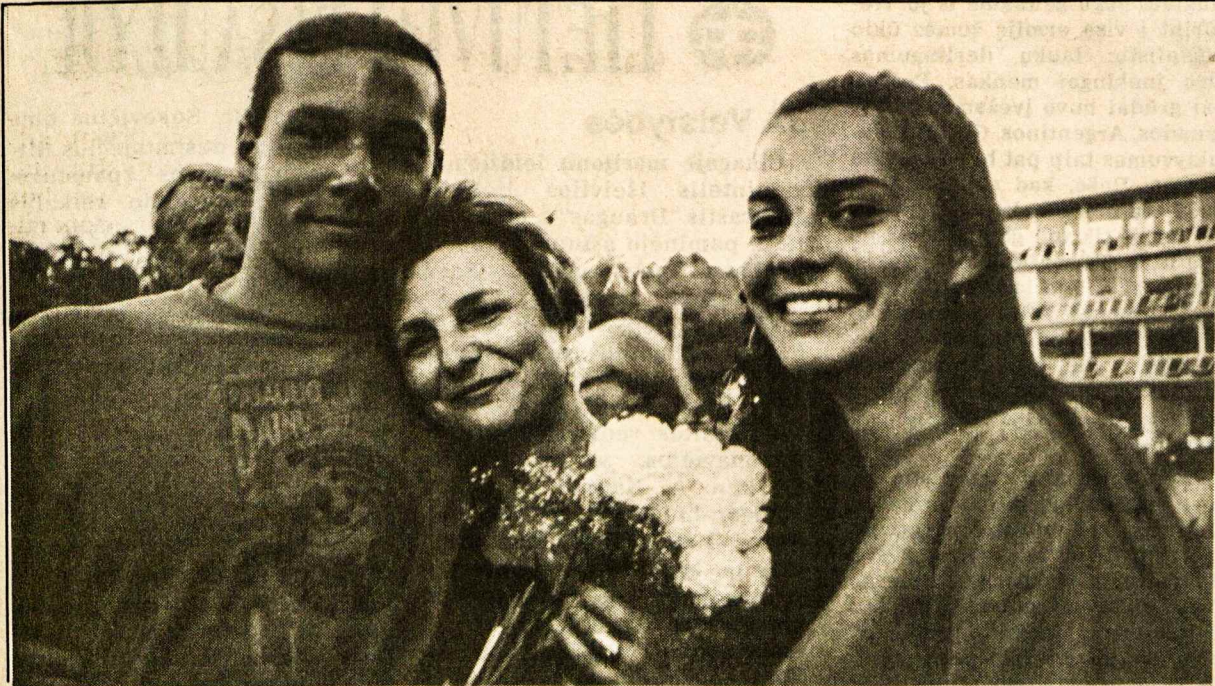
Ypatingai nuoširdi padėka a.a. Janinos giminaitėi Danutei Raščiuvienei, atvykusiai iš Vilniaus prieš 10 mėnesių jos slaugy- ti ligoje. Ji su nepaprastu atsidėjimu paskutines penkias savi- tes ją slaugė namuose. Be to, dar turėjo jėgų mums paruošti maistą ir tvarkyti kambarius. Meldžiu Dievą, kad už tą pasi- šventimą gausiai jai atlygintų.

Taip pat nuoširdžiai dėkoju mūsų geriems bičiuliams – Vytiui Jakubačiui ir Adelei Kieraševičienei, kad daugelį savi- čių kasdien mums vežiojo į ligoninę Londone. Dėkoju mieliems – Vincui Kolyčiui ir Andriui Paketurui už pasakytas jautrias atsi- sveikinimo kalbas. Taipogi didelis ačiū visiems, lankiusiems velionę ligoninėje ir namuose, už gėles, paguodos žodžius ir laiškus.

Lieku giliai sujudintas patyręs Jūsų visų gerumą ir pa- galbą man sunkiomis dienomis. To nepamiršiu kol Dievas pašauks ir mane amžinybėn.

Visagalis palaima telydi Jus visus!

Su dėkingumu – Stasys Paketuras

DARIUS ir INDRE VISKONTAI sveikina savo mamą muzikę DALIĄ VISKONTIENĘ, dirgavusią dainą "Laisvės varpas" Dainų dienoje Vilniuje 1994 m. liepos 10 d.
Nuotr. G. Paulionienės

Visi likom be galo laimingi...

(Atkelta iš 1-mo psl.)

lutes... Tai mūsų tautos senovės kultūra, kalba ir papročiai.

Atskira dalimi "Šoks šeimyna šokinį" buvo pažymėti Šeimos metai. Įspūdingai aikštėje šoko ir močiutė su seneliu, ir sesutė su broliuku ir mama su tėčiu.

Išėjimas šokėjams buvo paskirta atskira programos dalis "Tėviškės pastogėje". Pulkas oras buvo visą savaitę ir visą šokių dienos laiką. Deja, išėjus išėjimo šokėjams, praplūpo didžiausias lietus. Mes visi sėdėdami, o kiti vietoje šokdami, negalėjome atsistebėti puikiu ir entuziastingu visų mūsų išėjimo grupių šokimu. Lietuvos debesis, pamatę drąsius šokėjus, jų pasirodymui dar nepasibaigus, pasitraukė į šalį. Vėliau Lietuvos kultūros ministeris Dainius Trinkūnas taip aiškino šį reiškinį: "Visas dangus, pamatęs tiek daug atvykusių šokėjų, labai susijaudino ir artėjo prie stadiono pasižiūrėti, pamatęs pravirko iš džiaugsmo, o vėliau, supratęs kad svečiam trukdo, tuoj pat apsiraminio ir nustojo ašarojės".

"Visa šventė baigėsi "Subatvakariu", kurio metu visos šokėjų grupės užpildė Žalgirio stadiono aikštę. Nebesilaikėm ir mes, žiūrovai,ėjome prie savų vienetų, sveikinome, fotografavomės ir šokome kartu.

Vingio parko link

Liko paskutinis etapas – didžioji ir garbingoji dainų diena Vingio parke liepos 10 d. Vyriausias šventės vadovas P. Bingelis ir organizacinio komiteto nariai visus 11 išėjimų dirigentų pakvietė iškilmingiems pietums, kurių metu kiekvienam iš mūsų buvo įteiktas simbolinis laisvės varpas. P. Bingelis, J. Mikutavičius, L. Abaris visiems mums padėkojo, įvertino mūsų darbą ir linkėjo daug gražių kūrybinių chorinio meno pasiekimų. Atsakanti žodį tarė vyriausia išėjimo chorų vadovė D. Viskontienė, primindama mūsų choristų amžių, sunkų kelionės organizavimą, didžiosios gyvenimo krašto kultūros vyrvimą mūsų mažose lietuviškose šeimose, liūdna gaida baigdama: "Kazhin ar mes dar čia sugebėsime atvažiuoti".

Dr. Gina J. Ginčauskaitė optometristė

1551 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A5
(prie Lietuvių namų)
Priima pacientus pagal susitarimą
Telefonas 532-7115
Susitarus priima pacientus ir vakarais

LIETUVA LAUKIA PARAMOS

Atgavusi nepriklausomybę mūsų tėvynė, nuskurdinta ilgos sovietinės okupacijos, reikalinga ekonominės pagalbos.

AUKOKIME JAI PER TAUTOS FONDA.

Mūsų aukos, testamentiniai palikimai padės įtvirtinti atgautą nepriklausomybę ir pakelti krašto gerovę. Aukos bei palikimus siųskime Tautos fondo atstovybei Kanadoje šiuo adresu:

**TAUTOS FONDAS, 310 Rathburn Road,
Etobicoke, Ontario M9B 2L8**

Netrukus puošėmės savo gražiais drabužiais ir rikiavomės Katedros aikštėje šventės eitynių paradiu. Visi išėjimo vienetai turėjo savo vieneto ženklą, kurio formą sukūrė M. Slapšys iš Toronto, o visą darbą atliko Vilniaus architektė M. Grigara-vičienė. Spalvingi ženklai iš tolo buvo matomi ir lengvai išskaitomi. Eitynių pradžioje nulijo smarkus ir trumpas lietus, kuris nespėjo sugadinti nei paradinį drabužių, nei nuotaikos, tik sudrėkino gatves ir atvėsino įkaitusį orą.

Pro KGB rūmus

Prasidėjo paradas. Gatvėse sustoję žmonės mojavą rankomis, plojo, šaukė "sveiki-name". Orkestrui grojant smagų maršą, kojos nejautė kai kopėm į kaimelį ar leidomės nuo jo. Ties buvusiais KGB rūmais, kuriuose dabar Politinių kalinių ir tremtinių sąjunga saugo archyvus, visa eisena aprimo. Pasigirdo visiems pažįstama tremtinių dainų gaida. Ant šaligatvio buvo pakyla, ant kurios kėdėse sėdėjo basas, sudrįskuliais drabužiais, kruvina galva žmogus, o šalia jo stovėjo sovietinė uniforma apsilvilkęs karininkas, rankose laikantis ir virš kalinio galvos mosikuodamas metalinį rimba. Šalia sustoję politiniai kaliniai ir tremtiniai dainavo patriotines dainas, rankose laikydami plakatus, primenančius netolimą Lietuvos praeitį ir visiškai nesaugią dabartį. Man atrodo, kad jų tikslas buvo pasiektas, nes kurį laiką žygiavome apmąstydami savo, savo tėvų ir artimųjų likimus Lietuvoje bei už jos ribų.

Baigminė dalis

Atėję į Vingio parką, turėjome minutę laiko pailsėti, o 6 v.v. prasidėjo didžioji baigminė šventės dalis. Keturias valandas truko džiaugsmo ir gerio, širdies dainos ir meilės artimui šventė. Lietuvos himną keitė "Malda už tėvynę", "Aušros žvaigždė" ir daug daug kitų kūrinių. Patys dainininkai estradoje dainavo, siūbavo, mojavą gelėmis, verkė, plojo. Tai buvo jų šventė, o ne surežisuotas, įremtas koncertas. Keletą dainų, ypač iš vaikų repertuaro, atlikėjams ir klausytojams prašant, kartojto antrą kartą. Džiaugsmas apsvaigė ir gelėmis apdovanoti nuo dirigento pakylė lipo dirigentai. Jungtiniam chorui atlikus paskutinę repertuaro dalį "Lietuviais esame mes gimę" ir "Kur bėga Šešupė", visiems išsirikiavusiems šventės dirigentams buvo uždėti žalių ažuolo lapų vainikai. Vingio parko estrados krašte pasigirdo sprogi mai. Visi sužūrę dangiųjų pa-

Sunki žemės gražinimo byla

Amerikoje gyvenančios Lietuvos pilietės pastangos atgauti visą nuosavybę ir jos kova su vietine valdžia

HENRIKAS PAULASKAS,

Vilnius

Seimo nariai, Respublikos prezidentas ir ministeris pirmininkas gavo ūkininkės Genovaitės Beleckaitės-Plukienės laiškus. Jų esmė – iš jai priklausomų 50,42 hektarų žemės sugrąžinta per didžiausius vargus ir pastangas tik 43 ha, gi 7,6 ha lieka ir toliau valstybės valdose.

Šeimos istorija

Įdomi Beleckų šeimos istorija. Jonas ir Veronika Beleckai, dar prieš I D. karą išvykę į JAV, sunkiausiu darbu kasyklose užsidirbo dolerių ir 1921 m. sugrįžę į gimtinę iš grafo de Šuazelio Kupiškio valsčiaus Puožo kaime nupirko dvaro centrą bei nedidelį, bet labai gražų Puožo ežerėlį. Jonas Beleckas buvo svingingas ūkininkas; sutvarkė ežero pakrantes, įveisė vertingų žuvų, kartu su kaimynais ir "Pieno centru" pastatė savo žemėje pieninę. Nors ežeras buvo jo nuosavybė, jis niekada nedraudė jame žvejoti su meškerėmis, labai svingingai priimdavo poilsiauti atvykusius kupiškėnus. Vidurvasaryje jis svečią pagirdydavo ne vien skaniu šulinio vandenėliu, bet ir pakviesdavo paragauti rūgštapienio, pasukų ar šalto pieno. Ypač šią vietą mėgo Lietuvos kariuomenės Kupiškio igula. Čia dažnai lankydavosi plk. T. Vidugiris, maj. A. Okulič-Kozarinas, kpt. A. Kazanas, čia poilsiaudavo kupiškėnų mokytojai.

Posėdis su vadovais

Konferencija įvyko pirmadienį, liepos 11 d. Pagrindinis dėmesys buvo skiriamas išėjimo vienetais ir vadovams. Ne kartą konferencijos metu nuskambėjo kultūros ministerio Dainiaus Trinkūno ir ankstesnėmis progomis Lietuvos prezidento Algirdo Brazausko kvietimas: "Nuo dabar nebedarykime atskirų švenčių – jūs pas save, o mes pas save. Darome vieną bendrą visų lietuvių šventę Lietuvoje".

Deja, šiam kvietimui plojo tik tie, kurie visiškai nesupranta ir nežino, kas yra išėjimas, kokiomis sąlygomis ji gyvuoja, kas palaiko jos gyvastį. Gražų atsaką šiam kvietimui pareiškė Faustas Strolia ir Emilija Sakadolskienė, pabrėždami, kad dainų šventės ar kitokie masiniai renginiai, jeigu mes dar įstengsime juos surengti, yra išėjimo gyvybinis laidas. Atsisakyamas savo renginių dar sparčiau mus ves į išnykimą kaip etninę grupę. Reikia ieškoti naujų būdų, naujų švenčių formų – festivalių, kultūros dienų, bet atsakyti jų mes jokiu būdu negalime. Vaziuoti į Lietuvą ir dalyvauti dainų šventėse puiki mintis tiems, kurie įstengs tai padaryti, tačiau, sprendžiant iš šios šventės išėjimo organizavimo ir entuziazmo kelionei, neatrodo, kad ateityje galėsime dalyvauti.

Konferencijos metu buvo svarstomi ir kiti klausimai. Pasisakyta dėl per ilgai užtrukusio dainavimo, sudėtingų dainų parinkimo ir įtraukimo į šventės repertuarą, per daug dėmesio skirta į tėvynės, Dievo garbinimą ir kita. Šnekėti ir kritikuoti yra lengviausia, o ypač tuo pasižymi lietuviai.

Mes visi likome be galo laimingi ir patenkinti mums skirtu dėmesiu bei rūpesčiu. Visa kelionė ir Pasaulio lietuvių dainų šventės pavadinimas toliau priklausys nuo mūsų išėjimo lietuvių išlikimo LIETUVIAIS.

Vėl Lietuvoje

Ir sugrįžo. Subūrė Puožo ūkininkus, jau antri metai jos žemėje žaliuoja ir duoda derlių kviečių laukai. Deja, puiki Beleckų sodyba yra sunaikinta. Sovietmečiu prie ežerėlio Kupiškio valdžios vyrai įsirengė sodybos vietoje taip populiarią "pirtelę", surentė medžiotojų namelį. Čia buvo didelių ir mažų, o neretai ir respublikinio masto pobūvių bei linksmybių vieta. Ežeras ne kartą buvo apnuodytas, dusdavo žuvis, įprato brakonieriai.

Ir kai dabar reikia šią vietą sugrąžinti teisėtai savininkui, vietos valdžia pasiurpusi: "Tai kur mes, valdžia, poilsiausim, kur bus mūsų taip mielas 'žaliasis restoranas'?"

Galvos nusprendė – čia bus rekreacinė zona! Jokių savininkų teisių, jokio gražinimo! (Kupiškio teismas 1993 m. pripažino įstatymiškai Beleckų teisę į Puožo ežerą).

Genovaitė Beleckaitė-Plukienė ne kartą ir ne du mindžiojo slenksčius pas dabartinius Kupiškio vadovus. Visi plaukasi rankas; Vilnius nusprendė, kad rekreacinės zonos savininkams negrąžinamos. Betgi ne Vilnius sprendė kur Kupiškį yra ta rekreacinė zona! Vietinė valdžia nori visom priemonėm savo rankose išlaikyti gražias vietas, kad ir neteisėtai, o gal paskui, pasitaikius gerai progai, bus galima privatizuot su gera asmenine nauda.

Būdingas pokalbis

Štai stenograma pokalbio, kurį šį pavasarį turėjo Genovaitė Beleckaitė-Plukienė su Kupiškio rajono žemės ūkio valdybos viršininku, buvusiu Aukščiausiosios tarybos deputatu Leonu Apšega.

— Kada man bus sugrąžinta visa mano žemė?

— Matot, tų septynių hektarų mes negrąžinsim, nes tai mūsų poilsio vieta. Ilgus metus Kupiškio siesto gamykla čia statė poilsio namus, čia puikios pirtys...

(Tos pirtys augo pusiau legaliai – juodoj rinkoj būdavo parduodamas neužpajamuotas sviestas ir taip augo baseinai, kiekviena plyta aplaistant ne vien vandenėliu! Kiekvienas kupiškėnas žino savo laikų pagarsėjusias skandalingas vietas pienininkų istorijas).

— Bet Jūsų tie poilsio namai taip ir iki šiol galutinai neužbaigti, jie priemami tik valdžios privilegijuotim. Būdamas savininke aš neuždrausiu žmonėm poilsiauti – tęsiu savo tėvo svinguoto tradicijas.

— O kas žino? Gal Jūs tvora apsisvertes?

— Jūs jau neteisėtai įstatymais dešimčia tokių tvorų apsisvertė, tyčiojates iš teisėtų savininkų.

— Tegul Vilniui sprendžia; jeigu įsakys sugrąžinti – prašom. Bet va, atvažiuos rudenį danų delegacija – kur aš juos priimsiu, kur vaišinsiu, jei ne bebūs Puožo? Kupiškįje visos valgyklos, vėlniai žino, kokiu tai raugu vis tebedvokia...

— Būdamas Puožo savininke aš tikrai mokėsiu ne vien danus priimti, nebijokite!

— O gal Jūs labai brangiai už priėmimą paprašysite, o rajono kasa tuščia, neturėsiu iš ko mokėti?

— Tai ir dabar svečius priimat sovietmečio principu – geriat ir valgot nežinia iš kokių lėšų, o teisingiau, iš tos skurstančios savo tautos kišenės!

— Tai negi aš savo pinigais mokėsiu?

O Jūs nepagalvojate apie tai, kad jeigu tie Jūsų danai ar kiti svečiai sužinos, kad Jūs vaišinate atimtoje, ašarom apuliatyjoje svetimoje sodyboje, sovietų atimtoje žemėje, ar jiems neatsistos kąsnis skersiai gerkls? Ar jie nepasipiktins Jūsų vaišėm, jūsų priėmimu?

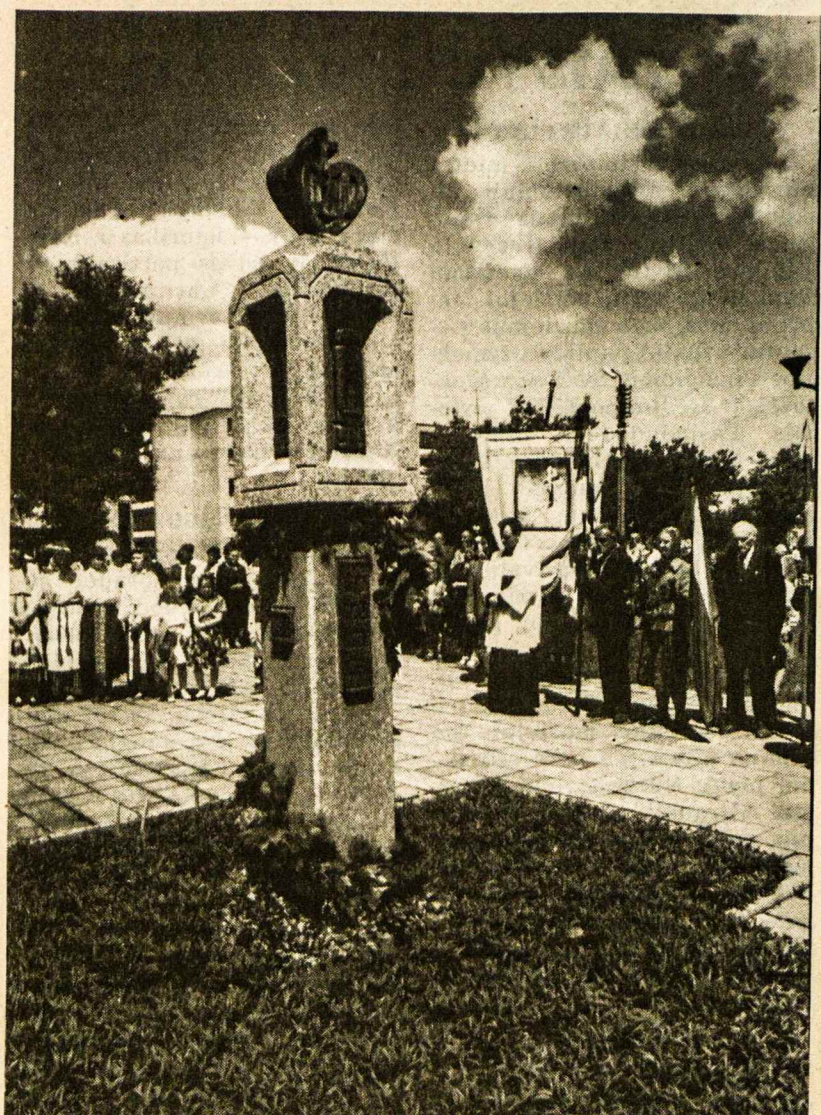
Leonas Apšega susimąstė.

— Tegul Vilnius sprendžia...

— Aš gerai pažįstu Genovaitę. Jeigu ji sugebėjo pačiu tamsiausiu sovietmečiu išsiveržti iš "geležinės uždaros" imperijos, sugebės Puožo bylą įsiūbuoti iki tarptautinio masto. Taigi, siekdami išlaikyti savo rankose apšerpėjusią, be rimtos priežiūros paliktą pirtelę, kupiškėnai rizikuoja netekti gero vardo, sąžiningų partnerių statuso, toliau vykdyti sovietinio nacionalizavimo ir žmogaus teisių paminimo politiką.

Sėdint ant sovietinių kėdžių, iš esmės nepakeitus mąstymo ir moralės, sunku bus dainuoti tradicinę dainą "Kupiškėnai geri žmonės, jų tiesūs kelialiai..."

Knygų rišykla
"SAMOGITIA"
meniška ir įra
knygas bei žurnalų.
A. Plėnys
3333 Grassfire Cres., Mississauga,
Ont. L4V 3J8. Tel.(905) 625-2412

Koplytstulpio pavidalo paminklas 1941-1952 metų sovietinės okupacijos aukoms prie Varėnos geležinkelio stoties Atminties take. Viršutinėje dalyje – širdyje įdėta žemės sauja nuo ONUTĖS STRAMKAUSKAITĖS kapo Sibire. Paminklo autorius – skulptorius Ambraziūnas Nuotr. Vyt. Gutausko

Dabarties šešėliai

ALGIRDAS GUSTAITIS

Ar buvote "pekleje"?

Sakoma, kad neseniai "pekleje" lankėsi su gausia turistų ekskursija patikimas pažįstamas. Ten esą daug karštų katilų. Prie kiekvieno smaloje kaitinamų tautybų vardai valstybėmis: Kinija, Indija, Japonija, Amerika, Rusija, Lenkija, Izraelis. Prie kiekvieno katilo keli vėlniūkščiai neša medžių, namų liekanas, degina, kad katiluose būtų karšta. Aplink katilus vaikščioja sportiškai atrodantys vėlniai su ilgomis šakėmis, kurie iš tų katilų lipančius lauk stumia atgal. Priė vieno katilo žmogiūkščiai linksmai šoka, dainuoja ir labai uoliai kursto ugnį po katilais. Laukiame, kada iš katilo pradės lipti smaloje kaitinami, bet vos pasirodžius galvai ištiki-

mai katilo gyventojai tokius traukia žemyn į smalą. Ant katilo užrašas – "Lietuva". Lipnūs vėlniai paaiškino, kad čia linksmausia "peklos" vieta – net vėlniai išmoko Blezingelę šokti...

Raštu iš Lietuvos

Nuo mažens esu įsitikinęs – "pekleje" negali būti gerai, tenai niekas nešoka Blezingėlių. Nereikia keisti išsiskynius nuomonės. Dairausi jau išspausdintų duomenų. Štai jie.

Dienraštis kultūriniamie priede, savaitraštis iškilime puslapyje išspausdino Lietuvos rašytojo Jono Mikelinso mintis: "Visa Sovietų Sąjunga komunisto metais pavirto bespalvių žmonių, vadinamų 'homo sovieticus', imperija.

'Homo sovieticus' – tai neprotingas padaras, kuris yra panašus į protinę padarą. Jis primena žiurkę, kurios vi-

sus veiksmus saisto vitaliniai instinktai. Normalus žmogus, pavirtęs į 'homo sovieticus', nesugeba normaliai mąstyti".

Iš toliau

Iš toliau viskas atrodo gražiai, net kaimyno žolė, kaimyno duktė. Iš tolo ir klaidas pastebėti lengviau.

Kodėl nepriklausoma Lietuva nori likti Rusijos replėse, kurių viena pusė Prūsijoje ir Tvankstėje (Karaliaučiuje), antroji – Maskvoje ir Leningrade? Europoje vienintelė kolonija – buvusios Sovietų Sąjungos okupuota Prūsija. Kodėl Lietuva nenori tos istorinės lietuvių tautos srities įjungti Lietuvon? Prūsija buvo lietuviškiausia Lietuvos dalis. Kas išdrįstų klausti, kada prūsai priklausė lietuvių tautai? Ogi nuo prieškristinių laikų! Argi dabartinė Lietuvos vyriausybė to nežino, nenori žinoti? Parašys vyraujančiai Lietuvos spaudai, televizijai, radijui, nespausdins, nepareis, išencūruos. Lietuviai per menkai reikalauja Prūsijos įjungimo Lietuvon.

Tarptautines sutartis reikia gerbti. Kodėl nereikalaujama Lietuvos 1920 m. liepos 12 d. teritorijoje? Apie tai priminti pagrindinėje spaudoje, televizijoje, radijuje neleidžia. Pagrindinės klaidos padarytos po 1990 m. kovo 11 d., kai atsisakė (daugumos) užsienio lietuvių tautos, vėliau, kai išsirinko buvusių komunistų seimą, vyriausybę ir prezidentą.

Okupantas negali būti okupuoto krašto pilietis, išskyrus dabartinę Lietuvą. Seimas, vyriausybė turi skirti lietuvių tautos žmogų nuo okupanto. Lietuviai gali turėti dvigubą pilietybę, bet ne svetimos tautybės okupantui tarnaujantieji.

TEVIŠKĖS ŽIBURIAI
THE LIGHTS OF HOMELAND

savaitraštis, didelio formato, 10 puslapių,
reguliari metinė prenumerata - \$38.00,
rėmėjo – \$50.00, garbės – \$60.00
(JAV-se amerikietiška)

Prašau siuntinėti "Tėviškės žiburius" ištisus metus šiam NAUJAM skaitytojui (metinė prenumerata \$30.00)

Vardas, pavardė

Adresas

.....

Siunčiu prenumeratądol., aukądol.

Laikraščio adresas:

"Tėviškės žiburiai"

2185 Stavebank Rd., Mississauga,
Ontario, L5C 1T3, Canada

Norintiem susipažinti "Tėviškės žiburiai" siunčiami nemokamai keletą savačių. Prašome pranešti tokių asmenų adresus.

ADMINISTRACIJA

LAISVOJE TĖVYNĖJE

SENOJO VILNIAUS PLYTOS

Japonijos Maizuro miesto burmistras Masato Mahii atsiuntė laisvą Vilniaus vadovams, prašantį atsiųsti senojo Vilniaus plytų ten įsteigiamam Raudonųjų plytų muziejui. Japonai nori savo muziejiaus pasaulinį rinkinį papildyti žymekliu turinčiomis šv. Onos šventovės ir Gedimino pilies plytomis. Pasinaudodami reklaminiais leidiniais, šv. Onos šventovę jie laiko raudonųjų plytų architektūros vizija, o Gedimino pilį — pasaulio šedevru. Vilniaus miesto savivaldybės paminklų tvarkymo skyrius nutarė patenkinti japonų prašymą. Šv. Onos šventovės rūsiuose yra likusių jos restauravimui skirtų plytų. Viena bus pasiųsta Japonijos muziejui. Gedimino pilyje jau nėra atliekamų plytų. Nutarta vieną atsargiai ištraukti iš paties statinio, nepadariant jam žalos. Žemutinėje Vilniaus pilyje dirbantys archeologai japonams galės parūpinti dvi atkastas plytas. Viena tų plytų priklausys XV š. kita — dar senesniems laikams.

LIETUVA IR TIBETAS

Kinijos okupuoto Tibeto teises gina rašytojos Jurgos Ivanauskaitės Lietuvoje sudaryta rėmėjų grupė, bendradarbiaujanti su tarptautine amnestijos organizacija "Amnesty International". Kai Lietuvoje lankėsi Kinijos vicepremierio ir užsienio reikalų ministro Q. Qicheno vadovaujama delegacija, jam teko atsisakyti dalies šio vizito planų dėl Tibeto rėmėjų protesto. Delegacija nutarė nepadėti gėlių vainiko Antakalnio kapinėse, skirtos žuvusiems už Lietuvos laisvę. Mat ten svečių iš komunistinės Kinijos laukė būrelis Tibeto laisvės rėmėjų. Tas būrelis su Tibeto vėliava ir protesto plakatais juos sutiko ir prie Lietuvos vyriausybės bei seimo rūmų. J. Ivanauskaitės vadovaujama Tibeto rėmėjų grupė Lietuvos seimo pirm. Česlovui Jursėnui įteikė medžiagą apie politines žmogžudystes Kinijoje 1990-93 m. Tarptautinės organizacijos "Amnesty International" atstovas Lietuvoje yra Gasparas Aleksas.

LUKŠOS GIMNAZIJA

Partizano Juozo Lukšos vardą pavadinta Garliavos gimnazija buvo iškilmingai atidaryta birželio mėnesį. Gimnazijos teritorijoje vyks. S. Tamkevičius pašventino žvūso J. Lukšos (1921-1951) atminimui pastatytą koplytą. Tada iškilmingai dalyviai nuvažiuojo Pabartupio kaimą, kur miško pakrastyje prie Pažerų kuklių kryžiumi ir paminklu paženklinata J. Lukšos žuvimo vieta. Čia pasimelsta ir pasakyta kalbų, priminančių žuvusį drąsų partizaną. Dalyvių eilėse buvo iš JAV atvykęs Birutės rinktinės partizanas P. Pečiulaitis (Lakštingala), Lietuvoje gyvenantis tos rinktinės narys A. Pažėra, žuvusio J. Lukšos brolis A. Lukša. Iškilmėje taipgi dalyvavo "Geležinio vilko". Kauno batalionas, grojo "Geležinio vilko" dūdų orkestras. Grįžus Garliavon, buvo nagrinėjamos rezis-

tencinės lietuvių kovos 1940-90 m. Apie jas kalbėjo prof. A. Tyla, Lietuvos seimo opozicijos vadas V. Landsbergis, svečiai iš JAV — istorikas J. Kavaliūnas ir buvęs partizanas P. Pečiulaitis. Garliavietė E. Pranckūnienė J. Lukšos gimnazijos muziejui padovanojo išsaugotą prieškario laikų Lietuvos vėliavą, rajono tarybos atstovas A. Daniusevičius — Pakaušės partizanų nuotraukų rinkinį.

DU "DIENOS" REDAKTORIAI

Žurnalistas Domas Šniukas pertvarkytą "Tiesą" pradėjo redaguoti 1990 m. gruodžio mėnesį, o ją naująja "Diena" pakeitė š. m. liepos 1 d., leidėjais palikęs tą pačią uždarą akcinę "Tiesos" bendrovę. Dabar staisga paaiškėjo, kad leidėjų bendrovės valdyba "Dienos" vyr. redaktorius D. Šniukas nuo rugpjūčio 1 d. pakeitė "Respublikos" leidėjams priklausančiu Ryčiu Taraila. Tad netvirtai laikosi ir kompartijos oficiozu buvusią "Tiesą" palaidojusi "Diena", per mėnesį susilaukusi dviejų redaktorių. Tikrųjų pasitraukimo priežiūrą "Dienoje" neatskleidžia ir pasitraukiantis D. Šniukas, "Atsisveikinimo žodyje skaitytojams ir bendradarbiams" rašantis: "Užversdamas labai įdomų prasmingą darbo ir kūrybos puslapį, nuširdžiai dėkoju skaitytojams, autoriams, techniniams ir administracijos darbuotojams, kurie skaitė ir kūrė pastarųjų metų "Tiesą", pastarųjų savių "Dieną", padėjo patarimais, kritika, nepaigalėjo moralinės ir materialinės paramos. Villuosi, kad šis bendradarbiavimas buvo naudingas Lietuvai, paliko šalies žurnalistikos istorijai vieną kitą įsidėmėtiną numerį, puslapį, skiltį".

"LIETUVOS RYTO" ŽINIOS

Šio dienraščio atstovė Birutė Vyšniauskaitė, remdamasi turėtu pokalbiu su Domu Šniuku, skaitytojams liepos 22 d. laidojo pasakoją: "Jis sakė, kad dėl nepakankamo laikraščio kairumo ir radikalumo jam dar pernai priekaištavo Lietuvos seimo LDDP frakcijos vadovas J. Karosas bei jos nariai V. Petkevičius, K. Jaskelvičius ir kiti. Praėjusią savaitę jam pasitraukti iš posto pasiūlė ir LDDP vadovas A. Šležiūnas. Pasak D. Šniuko, būtų neklauko po tokių priekaištų toliau vadovauti laikraščiu, todėl jis ir nutarė atsisakyti. Kol kas buvęs redaktorius nėra apsisprendęs, kur dirbs: jis mano esąs profesionalus žurnalistas ir ieškos darbo pagal specialybę. D. Šniukui buvo siūlyta dirbti Seimo spaudo atstovu, tačiau jis tada atsisakė. Buvo taip pat siūlyta pasikelti "Dienos" redakcijoje, bet D. Šniukas nesutiko, norėdamas išvengti "nesusipratimų, nereikalingos trinties su naujais vadovais". Vertindamas savo naująją redaktoriaus poziciją, D. Šniukas sakė, kad laikraštis turėtų būti orientuotas labiau į rinkėjų, o ne į atskirų partijų narių poziciją. Partiniam laikraščiui, anot buvusio redaktoriaus, išsilaikyti nėra galimybių. Dabar "Dienos" tiražas — 25 tūkstančiai egzempliorių...". V. Kst.

DĖMESIO PENSININKAMS

Alina Žilvytienė, FICB, turėdama 35 metų finansinę patirtį su Bank of Montreal, išėjusi pensijon, paskirta konsultante (Retirement Services Representative) — atstovė pensininkų aptarnavimui. Ji NEMOKAMAI atliks patarnavimus kaip investuoti RRSP indėlius. Sulaukus 71 metus indėlių iš RRSP turi būti išimti tolimesniam investavimui į RRIF. Su malonumu pagal susitarimą patarnausiu jūsų namuose. Skambinti **Alinai Žilvytienei** tel. (905) 679-4578 Hamiltone.

KROVINIAI Į LIETUVĄ

Laivais ir lėktuvais

Greitas ir patikimas pristatymas

Komerciniai kroviniai nuo mažiausių siuntų iki didelių talpintuvų taip pat automobiliai ir asmeniniai daiktai

POLIMEX FORWARDING INC.
Toronto: 141 Roncesvalles Ave. M6R 2L2
Prašome skambinti (416) 537-8648
ir susitarsime dėl persiuntimo laiko
Konkurencinės kainos * Profesinis patarnavimas

Šiluvos Marijos lietuvių parapija Londone, Ont., 1994 m. rugsėjo 11 d. mini savo veiklos 30-metį. Nuotrauką minėjimo komitetas. Iš kairės: pirm. A. PETRAŠIŪNAS, sn. E. PETRAUSKAS, kleb. kun. K. KAKNEVIČIUS, V. STĄSKŪNAS, G. PETRAUSKIENE, V. STĄSKŪNIENE, L. NAUJOKAITIS, A. DRAGŪNEVIČIUS, S. NAVICKAS ir P. KURAS. Trūksta I. Daniliūnienės

Tiesą reikia prisiminti

Lietuvos komunistai 1988 m. pasiskelbė atsisakyti nuo Sov. Sąjungos kompartijos. Pasirodė A. Brazauskos knygelė "Lietuvos skrybės". Joje atvirai peršama nuomonė, kad Lietuvos kompartija yra ta jėga, kuri išgelbėjo lietuvių tautą. Toje knygelėje ne vieno žodžio apie lietuvių tautos kančias, rezistencijos kovas. Ne vieno žodžio ir apie lietuvių išveikimą, kuri visus tuos dešimtmečius buvo pametusi vilties atkurti Lietuvos nepriklausomybę. Išveikiai dėjo didelės aukas ant tėvynės aukuro. A. Brazauskas apie tai savo knygelėje neužsimena ne vieno žodžio. Ten liaupsinami Šniekus, Šumauskas, Drobnys, kurie adė Lietuvos kaimą, kūrė svetimą Lietuvai pramonę. Draudė mums ir mūsų vaikams mylėti savo tėvynę, tikėti į Dievą. Tai tie, kurie liepė garbinti svetimus dievus, kurie išdraskė mūsų šventoves, pavertė jas sandėliais. Maža to, jie dabar įtikinėja tautą, kad Lietuvos ekonomiką sugriovė Sąjūdis, jo vada.

Reikia prisiminti, kokia buvo Lietuvos ekonomika 1990 m. pradžioje. Pramonę sudarė bolševikių pastatytos gamyklos, neturinčios nieko bendro su Lietuva. Tos gamyklos statėsi, kad būtų darbo rusams, atkeliams ir Lietuvai. Kam mums reikalinga Vilni-

je gražtų gamykla, į kurią žalia-va-plienas buvo vežama traukiniais iš Rusijos, o produkciją — gražtus galima lagaminuos išsiųsti? Milžiniškoje kuro aparatūros gamykloje buvo gaminami didelių variklių purktukai visos Sovietų Sąjungos traktoriaus. Žaliava, surinktos detalės taip pat buvo vežamos iš Sovietų Sąjungos. Didelės staklių gamyklos, vadovaujamose įvairiausių Ivanovų, Burdenkų, taip pat dirbo ne mums. Beveik visi darbininkai, dirbę tose gamyklose — rusai, balsavę už Brazauską partiją ir nulėmė mūsų tautos likimą. Daugybėje karinių gamyklų, užsiūtuotai vadinamų "pašto dėžutėmis", taip pat pagrindiniai dirbo rusai. Apie Lietuvą jie žinojo tik tiek, kad čia kaimuose daug žmonių ir jie gamina daug daugiau lašinių, duonos ir kitokio maisto, negu Rusijoje. Ir žaliavos, ir tos pramonės produkcija buvo vežama mums nežinomais keliais.

Klaiki padėtis 1990 metais buvo žemės ūkyje. Viso pasaulio pajukos objektas — kolchozai visus sovietinius dešimtmečius gyveno tik Rusijos žaliavų, eksportuojamų į Vakarus, sąskaita. Į nežmoniškai sukurta žemės ūkio visuomet buvo įdedama kelerio pail

daugiau, negu gaunama iš jo. Nežiūrint į visą armiją žemės ūkio specialistų, laukų derlingumas buvo juokingai menkas. Pašariniai grūdai buvo įvežami iš JAV, Kanados, Argentinos. Gyvulių produktyvumas taip pat buvo be galo menkas. Rašė, kad primelžia po 3000 litrų pieno iš karvės per metus, bet iš tikrųjų gaudavo gal po 2000 litrų. Tai geros ūkio kiekis. Kolchozai galėjo laikyti tik valstybės šėlpiai. Ir tai darė kol buvo ištekliai. Vėliau prasidėjo "perestroika". Ne Sąjūdis sugriovė visa tai, o nusigyneno pasakiškai turtinga, bet visiškai kvailai valdoma Rusija.

Paskutinius keliolika metų, kol buvo įvežami grūdai iš užsienio, Lietuvos kolchozininkai gyveno palyginti pusėtinai, vogdami kolchozų turtą, ypatingai pašarus. Vieni už tą pavogtą gera pasistatė namus, nusipirkė baldus. Kiti (o jų dauguma) viską pragerdavo. Va šitie ir ilgisi sovietinių laikų ir balsuoja už komunistus. Jie nesupranta, kad komunizmas jau pats save surijo, kad "anie" laikai niekada negrįš.

Į savivaldybių tarybas (rajonuose) tie demoralizuoti žmonės taip pat išrinko beveik vien komunistus. Dabar žemės ūkio šakos, kurių produkciją būtų galima eksportuoti į užsienį arba užpildyti savo rinką, visiškai apleistos. Linų tarpukario metais Lietuvoje pasėdavo keliadesimt tūkstančių hektarų. Sėkmingą jų produkciją pirkdavo Vakarų Europa. O dabar ne dešimtosios dalies anų plotų neušėjęs linai. Augalinių aliejų vis įveždavome iš Ukrainos (dabar iš Vakarų Europos). Savos aliejaus gamyklos sovietinė Lietuva taip ir neįstengė pasistatyti. Nebuvo auginamos kitos ankščiau augintos techninės kultūros, reikalaujančios daug rankų darbo. Be darbių gi pilni kaimai. Dabartinė valdžia iš inercijos vis kalba apie mėsos ir pieno gamybą, vis verkšlenda, kad Landsbergis su Vagneriumi sugriovė kolchozus. Vada! puičiai supranta, kad sugriuvo jie patys.

(Santrauka kalbos, pasakytos per Hamiltono lietuvių radiją "Gintariniai aidai", iš Lietuvos atvykusio inž. Eduardo Laugalio).

Hamilton, Ontario

KLK MOTERŲ DR-JOS HAMILTONO SKYRIUS spalio 22 d. paminės savo veiklos 45 metų sukaktį. Po oficialiosios dalies bus koncertas — jaunimo oktetas iš Toronto. Po koncerto — iškilminga vakarėlis. Stalai numeruoti po 15 dol. asmeniui. Bilietai greitai laiku bus pradėti platinti. Daugiau informacijos — vėliau. Z.R.

HAMILTON TRAVEL BUREAU, 764 Barton St. E., Hamilton, Ont. Reg. 1035989. Tel. 549-4149 arba 549-4140. Sutvarkome keliones į Lietuvą ir iš Lietuvos. Besilankančioms Kanadoje duodame sveikatos draudimą. Pristatome jūsų pačių sudarytus siuntinius į Lietuvą. Pervežame autobuso keleivius į Mont-realį ir iš Montrealio.

A.A. BRONIUS ŠUKEVIČIUS, uoliai dalyvavęs lietuviškoje Brazilijos lietuvių veikloje, žvelgia į to krašto lietuvių laikraštį "Mūsų Lietuva", kuris buvo pradėtas leisti kaip žurnalas 1948 m. Leidėjų tarpe buvo ir Br. Šukevičius

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje, įsikūręs nuosavuose namuose —

"TALKA" LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 905-544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais — nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais — nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais — nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 12 v. ryto.

AKTYVAI PER 37 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:

kasd. pal. čekių sąsk. iki... 4.00%
santaukas 2.50%
kasd. pal. taupymo s-ta .. 2.00%
90 dienų indėlius 5.50%
1 m. term. indėlius 7.00%
1 m. term. ind. mėn. pal. 6.50%
3 m. term. indėlius 7.50%
5 m. term. ind. 8.00%
RRSP ir RRIF (pensijos) 7.00%
RRSP ir RRIF 1 m. 7.00%
RRSP ir RRIF ind. 3 m. 7.50%
RRSP ir RRIF ind. 5 m. 8.00%

IMAME UŽ:

asmenines paskolas ... 12.00%
nekiln. turto pask. 1 m. 9.25%

Nemokamas čekių ir sąskaitų apmokėjimo patarnavimas.
Nemokama narių gyvybės drauda pagal santauką dydį iki \$2.000 ir asmeninių paskolų drauda iki \$25.000.
Sekite kasdieninę informaciją apie procentus "Talkoje"

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Čikagoje marijonų leidžiamas vienintelis išėjimo lietuvių dienraštis "Draugas" š. m. liepos 12 d. paminėjo aštuoniadesimt penkerių metų sukaktį. Savo pirmuosius žingsnius "Draugas" žengė Pensilvanijos Wilkes Barre. Pirmuoju redaktoriumi buvo pakviestas negalėjęs atvykti kun. A. Civiškas. Tad dvi savaites redagavo kun. K. Urbonavičius, vėliau pakeistas kun. A. Kaupo. Laikraštis Čikagoje buvo perkeltas 1912 m. liepos 4 d., o dienraščiu tapo 1916 m. kovo 31 d. Leidėjų pasirašydavo "Draugo" bendrovė, kurios branduolį sudarė Čikagos lietuvių kunigai. 1920 m. "Draugo" dienraščio leidybą perėmė Tėvai marijonai, nupirkę trijų aukštų namą. 1957 m. su visuomenės parama jie "Draugui" pastatė naujas patalpas ir jose įrengė modernią spaustuve. Tėvų marijonų leidžiamą "Draugą" redagavo kun. Pr. Būčys, būsimasis vyskupas, visuomenininkas L. Šmutis, kun. V. Bagdanavičius, kun. Pr. Garšva.

"Draugo" redakcijoje ilgus metus dirbo žurnalistas kun. dr. Juozas Prunskis, pokariniai ateiviai: žurnalistas Bronius Kviklys, poetas Kazys Bradūnas, rašytojai Aloyzas Baronas ir Česlovas Grincevičius. "Draugas" ilgus metus skelbdavo romanų konkursus, prie jo veikė Lietuviškos knygos klubas su savo leidykla. Dabartinėje "Draugo" redakcijoje viešpatuoja moterys: vyr. red. Danutė Bindokienė, kultūrinio priedo red. Aušra Liulevičienė, pirmo puslapio red. Aldona Zailskaitė, korespondencijų bei kitos medžiagos red. Irena Regienė. Moderatorius yra kun. Viktoras Rimšelis, MIC, administratorius — Pijus Stončius.

Brazilija

A. a. Bronius Šukevičius, gimęs Kaune 1908 m. spalio 23 d., mirė Sao Paulo ligoninėje š. m. liepos 2 d. Ligonio sakramentus gavęs iš kun. Juozo Šeškevičiaus. Velionis buvo pašarvotas V. Zelinoje, šv. Juozapo parapijos sermeninėje. Po gedulinių Mišių buvo nuvežtas į V. Alpinos krematoriumą, kur laidojimo apeigas atliko ir jautri atsisveikinimo žodį tarė kun. Petras Rukšys, SDB. Velionis buvo našlys, žmonai Benediktai mirus 1979 m. Išaugino dukras Reginą ir Sofiją, sūnų Leonardą. Mirė sulaukęs vaikaičių ir net provaikaičių. Brazilijon atvykęs 1926 m. su motina ir pora seserų, pradžioje dirbo kavos plantacijose. Vėliau įsikūrė Sao Paule, nusipirkęs sklypą ir pasistatęs namus V. Zelinoje prie šv. Juozapo lietuvių parapijos šventovės. 1948 m. pradžioje velionis su prel. Pijumi Ragažinsku, Juozu Matelioniu ir Motiejumi Tamaliūnu įsijungė į spaudos darbo dirvonus. Jie pradėjo leisti ir dabar išleidžiantį "Mūsų Lietuvos" laikraštį.

Century 21 OFFORD REALTY LTD.

Member Broker, 38 Hurontario St., Collingwood, Ontario L9Y 2L6

Parduodant, perkant ar tik dėl informacijos apie namus, vasarnamus, ūkius, žemes Wasagos, Staynerio ir Collingwood apylinkėse kreipkitės į **Angele Šalvaitę, B.A.**, pirkimo ir pardavimo atstovę. Ji mielai jums patarnaus.
Darbo tel. (705) 429-2121 ar (705) 445-5640
namų tel. (705) 429-6428

tėlį. A. a. Br. Šukevičius daugiau kaip du dešimtmečius dirbo "Mūsų Lietuvos" spaustuve, kol spausdinimo reikalus perėmė į Sao Paulo atvykę lietuviai jėzuitai. Net ir pastaraisiais metais, kai "Mūsų Lietuvą" redagavo ir spausdino kun. Petras Rukšys, SDB, pensijon išėjęs velionis stengėsi padėti patarimais.

Australija

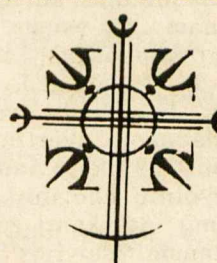
Melburno lietuvių pensininkų sąjungos š. m. vasario 8 d. perrinktą valdybą sudarė: pirm. Viltis Kružienė, sekr. Dana Sparvelienė, išd. Viktorija Jablonskienė, ūkio reikalų tvarkytojas Stasys Šuškus. Revizijos komisijon įsijungė Juozas Šniaras, Alisa Baltrukonienė ir Jurgis Rubas.

Vokietija

A. a. Eduardas Voroneckas, tarnavęs jūrininku Lietuvos laivynne, š. m. balandžio 8 d. mirė vėžiui Manheimo ligoninėje, spėjęs sulaukti amžiaus septyniadesimtmečio. Jūreivystės dienas jam užbaigė pirmaisiais sovietinės okupacijos metais panaikintas Lietuvos laivynas. Pokario Vokietijoje velionis dirbo JAV pagalbinį dalinių lietuvių kuopose. Iš jų pasitraukė 1950 m., laimėjęs didelę pinigų sumą loterijoje. Vėdės vokietaitę Ingę, gyveno gražioje viloje, kurią buvo įsigijęs Ispanijos Camarugos kurorte. Susilaukęs penkių vaikų, grįžo Vokietijon ir įsikūrė Weinheime. Velionis dalyvaudavo Europos lietuviškųjų studijų savaitėse, susirašinėdavo su Lietuvos jūrininkais. Jo palikai buvo sugdingi, o urna su pelenais paskandinta Baltijos jūroje.

Gudija

Gudijos teisingumo ministrą gegužės 16 d. įregistruvo Gudijos lietuvių bendriją su jos pirm. Virginija Tarnauskaite, Minsko jaunimo teatro direktore. Lig šiol Gudijos lietuviai turėjo tik vietinio pobūdžio organizacijas. Jiems trūko vienos, jungiančios visas. Pirm. V. Tarnauskaitė "Lietuvos ryto" skaitytojams per jų atstovą Bernardą Šaknį pasakojo: "Parengėme istatus, programą, kuriuos po kelių taisymsų pavyko juridiskai įteisinti. Tad nuo šio momento jau galėsime kas kas daugiau nuveikti. Svarbiausi tikslai: steigti lietuvių vaikams lietuviškas mokyklas, lietuviškas klases, šeštadienines mokyklas; visame krašte ugdydysime puoselėsime lietuvių, stabdysime asimiliacijos procesą. Manau, Lietuva mums padės ir visokeriopai remti". Pirm. V. Tarnauskaitės telefonas Minske — 34-30-62. Jai galėtų padėti ir išėjimo lietuvių.

"Dievas teikia mums meilę, kad mylėtume tą, kurį Jis mums duoda"

Lougheed's Limited

šeima ir tarnautojai

"Žmonės, kurie atjaučia kitus"

Sudbury Ontario

PLB kraštų atstovai, priimti Lietuvos respublikos prezidento A. BRAZAUSKO 1994 m. liepos 4 d.

Džiaugsmų ir problemų suneštinė

Maloni aplinka. Įdomios pažintys. Stebuklų nebus. Siūlymai prašymai, nusiskundimai. Smagūs pasilinksminimai. Pasimatymas su prezidentu

A. VAIČIŪNAS

Pasaulio lietuvių bendruomenės kraštų atstovų suvažiavimas vyko 1994 m. liepos 1-4 d.d. Anykščiūose. Jau birželio 30 d. vakare daug atstovų specialiu autobusu atvyko į Anykščių poilsio namus „Silelį“. Registracija, senos ir naujos pažintys, vakarienė. Po to — graži gamta ir ilgai neužgestanti žara, pašnėkesiai bei išpuodžiai. Daugumai dalyvių visa tai neleido užmerkti akių poilsui.

Lietuvoje geriau

Liepos 1 d. buvo Z. Kazėno įspūdingos fotoparodos atidarymas. Po jo didžiulėje auditorijoje posėdžio pirmininkas, Regioninių problemų ir tautinių mažumų departamento prie Lietuvos vyriausybės gen. direktorius A. Švelnys tarė trumpą įžanginį žodį ir pakvietė Lietuvos respublikos ministrą pirm. Adolfą Šleževičių pranešimui apie dabartinę Lietuvos būklę.

Jis gana plačiai nušvietė svarbiausias aktualijas, nepažadėjo stebuklo, bet pabrėžė, kad ekonominė būklė gerėja, litas esąs gana pastovus, su kriminaliniais nusikaltimais geriau kovojama, negu kitose Rytų kraštų ar Baltijos valstybėse. Pasveikino suvažiavimą dalyvių, linkėdamas darnaus darbo Lietuvos gerovei.

Pilietybė, turtas

Pasaulio lietuvių bendruomenės pirm. Bronius Nainys supažindino su PLB istorija, sudėtimi ir organizacine struktūra. Pabrėžė lietuvių išlaikymą užsienio lietuvių tarpe, skundėsi dėl nepatenkinamo Lietuvos pilietybės įstatymo bei prarasto turto atgavimo. Jis siūlė, kad dėl užsienyje gyvenančių lietuvių švietimo ir tautinio auklėjimo, iniciatyvos turėtų imtis Lietuvos vyriausybė.

Popietinėje sesijoje vyko PLB kraštų valdybų pirmininkų ar jų įgaliotinių pranešimai. Vakary valstybių atstovai džiaugėsi Lietuvos laisve, reikė norą padėti savo kraštui, reikalaujanti vien tik atitinkamo pripažinimo. Rytų kraštų atstovai prašė visokeriopos pagalbos. Jie jaučiasi esą posūniai, ypač

Tolimuose rytuose, Rusijoje, Gudijoje ir Ukrainoje.

Aplamai, visi nusiskundė per menku Lietuvos vyriausybės dėmesiu užsienyje gyvenantiems lietuviams. Nepriklausomybės ilgesys vienijo visus už Lietuvos ribų gyvenančius lietuvius. Visi rėmė tėvynę kuo galėdami, dabar ta parama turėtų apsisukti.

Diena buvo baigta ansamblio „Lietuva“ iš Vilniaus koncertu Anykščių kultūros rūmuose. Teko žavėtis tikrai aukšto lygio folklorinio ansamblio koncertu.

Liepos 2 d. darbas vyko sekcijose. Kultūros ir švietimo sekcijoje buvo diskutuojami lietuviškų mokslo institucijų užsienyje darbai ir sunkumai. Spaudos ir informacijos sekcijoje buvo mėginama pasikeisti abipuse informacija ir glaudesniu bendradarbiavimu.

Bendradarbiavimas

Popietinėje sesijoje, diskutuojant diplomatinį atstovų, lietuvių bendruomenių bei jaunimo organizacijų bendradarbiavimo klausimus, ypač aktyviai pasireiškė Kanados jaunimas ir PL Jaunimo sąjungos pirm. Paulius Mikus.

Vakare visi dalyviai nuvyko į Anykščių miesto aikštę švęsti Karaliaus Mindaugo karūnavimo minėjimo, sutapusio su anykščių išleistuvėmis ir Pasaulio lietuvių dainų švente. Gražu ir malonu buvo gražioje aplinkoje pabendrauti.

Liepos 3, sekmadienį, sugužėjome į Šv. Mato šventovę Mišioms, po kurių klebonas papasakojo apie joje esančias vertybes bei istorines prošaukstas.

Vargai ir sudėtingi klausimai

Diena prabėgo bedisputuojant ir besiguodžiant tremtinių vargais, jų socialinėmis problemomis ir susidarė čia sunkumais dėl jų sugrįžimo į Lietuvą. Sunku net įsivaizduoti, kaip vargsta jau ir taip daug vargo ir skriaudų patyrę tolimame Sibire tebe gyvenantys lietuviai, ypač mišrias šeimas sukūrė.

Buvo sprendžiami pilietybės ir prarasto turto grąžinimo klausimai. Pilietybės klausimas negali būti išspręstas visiems ir visuose pasaulio

kraštuose gyvenantiems lietuviams vienodai. Net ir Kanados bei JAV piliečiams negali būti pritaikyta ta pati formulė. Pvz. Punksko lietuvių pilietybės klausimas turėtų būti visai kitaip sprendžiamas, negu Sibiro, Karaliaučiaus ar Latvijos.

Pilietybės klausimas labai dažnai siejamas su turto atgavimu. Penkiasdešimt metų spraga, karai, trėmimai, dokumentacija ir palikimų bei teisėtumo ar neteisėtumo klausimai yra sudėtingi ir lėtina visą eigą.

Baigiamasis posėdis, vakaronė

Baigiamajam posėdžiui liko PLB kraštų atstovų nuostatų bei nutarimų skaitymas bei priėmimas. Kaip dažnai atsitinka, tai atlikta paskubomis, ir pataisymai priimti sekančią dieną; labai sutrumpintai paskelbti Lietuvos spaudoje. (Čia juos spausdiname atskirai. Red.).

Oficialų uždarymo žodį taręs PLB pirm. B. Nainys pakvietė suvažiavimo dalyvius sugiedoti Tautos himną.

Atsisveikinimo vakaronė prasidėjo Viešintų kiojimo teatro spektakliu — B. Zabieles „Tikroji motina“. Drama atlikta labai gerai pasirodusių mėgėjų aktorių. Tęsinys vyko „Silelio“ menėje su kaimo kapela, šokiais, dainomis, žaidimais ir vaišėmis.

Liepos 4 d. visi grįžo į Vilnių. Po PLB kraštų valdybų pirmininkų posėdžio sekė spaudos konferencija, kurioje

Nuostatai ir nutarimai

Pasaulio lietuvių bendruomenės kraštų atstovų suvažiavimo, įvykusio 1994 m. liepos 1-4 d.d. Anykščiūose

Nuostatai

1. Pasaulio lietuvių bendruomenė nuo pat jos įsikūrimo 1949 m. birželio 14 d. nesiejia savęs su jokia politine partija ar judėjimu ir siekia tik bendrą tautai tikslą. Visą laiką PLB gynė lietuvių tautos teisę į valstybingumą ir vietą pasaulio tautų bendrijoje. Atkūrus Lietuvos valstybingumą, dalis PLB uždavinių ir veiklos formų keičiasi, tačiau, pripažindami, jog lietuviai gyvena ir gyvena ne tik Lietuvoje, privalome išlaikyti pasaulyje gyvenančių lietuvių jungties — Pasaulio lietuvių bendruomenės — sąrangą tęstinumą.

2. Žmoniškumas, tautiškumas ir pilietiškas — neatskiriamos sąvokos. Todėl Lietuvos valstybė privalo ypatingą dėmesį ir globą teikti tautos dvasinei ir kultūrinei saviraiškai, tradicijoms, pripažindama tai individo ir valstybės išlikimo užtikrinimu, rūpintis Lietuvoje ir pasaulyje esančiomis lietuvių bendruomenėmis, neišskirdama nei vienos iš dvasinės Lietuvos tautiškumo ir valstybingumo erdvės.

3. Teisinga valstybės politika svertur pasaulyje gyvenančių lietuvių atžvilgiu turi būti subrandinta pačioje tautoje, jos visuomeninėse sąrangose, sutvirtinta įstatymais, teisingai vykdoma valstybinėse institucijose ir palaikoma visuomenės dorovinių bei pilietinių nuostatų.

4. Suvažiavimas patvirtina, jog dabartinės PLB valdybos veikla atitinka svarbiausius PLB tikslus ir uždavinius, iš kurių svarbesniuoj naujomis aplinkybėmis tampa informacijos apie Lietuvos valstybę, jos kultūros skleidimas, lietuvių tautos autoritetą palaikymas pasaulyje, tarpininkavimas Lietuvos tarptautiniams interesams visuomeniniame lygįje.

je vėl kartojosi Anykščių suvažiavimo metų diskutuotos temos.

Tos dienos popietę Lietuvos prezidentas Alg. Brazauskas priėmė PLB kraštų pirmininkus ar jų įgaliotinius. Pasidalino išpuodžiais apie susitikimą su JAV prez. B. Clinton'u.

Teko nusivilti suvažiavimo pradžia: nei Vyčio, nei Tautos himno, nei maldos. O aplamai daug nukrypimų nuo darbo tvarkės, bereikalingo žodintvarkės. Suvažiavime dalyvavo apie pusantro šimto atstovų.

Nutarimai

PLB kraštų atstovų suvažiavimas dėkoja visiems, kurie padeda užsienio lietuviams, ragina visas kraštų bendruomenes tarp užsienio lietuvių skieisti lietuvių kultūros centrų užsienyje ir Tautos namų steigimo Vilniuje idėją.

Atskiroji nutartis „Dėl H. Manto paminklo“. PLB kraštų atstovų suvažiavimas prašo Lietuvos respublikos vyriausybę kreiptis į Karaliaučiaus (Kaliningrado) srities administraciją išsaugoti Herkaus Manto paminklą.

Atskiroji nutartis „Dėl tremtinių statuso apibrėžimo“. Tremtinių statusas turi būti pripažįstamas grįžantiems: 1. tremtiniais, politiniams kaliniams, rezistentams, pasitraukusiems iš Lietuvos nuo represijų; 2. jų vaikams ir vaikaičiams, nepriklausomai nuo jų gimimo laiko, gimimo ir dabartinės gyvenamosios vietos už Lietuvos ribų.

Pagrindiniai dokumentai, reikalingi tremtinių statusui pripažinti: tremtiniais, politiniams kaliniams, rezistentams, pasitraukusiems iš Lietuvos dėl represijų — kompetetingų valstybinių institucijų archyvinė pažyma apie reabilitaciją arba nustatyta tvarka jai prilygstantys dokumentai. Jų vaikams ir vaikaičiams — aukščiau išvardinti dokumentai, įrodantys tėvų ar senelių tremtinių statusą bei giminytės ryšį liudijantys dokumentai (gimimo liudijimas, dokumentai apie pavardės pakeitimą ir t.t.).

Lietuvos Vyskupų konferencijai. Daugelyje šalių, kur lietuvių bendruomenės yra itin negausios, lietuvių išlaikymo veikla būriasi apie lietuviškas katalikų parapijas, buvo remiama ir skatinama lietuvių kunigų. Nerimaudami dėl lietuviškų parapijų užsienyje nykimo, kreipiamės į Lietuvos Vyskupų konferenciją, prašydami skirti lietuvių kunigus į parapijas, kuriose jie yra labiausiai reikalingi ir laukiami, pirmiausia Brazilijoje, Karaliaučiaus krašte, Ukrainoje, Rusijoje, Latvijoje.

Prašome ir tolesnio Jūsų nuolatinio dėmesio lietuvių sielovados reikalams atskirtose nuo Tėvynės ir Lietuvos vyskupijų lietuvių katalikų parapijoms.

Paremkite „Tėviškes žiburias“ auka, rėmėjo ar garbės pranešimu, testamentiniu palikimu. Iš anksto dėkingi — „TŽ“ leidėjai

VYSK. JOHN M. SHERLOCK, D.D. per nepriklausomos Lietuvos valstybės atstatymą šventę Ontario Londone. Iš kairės: OLGA ŠVILPIENĖ, GRĄŽINA PETRAUSKIENĖ, jos vyras EDMUNDAS ir jų duktė KRISTINA Didžbalių nuotrauka

Didis Lietuvos užtarėjas

Vyskupas John M. Sherlock vertas Lietuvos vyriausybės ordino ar žymens, įvertinančio jo pastangas kovojant už Lietuvos laisvę

Iš lietuvių būdo gerųjų savybių dažnai būdavo minimos šios dvi: vaišingumas ir dėkingumas. O jei kas iš kitataučių ateidavo Lietuvai į pagalbą tautai kritišku momentu, — visada būdavo pagerbiamas, apdovanojamas ir t.t. Net ir mažesnė pagalba būdavo labai vertinama: jei kas iš kitataučių palankiai atsiliepdavo apie Lietuvą užsienio spaudoje, — ir tas būdavo su dėkingumu minimas. Sunku suprasti, kodėl šį kartą įvyko priešingai... vos ketvirtui metų praėjus!

Vyskupo nuopelnai

Ontario Londono vyskupas John M. Sherlock, D.D., nustebino Londono lietuvių savo nepaprastu palankumu lietuvių tautai. Jo palankumas buvo daug didesnis, negu bet kurio kito kitataučio, bet kada mūsų patirtas. Jis skyrėsi nuo kitų tuo, kad stengėsi padėti lietuvių tautai ne žodžiais, bet darbais. Paprastai kalbėtojai pasitenkino pritarimu, palinkėjimu atgauti laisvę, — tai tuo viskas ir baigiasi.

Vysk. Sherlock čia buvo pirmas iš kitataučių, atkreipęs kanadiečių dėmesį į baisiusius įvykius Vilniuje anomis lemtingomis dienomis. Jis parašė raštą Kanados ministrui pirmininkui Brian Mulroney, kad atkreiptų dėmesį į vėl gresiančią priespaudą Baltijos valstybėse, ypač Lietuvoje; kad Kanada pareikštų sovietams griežčiausią protestą, panaudodama visas jai įmanomas priemones prieš sovietus; kad pareikalautų sustabdyti smurto veiksmus ir pradėtų taikingas derybas.

Vysk. Sherlock įtikino Kanados katalikų vyskupų konferenciją padaryti tą patį. Jos pirmininkas vysk. Robert Lebel irgi tuoj pasiuntė min. pirm. Brian Mulroney panašų raštą ir taip abu vyskupai įsijungė į svarbią pagalbą Lietuvai, ragindami, kad Kanada vyriausybė stipriausiomis priemonėmis paspaustų sovietus pradėti rimtas taikingas derybas su lietuvių

tauta ir kitomis Baltijos tautomis. Min. pirm. Brian Mulroney pareiškė gana griežtą protestą Sov. Sąjungai.

Abu vyskupai įrodinėjo, kad lietuvių tauta ir kitos Baltijos tautos turi pačios spręsti savo ateitį, o ne jų kaimynai. Tas mintis kiekviena proga žinasklaidai pareiškėdavo vysk. Sherlock, įrodinėdamas, kad lietuvių tautos reikalavimai atgauti nepriklausomybę yra teisėti ir turi būti visų pripažinti. Kiekvieną savo kalbą jis baigdavo savo populiariąja pranašyste: „Lietuva nori būti laisva ir ji... bus laisva!“

Nepamirština ir tai, kad katalikai yra didžiausia religinė grupė Kanadoje, turinti beveik tiek pat narių kiek visos kitos grupės kartu.

Visuomet su lietuviais

Vysk. Sherlock kiekviena svarbesne proga 1990 ir 1991 m. buvo kartu su mumis. Jis dalyvavo vigilijose ir audringai bei šalta sausio mėn. naktį prieš vidurnaktį kartu su vigilijos dalyviais sukalbėjo visą Rožinį prie lietuvių šventovės laiptų lauke, kur buvo išstatytos ir gražiai apipavidalintos Vilniuje žuvusius didvyrių pavarės. Pasiliekimas tokiame šaltėje ilgesnį laiką galėjo pakenkti ir jo sveikatai, nes jis yra vyresnio amžiaus žmogus.

Jis visada buvo su mumis lietuviams skaudžiais momentais, o taip pat ir džiugiu momentu švenčiant Lietuvos valstybės atstatymą šventę Londone. Ir čia jis nustebino londoniškais, pasveikindamas kiekvieną šventės dalyvį, su laisvės atgavimu, nė vieno nepraleisdamas (!) — paspausdamas ranką ne tuzinui žmonių, bet visai jų šimtainei!

Reikia viršūnių dėmesio

Lietuvių spaudoje tenka skaityti daug apdovanojimų: apdovanojami lietuviai ir kitataučiai įvairiais žymenimis, įskaitant ir sausio tryliktosios. Manau, kad minėto ar panašaus žymens yra nemažiau vertas ir vysk. Sherlock! Tenka girdėti, kad Londono lietuviai per Šiluvos Marijos parapijos trisdešimtmetį š. m. rugsėjo 11 d. numato tam nepaprastam lietuvių draugui padėkoti. Juk jis rodė nepaprastą pastangą padėti ne tik Londono lietuviams, bet ir visai lietuvių tautai atgauti nepriklausomybę! Tai ir jo pagerbimas turi ateiti iš aukštesnių sluoksnių, gal net ir iš Lietuvos valdžios.

To buvo tikėtasi, bet kol kas nieko panašaus neteko pastebėti. Turime ambasadorius, konsulus ir panašius pareigūnus, ir buvo manyta, kad jie painformuos Lietuvos vyriausybę apie šį Lietuvai nusipelnusį žymų asmenį. Bet... kol kas nė mažiausio mosto ta kryptimi neteko pastebėti. Londoniškiai tuo yra labai nustebinti! Ar kas gali sakyti, kad apie jį nieko nebuvo žinoma?! Keletą kartų apie jį buvo rašta „Tėviškes žiburiuose“ ir JAV lietuvių spaudoje.

Nejaugi per tokį trumpą laiką mes spėjome pamiršti tokį nuostų lietuvių tautos draugą, panaudojusį visas jam įmanomas priemones padėti Lietuvai atgauti nepriklausomybę?! D.E.

NORDLAND EXPRESS

Nemokamas siuntinių paėmimas

Toronte ir apylinkėse susitarus tel. **535-5000**

Hamilton ir apylinkėse kiekvieną pirmadienį susitarus tel. **1-800-561-3113**

(Tuščias dėžės galite nusipirkti "Talka" kredito kooperatyve, 830 Main St. East)

Wasagoje, Collingwoode, Barrie kiekvieną pirmąjį mėnesio sekmadienį, skambinti tel. **1-800-561-3113**

Windsore, Londone, Delhi kiekvieną antrąjį mėnesio sekmadienį, skambinti tel. **1-800-561-3113**

St. Catharines, Wellande, Niagaroje kiekvieną trečiąjį mėnesio sekmadienį skambinti tel. **1-800-561-3113**

Standartiniai maisto siuntiniai

Nordland Express siūlo jums įvairaus maisto siuntinius, pristatomus per dvi savaites. Skambinkite mums dėl kainoraščių.

Nordland Express 1650 Bloor Street West, Toronto, Canada M6P 4A8. Darbo valandos: 8 val. ryto iki 8 val. vakaro visomis dienomis, išskyrus sekmadienius.

Skyrius: 164 Willowdale Avenue, North York, Ontario

(9 val. ryto iki 6 val. vak. nuo pirmadienio iki penktadienio).

Už pietinės Ontario provincijos ribų

Mes jums siūlome naudotis greitai ir nebrangiu U.P.S. (United Parcel Service) patarnavimu siunčiant savo siuntinius į mūsų sandėlius.

Telefono Skambinkite
apylinkių numeriai:
U.P.S.
416, 519, 705 1-800-668-7100
613, 514 1-800-465-2876
403, 604 1-800-665-2781

Kainos

Laivu iš Toronto siuntiniai išvežami kas antrą trečiadienį. Siuntinio kainos yra **\$7.50** už kubinę pėdą, plius \$15 pristatymas, bet kur Lietuvoje (iki 55 kg arba 120 svarų).

Lėktuvu iš Toronto siuntiniai išvežami kiekvieną šeštadienį, 10 v.r. Kaina už kg **\$4.25** plius \$15 už pristatymą bet kur Lietuvoje.

DABAR perkelkite JAV ar Kanados dolerius į Lietuvą čekiu ar pinigine perlaida

Nordland Express perduoda pinigus — greitai ir saugiai — tiesiai gavėjui ir gauna iš jo perdavimo patvirtinimą. Perkėlimo mokestis — tik 4% plius \$15 už pristatymą.

	JAV dol.	Kan. dol.
Perkėlimo suma		
Perkėlimo mokestis - 4%		
Pristatymas	12.00.	15.00.
Viso		
Siuntėjas:	Gavėjas:	
.....		
.....		
.....		
Tel:	Tel:	

Išrašykite čekį ar piniginę perlaidą **Nordland Express** vardu ir siųskite:

Nordland Express, 1650 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 4A8.

Daugiau informacijų gausite paskambinę tel. (416) 535-5000, FAX (416) 535-5001.

Pasaulio lietuvių dainų šventės repeticija Kauno Dainų slėnyje stebi vienodais marškinėliais apsivilkę išeivijos choristai

Nuotr. N. Benotienės

Lietuvos kultūros instituto klausimu

AURELIJA M. BALASAITIENĖ

Su dideliu dėmesiu perskaičius dr. Alfonso Eidinto įdomų ir įtikinantį straipsnį Lietuvos kultūros instituto steigimo klausimu, susidaro įspūdis, kad gerbiama ambasadoriui rūpi ne vien atstovavimas Lietuvos respublikai politinėje arenoje – jo žvilgsnis siekia žymiai toliau, būtent skleistą Lietuvos kultūrą, apie kurią taip nedaug težinoma pasaulyje. Abejonės nėra, kad turime kuo didžiulius, ypač savo kalba, seniausią gyva kalba Europos tautų tarpe, o taip pat ir savo valstybės istoriją, kuri Europoje vaidina svarbų vaidmenį dar daugelį metų prieš Kolumbo kelionę į nepažįstamas šalis.

Per daugiau kaip keturis dešimtmečius pokarinė lietuvių politinių pabėgėlių banga Vakarų pasaulyje yra nemažai nuveikusi, skleidama Lietuvos vardą grandiozinėmis dainų ir šokių šventėmis, kurių atidarymus sveikino Amerikos prezidentai. Tačiau tai grynai pramoginio pobūdžio pasirodymai be platesnės kultūros analizės ar supažindinimo su jos kalba, istorija, mitologija, menu. Savaimė suprantama, kad tai prisidėjo prie Lietuvos laisvės šauksmo, bet nesuteikė gilesnio Lietuvos kultūros pažinimo. Taigi tokio Lietuvos kultūros instituto idėja yra svarstyti projektas, bet...

Patirtis rodo, kad lietuviai vis dar neįstengia įsisąmoninti Vinco Kudirkos gilią mintį „vardan tos Lieuvos vienybė težydi“. Viena pagrindinių lietuvių charakterio savybių yra stiprus asmens individualizmas, pasipriešinimas bet kuriam pasikėsimui sumenkinti ar sumažinti autoritetą. Prieš eilę metų buvo kilusi puiki mintis, kad visi užsienio lietuvių veiksniai, Bendruomenė, ALTA ir VLIKas, atskirai dirbė Lietuvos laisvinimo idėjai, susijungtų į vieną stiprią organizaciją... Deja, to nepavyko įgyvendinti; veiksniai liko veikti atskirai, tačiau kiekvienas savo darbą atliko, o PLB savo įsipareigojimus sėkmingai tęsia toliau, ypač lituanistinio švietimo srityje.

Gerb. ambasadorius išvardino eilę jau įsitvirtinusių kultūrinių institucijų, kaip Čikagos Lituanistikos tyrimų ir studijų centrą, Balzako muziejų, Pasaulio lietuvių centrą Le-monte ir kitus. Atmintina, kad Kento universiteto lietuviškieji archyvai turi ir Kudirkos „Varpo“ originalus, ir Basanavičiaus „Ausrą“, ar A. Voldemaro kalbas Tautų sąjungoje, taip pat didžiulį lietuviškų renginių programų ir leidinių rinkinį. Visa tai yra Ohio valstijos nuosavybė. Tų archyvų atsiimti neįmanoma, bet jais naudotis galima ir asmeniškai, ir kompiuterių sistemos pagalba. Tai prisidėtų prie instituto mokslinės medžiagos praturtinimo.

Kaip dr. A. Eidintas įsivaizduoja tų institucijų ar organizacijų sujungimą po Lietuvos kultūros instituto sparnu? Jos turi savo patalpas, skirtingas vadovybes ir lėšų šaltinius. Amerika, Kanada ir kitos

Atsiliepiamai ir nuomonės

Išlaikykite išeivijos nepriklausomybę

VILIUS BRAŽENAS

Žinant Lietuvą slegiančius slogučius, nuo tranzito į „Kalinogradą“ iki naftos ir valiutinių rūpesčių, atrodo, kad Lietuvos ambasada Vašingtone bandys ieškoti JAV lietuvių tautos kelti Lietuvos bylą didžiojoje viešumoje, ap-rūpindama išeiviją atitinkama medžiaga Maskvos argumentams atremti. Lietuvos ambasada, atrodo, teikia pirmumą išeivijos įtaigojimui per kultūrą. To mes jau esame atsikandę savo metu gavę „Tėviškės“ draugijos kultūrinio peno. Atsiskleidęs išeivijos spauda, esi bombarduojamas ambasadoriaus dr. Alfonso Eidinto straipsniais, raginančiais išeiviją liautis triukšmavus dėl trėmimų „istorijos“ bei pranešančiais apie LDDP nuosprendžius lyg ir privatiuoti kultūrinę išeivijos veiklą. Kadangi ir politika yra tautos kultūros apraška, tai per kultūrą galėtų būti „privatizuota“ ar suvalstybinta ir pati išeivija.

Kitur ir „Tėviškės žiburiuose“ (1994 m. nr. 30-31) buvo išspausdintas A.E. straipsnis „Svarstyklė mūsų kultūros atstovavimo reikalą“. Jis lyg ir pastato mus prieš įvykusi faktą – Lietuvos kultūros instituto (LKI) steigimą, nors ir parodo mandagumą, prašydamas, kad „gerbiama skaitytojai“ pasisakytų. Be Lietuvos vyriausybės, A.E. jau gavęs eilės jo minėtų išeivių pritarimą.

Čikagoje įsteigtas LKI būtų valdomas „bendrą“ Lietuvių vyriausybės ir „išeivijos“.

romis ir „babuškėmis“ apsi-gaubusios moterys, kuproti, lazda pasirėmę senukai... Ignoruojama nepriklausomos Lietuvos per du dešimtmečius padaryta pažanga visose civilizacijos ir kultūros srityse su gausia periodine spauda, greitaisiais traukiniais, telegrafu, telefonu, opera, baletu, universitetu, įvairių mokslų institutais ir konservatorijomis, puikiais gimnazijų ir mokyklų pastatais.

Sveikintina yra gerb. ambasadoriaus idėja, bet jai įgyvendinti reikia didelių pastangų, planavimo, pasižventusių žino-vų ir, kas svarbiausia, lėšų.

Hamiltono, Ont. miesto suorganizuotame tarptautiniame folkloro festivalyje „Earthsong“ 1994 m. liepos 2 d. pakviestas dalyvavo ir Vilniaus liaudies dainų bei muzikos ansamblis „Ūla“. Nuotraukoje birbynininkai groja įvadinę melodiją

Nuotr. A. Stanevičiaus

Deja, JAV-se tai galėtų sudaryti teisinių bėdų: pagal atitinkamą įstatymą „išeivija“ turėtų registruotis kaip „svetimos valstybės agentas“. Nėra abejonės, jog LKI netrukus pajungtų JAV, Kanados ir kitų kraštų lietuvių veiklą. Nema-nau, kad jau atėjo metas išeivijai atsisakyti savo nepriklausomybės, napaisant, kas ar kokia partija bebūtų Lietuvos ar gyvenamo krašto valdžioje. Tai nereiškia, kad pavieniai tautiečiai neturėtų dalyvauti politikoje. Priešingai. Tačiau,

LDDP dar nėra įrodžiusi, kad yra užsitarnavusi išeivijos pasitikėjimą perimti ar įtaigoti jos veiklą. Ką tik matėme, ką pasitikėjimas buvusia „nomenklatura“ padarė „kančių istorijai“. Nepamirštini ir tie laikai, kai lietuviškai kultūrai buvo padiktuota turėti tautinę formą, bet socialistinį turinį... Pirmiau apsiuostykime, kad įsitikintume, jog toks „kultūros“ suvokimas nėra išblukęs vien tik išeivijoje.

Kiek žinau, kultūrinė išeivijos veikla tikrai nešlubavo ir be jokio suvalstybinimo ar pašalinės globos. Kurį laiką laikysis ir toliau, ypač, kai dabar Lietuvai, o ne išeivijai, reikia pagalbos. Kad ir pagalbos pakelti Lietuvos politinę kultūrą. Iš Lietuvos reikėtų žinių, kaip argumentuoti, pavyzdžiui, prieš Maskvos užmačią įtvirtinti Lietuvoje tai, ką dr. Vytautas Landsbergis taikliai pavadino „kilnojama Rusijos karinė bazė“ (karinių rusų transportą). Tada galėtume rašyti į svetimą spaudą, užuot gaisinę laiką ginčams su ambasadorium apie „istorijas“ ir kultūrą. Ir ambasada! nekenktų dažniau išeiti į platesnę JAV spaudą – ne vien tik į buvusią prosvietinę, kaip „N. Y. Times“ ar „Washington Post“. Yra visa eilė įtakingų ir Lietuvai draugiškų konservatyvių JAV žurnalo bei laikraščių. Tuo būdu ambasada per dešimtosios linkmės spaudą galėtų pasiekti plačią JAV publiką.

Lietuvai svarbu pirmiau išspręsti visą eilę opų ir net gyvybinių reikalų, prieš imant sielotis šokių ir dainų ateitimi. Pagaliau, laimei, ir pats ambasadorius teigia, jog „gaisras šiuo klausimu nedega“. Tad eikime su išeivijos pagalbos vandens kibirais ten, kur reikalai yra gerokai įsiliepsnoję.

Pasaulio lietuvių bendruomenės kraštų atstovų suvažiavimo dalyviai Anykščiuose turėjo progos aplankyti ir garsųjį Puntuko. Nuotraukoje KLB krašto valdybos pirm. A. VAICIŪNAS (viduryje) su Anykščių gimnazijos direktoriumi SAULIUMI NEFU (kairėje), šalia torontietė AUŠRA KARKIENE; dešinėje Vokietijos LBB pirm. ARMINAS LIPŠYS ir ponis

Antrajam sovietų antplūdžiui besipriešinant I

Karinis lietuvių dalinys, prisijęs prie vokiečių kariuomenės Lietuvoje 1944 metais, kovėsi su besiveržiančiais bolševikais. Čia kovos dalyvio išpužiai

Dr. VLADAS KAZLAUSKAS,

Vilnius

Mes tūnom apkasuos aptemę
Per kaukiančią dieną ir naktį.
Mūs širdys drebėjiman žemės
Išpaustos granatų rauda...

Jau antra savaitė mūsų kuopa, kaip kurmiai, įsirausė į kietą, beveik du mėnesius nemačiusią lietaus Papilės apylinkės žemę. Su vargu išsikase siaurus, vingiuotus pėstininkų apkasus, maždaug per dešimt metrų vienas nuo kito ir praplatinę į priešų pusę griovio sieną, juose tūnomė dieną ir naktį.

Ištikimas kareivio sąjungininkas – giedra. Per liepos ir rugpjūčio mėnesius danguje nepasirodė nė vienas debesėlis. Giedra ir melsvas Žemaitijos dangus, kurio rimtį kar-tais sudrumsdavo bolševikų bombonešiai, skrisdami bombarduoti Karaliaučiaus, sudarė fronto kareivio kasdienybės dalį.

Giedra prieš laiką subrandino darbdžių žemaičių išau-ginto derlių, kurio, deja, jie nesuspėjo sudoroti. Prieš mūsų akis, niekieno žemėje, pūpo tvarkingai surikiuotos nukirstų rugių gubos, toliau gel-tonuoja miežių laukus, kurių nusvirusios varpos laukia dal-gio, o visai arti, prie pat apka-sų, tęsiasi didelis nupjautas mišinių plotas, kurių surištos kupetėlės, kaip kurmiarausiai, išsimėtė dideliame plote, su-daro neblogą priedangą lauko patruliams šliaužti į niekieno žemę ir, jais užsimaskavus, stebėti kitoje upės pusėje bolševikų judėjimą.

Sūriu prakaitu aplaistytas žmonių triušas nuėjo veltui. Kelių kilometrų pafrontės ruo-že gyventojai buvo iškeldinti į saugesnę vietą, turėjo pa-likti nesuvežtus javus, soduo-se augančius vaisius ir pasi-imti tik tai, kas galėjo tilpti vežimuose.

Kitoje pusėje – bolševikai

Jų augintų javų laukuose išsirausė apkasas mė – Lietu-vois savanoriai – ir besikėsinan-tieji į mūsų laisvę, turtą ir gy-vybę – bolševikai. Mes apsiaka-sėme vasariojau lauke, iš ku-rio patogiu kontroliuoti bolše-vikų pusėje esančius jų apka-sus, tikslinti artilerijos ir mi-nosvaidžių ugnį. Priešais mus, maždaug už trijų šimtų metrų, kitoje upės pusėje – bolševikų apkasai. Paprasta akimi ge-rai matosi, kaip jie susikup-rinę išlenda iš savo apkasų ir dingsta netoli esančiuose ūki-ninkų namuose.

Mūsų pozicijų užnugaris ki-toks. Už pusės kilometro nuo mūsų apkasų – nedidelis miš-keilis, kuriame artilerijos po-zicijas išsirengę vokiečių lau-ko gaubicų artilerijos bata-rėja, pavadinta egzotišku „lau-kinės kiaušės“ vardu. Savotiška romantika sekti iššauto artilerijos sviedinio skrydį, ku-ris vaikiame danguje gerai matosi. Kadangi būdavo šau-doma nedidele trajektorija į netoli esančias bolševikų po-zicijas, kartu su iššauto šū-vio garsu galima matyti ne tik lekiantį sviedinį, bet ir jo spro-gimo sukeltą žemės stulpą.

Bolševikai nelikdavo skolin-

gi. Turėdami žymiai didesnę ginklų ir gyvosios jėgos per-svarą, jie visą laiką „čiupinė-davo“ silpnąsias mūsų vietas, matyt, turėdami tikslą persi-kelti per Ventą ir sudaryti mū-sų pusėje prietilį. Toks ban-dymas įvyko truputį vėliau.

Tame pačiame miškelyje bu-vo įsikūręs mūsų kuopos va-dinamasis ūkio būrys: lauke virtuvė ir šaudmenų, o tikriaus pasakius, lengvųjų pėstinin-kų ginklų šovinių sandėlis. Kuopos ūkį tvarkė Lietuvos nepriklausomybės kovų sava-noris, dviejų Vyčio kryžių ka-valierius Jonas Kirdeikis. Jam talkino buvęs statybos ba-taliono rytų fronto karys Sai-mininkas ir Plechavičiaus ka-ro mokyklos kursantas Juozas Vanagas.

Gyvenimas apkasuose

Miškelio pakrastyje stovi keli apieisto dvaro pastatai. Vienaime jų, įrengtoje artilerijos sekykloje, prigulėdus prie žiūronų, pasikeisdamas su Ka-ziu Urbonu, budi ir atidžiai seka ugnies taškus Pranas Čepėnas. Jie abu studentai, lais-vai kalbantys vokiškai, tikslia-na „laukinės kiaušės“ artileri-jos ugnį.

Mūsų kuopos dešinėje ir kai-rėje pusėje apkasuose tūno kitos dvi bataliono kuopos. Jos sudarytos iš įvairaus am-žiaus ir skirtingų profesijų savanorių, kurie paėmė šau-tuvą, kai Tėvynė šaukė. Vieni jų, rytų fronte praėję per ugnį ir vandenį, dabar kaunasi sa-vanorių divizionuose. Kiti – ūki-ninkai, buvę Lietuvos kariuo-menės savanoriai, šauliai, vie-tinės rinktinės karo mokyklos kursantai ir kitų batalionų ka-riai. Jie po gegužės mėnesio nesutarimų su Vokiečių karine vadovybe buvo išskaidyti, o dabar, Tėvynė pašaukus, stojo ginti savo žemes.

Prisimenu nežinomo poeto žodžius:

Nieko, nieko nebeliko,
kas tik jaunas buvo.
Tas išėjo, iškeliavo
Spausdamas šautuvą...

Dabar trumpam vėl grįžkime į apkasų kasdienybę. Kiekvie-ną rytmetį vyrai iš ūkio būrio termusuose į pirmąsias linijas atgabena karštos arbatos, kavos, sriubos, išduoda dienos davinį – duonos, lydytų kiau-lienos taukų, tubelę olandiš-ko sūrio, cukraus arba ledi-nukų saldinių ir po 6 cigare-tes. Taip prasideda įprasti-nė diena fronte. Su rytmečio žara sugrįždavo iš niekieno žemės lauko patruliai, kurie papursyriavę krisdavo į apka-sų poilsui.

Skyrininkas, augalotas Lie-tuvos kariuomenės puskari-ninkis Jonas Masilius, pasi-lenkęs prie sunkiojo „Dres-den“ kulkosvaidžio, gražiai iš-lyginęs šovinių kaspinus, ret-karčiais paimdavo žiūronus ir apžvelgdavo bolševikų po-zicijas. Kitame būrio skyriuje – kulkosvaidininkas Leonas Kir-deikis. Vakar jis į „skutamu skridimu“ pralėkusi naikintu-vą atidengė ugnį iš kulkosvai-džio, bet nepatogi šaudymo pa-dėtis neleido pasiekti tikslo – numušti lėktuvo. Dabar jis su antruoju kulkosvaidžio nu-meriu – Pranu Namajūnu ruo-

šiasi suktikti bolševikų lėk-tuvus.

Pavojaus vyšnios

Apie pietus pabudo ir lauko patruliai – broliai Bronius ir Albertas Šileikiai. Jie naktį, niekieno žemėje, prišliaužę prie pat upės, užtiko nedidelį vyšnių gojelį. Vaismedžių ša-ko linko nuo prisirpusių uo-gų. Mūsų patrulių pateiktos žinios apie aptiktas vyšnias sukėlė būryje nemažą susido-rijimą. Juoba, kad vyšnios bu-vo mūsų, o ne priešų pusėje, ir jas nuo bolševikų apkasų sky-rė giloka, nors ir neplati upė. Didelės rizikos, kad apmėty-s rankinėmis granatomis, nebu-vo, nes nuo anų apkasų iki vyš-nių gojelio buvo maždaug 80 metrų. Puskarininkis Masiu-lis – geras virėjas, išgirdęs apie vyšnias, apgailestauda-mas tarė: „Vyrai, kokius aš jums išvirčiau leistinukus su vyšniomis! Mūsų būrys turi cukraus atsargą, o aš iš lau-ko virtuvės gaučiau kvietinių miltų...“

Po tokios skyrininko šnekos kilo mintis ateinančią naktį pasiskinti vyšnių niekieno žemėje. Šliaužti vyšniuoti teko šio rašinio autoriui, Ute-nos gimnazijos moksleiviui, buvusiam Plechavičiaus ka-ro mokyklos kariūnui, su Pranu Namajūnu. Pranas buvo retas karys, be jokio baimės jaus-mo. Kilęs jis iš Rytų Aukštai-tijos, buvęs šaulys ir 1941 m. birželio (22-26 d.d.) sukilėlis. Jis turėjo gana keistą įprotį. Po kiekvieno iššauto šautuvo šūvio ar kulkosvaidžio seri-jos, paliesti šalmo snapelį.

Tai tokie vyrai ruošėsi eili-niam patrulių žygiui į niekieno žemę. Kad nekeltume triukšmo skindami vyšnias, mūsų būrio „enciklopedija“ (taip mes vadindavome artilerijos ryšininką Praną Čepė-ną) patarė jas nupjauti, atsi-tempti ir mūsų apkasus ir čia nuskinti uogas.

Namajūnas išsigalando dur-tuvą, o aš – suomišką peilį. Šalmus aprišome avių šiau-dais, paėmėm Prano Čepėno parūpinatą maždaug 100 metrų ilgio lauko kabelio gabalą, į gertuves įsipylė vandens ir iššliaužėme į niekieno žemę. Naktis ir tankios avių ku-petėlės slėpė nuo priešo. Be triukšmo prišliaužėme upės krantą ir ten esantį vyšnių gojelį. Namajūnas, prigulęs prie vyšnių. Išrinkau, kaip naktį atrodė, derlingiausią medelį ir pradėjau tyliai jį pjauti. Pjoviau ilgai – apie valandą. Nupjovęs atsargiai paguldžiau ant žemės, prie kamieno pririšau kabelį, o ki-tą jo galą prisitvirtinau prie diržo ir nušliaužiau prie bu-dinčio draugo. (Bus daugiau)

• Ar jau parėmė Kanados lietu-vių kultūros muziejų?

PRINTING
Atliekame visus paruošimo ir spausdinimo darbus.
Prieinamos kainos, aukšta kokybė.
TEL. (416) 252-6741
66 Mimico Ave. Toronto Ont.
Savininkas Jurgis Kuliešius

\$\$\$\$ SIUNČIAME DOLERIUS Į LIETUVĄ \$\$\$\$

KAIRYS BALTIC EXPEDITING greitai ir garantuotai pristato Amerikos ir Kanados dolerius gavėjui į rankas, ir pasirašytą pakvitavimą jums atsiųsime. Persiuntimas iki \$2,000.00 4% plus pristatymas. Siunčiant daugiau kaip \$2,000.00 tik 3% plus pristatymas.

* Siunčiant didesnes sumas, yra nuolaida.

* Galime nuvežti į Lietuvą palikimus ir Lietuvoje sutvarkyti pas notarą.

* Vaziuojant jums ilgesniam laikui į Lietuvą, mes galim persiųsti jūsų pensijos pinigus pagal jūsų nurodymus.

	AMERIKOS DOL.	KANADOS DOL.
Siunčiama suma		
Patarnavimas 4% arba 3%		
Pristatymas į rankas	12.00	15.00
Iš viso:	\$00	\$00
Siuntėjas:	Gavėjas:	
.....		
Tel.	Tel.	

Rašyti čekį arba pašto perlaidą (money order) KAIRYS BALTIC EXPEDITING ir siųsti
517 Fruitland Road, Stoney Creek, Ontario L8E 5A6. Turėdami klausimų skambinkite
Vytui ar Genei Kaiariams, tel. 905-643-3334, fax 905-643-8980

Paskutinis sudiev rašytojai

A. a. ČESLOVAS GRINCEVIČIUS, gyvenęs Amerikoje, palaidotas Lietuvoje

ALDONA ŠMULKŠTIENĖ

Dar taip neseniai jis buvo Čikagoje tarp mūsų, nors jau pavargęs, sunkios ligos paženklinas. Lankėme jį ligoninėje paskutiniu metu beveik kasdien, trumpai pakalbėdavome, papasakodavome lietuviško gyvenimo naujienas, kartais net truputį pajuokaudavome. Jis vis laukė, kada galės išeiti iš ligoninės. Norėjo dar pagyventi. Ir mums atrodė, kad jis dar pagyvens, pasidžiaugs gražia vasaros gamta, kurią taip mėgo. Net ir ligoninėje jis vis norėjo matyti pro langą bent mėlyną dangų, baltus debesis. Vis prašydavo, kad langų užuolaidos būtų praskleistos.

Ligoninėje Česlovą lankė žmona Aldona, nors ir pati nestiprios sveikatos. Lankė jį ir bičiuliai, bendradarbiai, bet jį bei jo žmoną Aldoną globojo nuo pat ligos pradžios Janina Rupeikienė ir Kazimieras Šablėvičius. Jie nuveždavo jį pas bičiulius į Peoriją, Indianą, veždavo po gražias Čikagos ir priemiesių apylinkes, nes graži gamta jį gaivino, džiugino, teikė vilties.

1994 m. birželio 26 d. apie 10 v. buvau pas Česlovą. Dar pakalbėjome truputį apie artėjantį ateitininkų kongresą. Sakė tikįs, kad at-kų idealai gyvens amžinai. Atsisveikindama padaviau jam ranką (paprastai tik žodžiu atsisveikindavome). Jis paėmė ją ir, man atrodė, liūdnai žiūrėjo. Sekančią dieną apie 9.30 vėl rengėmės eiti jo lankyti, bet suskambo telefonas, ir mums buvo pranešta, kad Česlovas jau mirė. Apstulbome. Nors tai nebuvo visai nelaukta staigmena, nes jis buvo sunkios ligos jau labai iškamuo-tas, bet kažkaip dar nesinorėjo tikėti. Jis mirė 1994 m. birželio 28 d., 8.45 v.r., sulaukęs 81 m. Ir pirmadienį, kai sakiau jam sudiev, buvo tai jau paskutinis sudiev šioje žemėje, bet iki pasimatymo anapus, galvojau šiandien, jo mirties dieną.

Studijos ir veikla

Rašytojas Česlovas Grincevičius gimė 1913 m. sausio 17 d. Vilkiųje, Kauno aps. Gimnaziją lankė Kėdainiuose ir Tėvų jėzuitų Kaune. 1933-1938 m. Vytauto Didžiojo un-te studijavo prancūzų ir slavų literatūrą, pedagogiką, teatro mokslą ir bibliologiją. 1936-40 m. buvo VDU Teologijos-filosofijos fakulteto bibliotekininkas, o 1941-1944 m. Kauno VDU bibliotekos direktoriaus pavaduotojas. Artėjant sovietų okupacijai, 1944 m. pasitraukė į Austriją ir 5 metus gyveno Salzburgėje, kur aktyviai dalyvavo lietuvių veikloje, mokytojavo V. Krėvės lietuvių gimnazijoje ir buvo jos vicedirektorius 1946-48 m.

Atvykęs į JAV, apsigyveno Brooklyn'e, vėliau Cicero, IL. Buvo Cicero Aukštesniosios lituanistinės mokyklos mokytojas, 1963-67 m. direktorius, taip pat Cicero Lietuviškųjų studijų instituto lektorius ir vedėjas.

Č.G. buvo ateitininkas nuo 1927 m., at-kų "Šatrijos" meno draugijos pirmininkas 1937-38 m. ir jos atgaivintojas JAV 1952 m.

Jis taip pat buvo Lietuvių rašytojų draugijos pirmininkas. Jau Lietuvoje rašė literatūros, teatro ir knygos istorijos temomis "Ateityje", "XX amžiuje", "Naujojoje Romuvoje", o išeivijoje: "Aiduose", "Ateityje", "Drauge", "Eglutėje".

Nuo 1969 iki 1978 m. buvo "Draugo" pirmojo puslapio redaktoriaus. Pasitraukęs iš pilno laiko redaktoriaus pareigų, jis redagavo "Spyglius ir dyglius" — mėnesinį humoro puslapį "Drauge" ir atostogų metu pavaduodavo kitus "Draugo" redaktoriaus bei vyr. "Draugo" redaktorių kun. Praną Garšvą.

Kūriniai

Velionis yra išleidęs visą eilę knygų: 1953 m. novelių rinkinį "Vidurnaktinio vargonai", 1970 m. romaną "Geroji vasara", 1972 m. — "Vyskupo katinas". Keletas jo novelių buvo išverstos į anglų k. ir išspausdintos žurnale "The Marian" bei antologijoje "Lithuanian Writers in the West". Jo novelės buvo įjungtos į "Ga-

bijos almanachą", "Prozos antologiją" ir "Pradalges". "Lietuvių literatūra svetur" leidiniui velionis sudarė "1945-1967 dailiosios literatūros bibliografiją". Jis ir Ali-na Skrupskelienė surinko bei redagavo Juozo Brazaičio raštus, kurių išėjo 6 tomai. Spaudai paruošė Alojzo Barono leidinį "Mirti visada suspėsi", išleistą 1981 m.

Lietuvos televizija ekranizavo dvi jo legendas ir parodė savo programose. Vieną jų — "Vilniaus laikrodį" teko matyti Čikagoje. Tai buvo puikus velionies legandos perdavimas vaizdais, muzika ir žodžiais, persunktas senojo Vilniaus dvasia, to Vilniaus, kurį velionis taip labai mėgo. Lietuvoje buvo išleista ir jo "Geroji vasara". Jis žinojo, kad jį jau išspausdinta, bet nebespėjo jos pamatyti.

Nuo 1972 m. velionis buvo Pasaulio lietuvių archyvo direktorius, kurį jis tvarkė su didele meile ir pasišventimu iki paskutinių dienų.

Kasdienybėje

Mes buvome kaimynai, gyvenome Čikagos Marquette Parke, Mocarto g-vėje. Dėl to sutikdavome Česlovą ir jo žmoną Aldoną ne tik įvairiuose lietuvių kultūriniuose renginiuose, bet ir šventėse jie apsilankydavo pas mus arba mes aplankydavome juos jų bute. Velionis mėgo visa, kas kilnu, gražu, kas kelia sielą į gėrį. Česlovo ir Aldonos butas puošėsi skoningais lietuviškais paveikslais, daugybe knygų ir didžiulių rinkinių klasikinės muzikos bei operų plokštelių, vaizdajuosčių. Jis net buvo įsigijęs tokį instrumentą, kuriuo galima buvo išgauti įvairius muzikos efektus ir kartais juo grodavo.

Nepaprastai mėgo keliauti. Yra apkeliavęs su žmona Aldona Europą, Kanadą, JAV, Lietuvą. Jį nepaprastai traukdavo gamtos grožis, kalnai, miškai, ežerai, upės ir seni Europos miestai. Salzburg'ą ir jo apylinkes prisimindavo su ypatinga meile. Kas ten yra buvęs, žino, kokio nuostabaus grožio yra tenyktė gamta! Kai nekeliaudavo, grožėdavosi tolimomis, nuostabiomis šalimis vaizdajuostėse. Mėgo ir fotografuoti ir darydavo, mano nuomone, labai meniškas nuotraukas.

Jaunimo centras Čikagoje buvo lyg jo antrieji namai: į Tėvų jėzuitų koplyčią važiuodavo kas sekmadienį, dalyvau-davo Mišiose, o po jų su artimais bičiuliais (Bradūnais, Butėnais ir kitais) susitikdavo JC kavinėje ne tiek užkandai, kiek bičiuliškam pabendravimui. JC buvo įsikūręs ir Pasaulio lietuvių archyvas, kuriame jis dirbo. JC kadaise jis dėstė ir Pedagoginiame lituanistikos institute.

Renginiuose

Čia vykdavo ir gausybė koncertų, teatro vaidinimų, literatūros vakarų ir visokių renginių, kurie jam buvo įdomūs. O JC kavinėje rudenį būdavo kas penktadienį įdomios vakaronės. Česlovas su Aldona ir draugais čia visada dalyvau-davo, kartais kaip žiūrovai klausytojai, o kartais ir pats Česlovas vadovaudavo programoms ar supažindindavo su svečiais. Paskutinis jo matytas renginys JC buvo A. Landsbergio "Vėjas gluosniuose", kurį Čikagon atvežė Los Angeles dramos sambūris. Česlovas labai džiaugėsi šiuo pastatymu, gražia veikalo kalba. Sakė, kad Landsbergiui net laisinkelį parašė.

Visuomenėje

Velionis aktyviai dalyvavo ateitininkų organizacijoje, Lietuvių fronto bičiulių veikloje, o paskutiniu metu buvo Čikagos LFB sambūrio pirmininku.

Česlovas mėgdavo nieko neužgaunantį humorą, buvo labai tvarkingas ir rūpestingas. Dar pradžioje birželio, mirus Šatrijietei ir LF bičiulei a.a. Irenai Pemkieniui, net būdamas ligoninėje rūpinosi, kad organizacijos vardu būtų deramai su ja atsisveikinta.

Jis sielojosi, kad negali nuvažiuoti į Lietuvą ir dalyvauti Ateitininkų kongrese.

Rašytojai Lietuvos krikšto 600 metų sukakties iškilmėse Klivlande 1987 m. Iš kairės: a.a. ČESLOVAS GRINCEVIČIUS, BERNARDAS BRAZDŽIONIS, ALDONA GRINCEVIČIENĖ

Savo praeitį atskleidžiant

Apologia pro vita sua

Prel. Lado Tulabos atsiminimai "Nuo Dusios iki Tiberio"

KUN. V. CUKURAS

(Tęsinys iš praėjusio nr.)

Dramatiniai įvykiai

Antroji prel. Tulabos atsiminimų knyga parodo eilę dramatiinių įvykių, kurie palietė patį autorių. Tai pastangos surasti asmenį, kuris būtų vertas užimti pirmojo lietuvių vyskupo pareigybę — rūpintis lietuvių išeivijos sielovada. Ir jis pats, ir visa eilė jo pažįstamų, bičiulių ir gerbėjų laukė, kad mitra ir ganytojo lazda bus įteikta į prel. L. Tulabos rankas. Skaitydamas tuos puslapius, taip ir jauti kažkokį sloginantį intriigų tvaiką. Praeina pro L. Tulabą lauktasis paaukštinimas, parenkamas kun. Pranas Brazys, marijonas.

Psichologiškai suprantama neįauki nuotaika, užvaldžiusi mūsų autorių, kompetencijos ribų susikryžavimas, privedęs prie aštraus pasikeitimo laisvais su naujai pakonsekutuotųjų, vyskupu. Stebimės, kad atsiminimuose randam beveik ištisai pateiktą vysk. Pr. Brazio laišką, kuriame jis ramiai ir šalta dēsto, kaip jam ir daugeliui atrodė tada Kolegijos gyvenimas, kokie buvo trūkumai, kur randasi kai kurių esminių nepriteklių šaknys. Prel. Tulaba, įgudęs ginčias, randa viskam atsaką ir pateisina.

Ne tiek sistemingai, bet praktiškai ir labai taikliai Kolegijos rektoriui rašo kun. A. Būna iš Vokietijos, taip pat iškeldamas ydas, kurios graužia sielą ir lietuvių kolegijos gyvenimo pagrindus. Prel. Tulaba, atrodo, pajuto mintis tų žmo-

Dar savaitę prieš mirtį, ligo-ninės kambaryje aiškino, ką norėtų išreikšti sveikinime XII at-kų kongresui. Už poros dienų nunešiau jam parašytą tą jo sveikinimą, perskačiau jį ir prašiau, kad pasirašytų. Jis sunkiai bepasirąšė, dar prirašė, kad yra buvęs "Šatrijos" pirmininku ir kad jis dar labai norėtų būti su visais kongrese. Tą sveikinimą dr. Petras Kisieliūnas nuvežė (jau po Česlovo mirties) į Vilnių.

Česlovas mėgo žmones, mėgo bendrauti su visais, bet nemėgo politikuoti, nors domėjosi pasaulio, o ypač Lietuvos, įvykiais.

Laidotuvės

Laidotuvės buvo privačios. Liepos 1 d. Jėzuitų koplyčioje buvo atnašaujamos šv. Mišios. Koplyčia buvo pilnutėlė jo draugų, bendradarbių ir pažįstamų.

Šv. Mišias aukojo kun. dr. Viktoras Rimšelis, MIC, kartu su kitais dviem koncelebrantais prel. Ignu Urbonu ir kun. Petru Dauginčiu, SJ. Šv. Mišių metu giedėjo sol. Dana Stankaitytė, vargonais palydėjo Kazys Skaistgirys. Prasmingą ir gražų pamokslą pasakė kun. V. Rimšelis, MIC.

Po gedulinių Mišių visi su-sirinko į JC kavinę, kur buvo pasakyta visa eilė atsisveikinimo kalbų.

Velionies palaikai liepos 28 d. buvo pervežti į Lietuvą ir palaidoti Vilniaus Antakalnio kapinėse. Lietuvoje jo palaikų palaidojimu rūpinosi Lietuvos rašytojų draugija.

nių, kurie gyvena šio kioje to kioje distancijoje nuo Kolegijos ir mato skaidriau. "Gal skaudžiausia esti lietuviškoje pastoracijoje, kad ne vienas kartais jaučiasi išsinu-mavęs Šv. Dvasią ir jos vardu patvirtina savus įsitikinimus, nustumdami kitus į bedvasį gyvenimą..." (II, 369 psl.). Autorius tuojau atsako: "...Spėju, kad Tavo itin aštrus pasisakymas, man asmeniškai taikomas, nėra pilnai teisingas... yra kas turi intereso Tau kalbėti, juodindamas savo įsivaizduotą turimą priešą".

Prel. Tulabos visoje eilėje pacituotų laišku, jo atsakymų neslepiaamas kažkoks kartėlis nemaloniai nudažo pasakojimą, nors jis ir toliau leidžiasi į keliones, ieško paramos ir aukų Kolegijai.

Šioje dalyje vis labiau pajuntam, kad autorių yra užvaldžiusi kovos ir apsigynimo nuotaika. Jis kovingai pasitinka tikrus ir įsivaizduotus priešus, ypač tuos, kurie tapatinami su Lietuvių fronto bičiuliais.

Jis mato visuose, kurie su juo nesutinka ar išdrįsta ką kritiškai pasakyti apie jį ir pa-čią Kolegiją, kažkokį pikta suokalbį. Atrodo, kad jis kartais elgiasi tarsi nedraugų graso-mas berniukas, kuris gindamas lyg remiasi į už pečių stovintį tėvą — galingą, stiprų ir autoritetingą. Tik meskim akį į atsiminimuose aprašomą autobiografiją. Sentimentaliai ir švelniai, jautriai ir pamaldžiai prisimena savo motiną, už ją meldžiasi, bet tėvas vos paminėtas. Jo tikrieji "tėvai" ir dažnai minimi "vysresnieji" yra kardinolai Pizzardo, Samore, Piazza, vyskupas P. Brizgys.

Antrojoje knygoje pastebima kažkokio melancholija: didieji prel. Tulabos autoritetai, "tėvai" pamažu traukiasi, tolst. Mirties angelas vieną po kito pasišaukia jo didįjį autoritetą Pijų XII, Lietuvoje miršta jo jaunų dienų globėjas vysk. Karosas, sovietų lageriuose miršta arkivyskupas Reiny, miršta ir jo politiniai mokytojai: prel. Krupavičius, dr. Karvelis, dar vėliau Dievas pasišaukia ir jo didįjį globėją kardinolą Pizzardo, dar vėliau kardinolą Samorę.

Padvelkia melancholija

Melancholijos šydas darosi vis ryškesnis, kai sekam tuos visus "pradarimus". Čia tik vie-na iliustracija. Kai prel. L. Mendelį Viešpatį pašaukė pas save 1982 metų liepos 15 dieną, aš pasijutau esąs tikras našlaitis. Jo nuolat ilgiosis. Palieka šį pasaulį ir vysk. V. Brizgys, nuolatinis jo rėmėjas, vyr. brolis ir bičiulis, su kuriuo pasikeista bene daugiausia laišku. Paskutinis ir gal pats skaudžiausias smūgis — tai toji diena, kai jis iš savo rankų paleido Šv. Kazimiero kolegijos vairą — paskutinį konkretų ryšį su tiek laiko jam priklausiausia "mylimąja" kolegija. Tiek daug buvo išskentėta, vargta, sirgta ir sielotasi... Dabar jis josios artumoje tik svečias — žilagalvis senelis.

Melancholija dvelkia šie atsiminimai ypač dėl to, kad iš jų nusilpami prieš skaitytojo akis išskyla pats atsiminimų autorius. Tai asmuo, kurio visa

veiklos struktūra ir dinamika lieka *horizontalinėje* plotmėje. Mes nustembam, kai sekam visas tas keliones, minimas studijas Romoje ir Jeruzalės "Ecole biblique", jo keliones po Graikijos žymiąsias istorines ir meno kūrinius papuoštas vietoves. Pasigendama *vertikalinės* dimensijos. Horizontaliniam asmeniui būdinga kiekybinė charakteristika. Buvo labai daug keliauta, surinkta daug aukų, sukaupta daug pažįstamų asmenų... Pranešimuose vyresniesiems minimi tik skaičiai, vos vienu žodžiu pasakoma, kad dvasinė būklė Kolegijoje gera ir nieko daugiau.

Žmonių vertinimai

Mesdami žvilgsnį į visą knygos (dviejų tomų) "Nuo Dusios iki Tiberio" turinį, pastebim, kad autorius yra labai greitas sutiktus asmenis skirstyti į tam tikras kategorijas ir drąsiai juos vertinti. Štai pvz., lan-kydamasis lietuvių seselių vienuolyne Putname, Connecticut valstijoje, jis šitaip nusako to vienuolyno ilgametį kapelioną kun. Stasį Ylą: "Tai mielas ir vertingas kunigas, Stuththofo lagerio kankinys, linkęs į žurnalistiką. Populiarus savo raštijoje ir katalikiškoje veiklose. Jei būtų buvęs glesnis teologijos studijose, būtų buvęs tikrai didelė asmenybė" (II, 165 psl.). Šitokia charakteristika ir apskritai žmonių skirstymas į tam tikras kategorijas yra būdinga "horizontalinės" dinamikos asmenims. Tik ką pacituoti žodžiai apie kun. St. Ylą, atrodo, galėtų tiktai pačiam prel. L. Tulabai. Jei būtų giliau ir nuodugniau atsi-davęs biblinėm studijom, tikriausiai būtų pasiekęs vieno iškiliausio Šv. Rašto specialistų Baltijos kraštuose.

Netikslumai

Atidesnis šių atsiminimų skaitytojas, pastebės keliose vietose netikslumų. Neliečiant kalbos, stiliaus, gramatikos ir sintaksės (tai turėtų atlikti kalbos specialistai), ir akis krinta du netikslumai. Autorius, rašydamas apie Pijaus XI antikomunistinę encikliką, padaro klaidą jos pavadinime. Turi būti: "Divini Redemptoris", paskelbta 1937 m. Kritikuodamas "frontininkus", autorius netiksliai sako, kad anų visų įkvėpėjas-šaltinis esąs Bergson-Maritain veikalas "Democratie integral". Reikia: Jaques Maritain, "Humanisme integral", Paryžius, 1947 m. Autorius mini miestelį — Radviliskį Nemunėlis. Reikia su-keisti žodžių eilę.

Kyla klausimas, kokios reikšmės turės prel. Tulabos atsiminimai lietuvių kultūros-religijos istorijai? Medžiagos gausu, bet objektyviam ir pilnesniam vaizdui, kuris apims mūsų tautos istoriją tarp Antrojo pasaulinio karo pabaigos iki XX š. pabaigos, reikia laukti ir kitų asmenų atsiminimų, ypač tų, kurie gyveno Romoje, Vidurio bei Vakarų Europos teritorijoje ir buvo prel. L. Tulabos amžininkai. Nors nesitikime rasti trečiojoje knygoje kažko naujo, jau pasirodžiusius du toms istorikams teks gerokai pasijoti, kad išeitų tikresnis, patikimesnis vaizdas.

• Mirtis yra tada prasminga ir graži, kai ji ne mirėliai, o gyvenimui skirta. Kada tauta prieina tokią lemtingą kryžkelę: išlikti ar žūti, tautai turėtų pasirinkti gyvenimą, ne mirtį. (J. Aistis)

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Niujorkiečio dail. Juozo Bagdono apžvalginė tapybos kūrinių paroda su joje vyraujančiais abstraktiniais darbais balandžio 30 — gegužės 1 d.d. įvyko Kultūros židinyje. Jon buvo įjungta ir Lietuvos temas atspindėjusių kūrinių. Mat dail. J. Bagdonas ten lankėsi du kartus 1992-93 m., nuvežęs dalį savo darbų. Parodą Kultūros židinyje įvadiniu žodžiu atidarė iš Vašingtono atvykęs Lietuvos ambasadorius dr. Alfonsas Eidintas. Ją surengė Lietuvių Moterų federacijos Niujorko klubas.

Dail. Alfonso Dargio tapybos darbų ir paspalvintų medžio raižinių parodą Čikagos bei jos plačiųjų apylinkių lietuviams Lemon-te kovo 19 — balandžio 4 d.d. surengė Lietuvių dailės muziejus. Dail. A. Dargis, savo studiją turėjęs Ročesteryje, yra vyriausias kūrėjų kartos atstovas, gimęs Reivyčiuose, dabartiniame Mažeikių rajone, 1909 m. gegužės 12 d. Jis — Kauno meno mokyklos auklėtinis, studijas gilinęs Austrijoje, Vienos meno akademijoje, dirbęs dekoratoriumi Vokietijos teatruose. Tad neuostabu, kad Danas Lapkus, "Draugo" skaitytojus supažindindamas su dail. A. Dargio paroda Lemonte, jo grafika laiko tapybiška, o tapybą — grafiška.

Amerikos lietuvių dailės klubas Čikagoje 1994 m. išleido dviejų autorių poezijos ir meninių nuotraukų rinkinį "Dvigubas solo". Jam panaudoti 1983-94 m. rašyti Loretos Vaskus eilėraščiai ir datų neturinčios fotomenininko Algimanto Kezio nuotraukos. Viršelis — taipgi dail. Loretos Vaskus. Tad atrodo, kad antroji rinkinio autorė yra ne tik poetė, bet ir dailininkė. Mums jį negirdėta, neįjungta Juozo Kapočiaus enciklopedijon. Arvydas Rencikis, rašydamas įvadą šiam leidiniui, pritaria, kad Loretai eilėraščius pradėjo kurti Lietuvoje. Apie patį rinkinį skaitytojams jis pasakoja: "Pirmą kartą į viešumą išeinantis Loretos Vaskus eilėraščiai ir tarp jų įsiterpiantios žymaus foto menininko Algimanto Kezio nuotraukos sudaro savotišką derinį, kuriame prie harmonijos pratusiai akiai bergždis būtų ieškoti kokių nors atitkmenų. Žodžiai ir vaizdai čia vienas kito neliustruoja, nepaaiškina; ir netgi asociatyviai žvelgdami, vargu, ar susietume, kad jie būtų buvę vienas kito įkvėpimo šaltiniai. Šiuos tekstus ir vaizdus persmelkia galbūt vienintelis visa apimantis solo — vienvakės balsas..." Leidinio kaina nepažymėta. Jis gaunamas "Galerijoje", 4317 S. Wisconsin Ave., Stickney, IL 60402, U.S.A.

A. a. Česlovo Grincevičiaus, Čikagoje birželio 28 d. mirusio žurnalisto ir rašytojo, antroji laidotuvių dalis įvyko Vilniuje. Su šio darbdžiaus išeivijos lietuvių veikla ir atliktais darbais tautiečius Lietuvoje supažindino ten Kazio Bradūno parašytas nekrologas, paskelbtas "Literatūroje ir mene" liepos 9 d. Urna su velionies pelenais liepos 29-31 d.d. buvo išstatyta Lietuvos rašytojų sąjungoje. Paskutinei nakčiai jį buvo perkelta Tremtinui koplyčion Vilniaus arkikatedroje. Rugsėčio 1 d. gedulines Mišias atnašavo jos klebonas mons. Kazimieras Vasiliauskas. Tada laidotuvių dalyviai autobusais buvo atvežti į Antakalnio kapines prie iškastos duobės. Su velioniu atsisveikino: Lietuvos rašytojų sąjungos valdybos pirm. Vytautas Martinkus, urną su pelenais priėmė Petras Palilionis. Kiti kabinėtojai atstovavo: Juozas Tumelis — "Į laisvę" fondo Lietuvos skyriui, Juozas Baužys — "Į laisvę" žurnalui ir fondo tarybai, Lietuvių fronto bičiuliai ir ateitininkams sendraugiams Čikagoje. Savo eilėraščius skaitė velionies jaunystės dienų bičiulis poetas Leonas Narbutas. Religinę apeigą dalį atliko mons. K. Vasiliauskas. Giminių vardu visiems padėjo velionies našlės Aldonos Grincevičienės pusseserė Laima Žibertienė. Lietuvos rašytojų sąjungos valdybos pirm. V. Martinkus apgailestavo, kad ten tėra žinomas tik Kaune išleistas mozaikinis Č. Grincevičiaus romanas "Geroji vasara". Dabar tikimasi vienu tomu išleisti Lietuvių rašytojų draugijos premija įvertintus "Vidudienio varpus" ir jaunimui skirtą "Vyskupo katiną".

Filologijos dr. Jonas Kazlauskas, žymusis Vilniaus universiteto profesorius, gimęs 1930 m. rugsėjo 1 d. Matiešionyse, dabartiniame Prienų rajone, tragiškai mirė 1970 m. rudenį. Mirties priežastis ir jos aplinkybės tebėra neišaiškintos. Oficialiai buvo paskelbta, kad jis nusuko Neryje, neatsakant į klausimą, ar jis pats nusižudė, ar buvo nužudytas. "Literatūros ir meno" savaitraščio pranešimu, velionis dingo 1970 m. spalio 8 d., išėjęs iš Lietuvos mokslų akademijos bibliotekos. Mirtį tyrusi medicų komisija "Tiesos" dienraštyje teigė, kad velionies lavonas Neryje buvo rastas tik 1970 m. lapkričio 17 d. Atrodo, kalbininkas dr. J. Kazlauskas buvo rimtai susikirtęs su Maskva ir jos KGB saugumiečiais Lietuvoje. Mat jį Pensilvanijos universitetas 1970 m. buvo pakvietęs skaityti paskaitų vieną semestrą. Amerikiečiai kvietė jį gavo atsakymą iš Maskvos, pranešantį, kad prof. dr. J. Kazlauskas Filadelfijon negalės atvykti dėl didelio darbo krūvio Vilniaus universitete. Apie šį kvietimą kompartijos biurokratai Maskvoje net nebuvo painformavę paties prof. dr. J. Kazlauskos. Apie tai jis sužinojo tik gerokai vėliau iš pačių kvietėjų, kai šaukštai jau buvo po pietu. Tad KGB saugumiečiai, norėdami nutildyti Maskvai žalingą prof. dr. J. Kazlauskos protestą, jį galėjo nužudyti ir lavoną paslėpti Neryje, inscenizuodami nusiskandinimą.

Atgimstančioje Lietuvoje velionis buvo prisimintas Matiešionyse 1990 m. vasarą šešiasdešimtojo gamtadienio proga. Danutė Dvilinskaitė, informuodama "Lietuvos aidą" skaitytojus rašo, kad tada Birštono girininkės Teresės Murauskaitės iniciatyva buvo su-tvarkytas velionies tėviškės vedantis keltas, nutiestas iki jo gimtosios sodybos ir ten įrengtos autobusų bei automobilių aikštelės. Penkias koplytstulpio stiliaus ažuolines kelio rodykles J. Kazlauskos tėviškės nudrožė A. Sakalauskas, A. Antanavičius, K. Grigonis ir D. Jurevičius. Pradėtas darbas po ketverių metų buvo baigtas šią vasarą. Birštone susirinkę prof. dr. J. Kazlauskos giminės, artimieji bei jo gerbėjai dalyvavo Birštono šventovėje klebono kun. J. Dalinevičiaus velionies atminimui atnašautos Mišiose, apžiūrėjo viešojoje bibliotekoje G. Mačiūtės surengtą parodėlę. Kun. J. Dalinevičius kryžkelės pašventino penkias ažuolines kelio rodykles. Tada visi susirinko Kazlauskų sodybieteje prie tautodailininko Ipolito Užkurnio sukurtos medinės prof. dr. J. Kazlauskos skulptūros. Velionių prisiminė mokytoja A. Adomienė, buvusi jo klasės draugė, Prienų krašto muziejaus direktorė A. Aleknavičienė, klebonas kun. J. Danilevičius. Matiešionių kaimo dainininkių prof. dr. J. Kazlauskos atminimui skirtose dainoje skambėjo jautrus žodžiai: "Nepareisiu, motinėle, per sodelį takeliu..."

Su dr. A. Kuncevičiaus vadovautų kasėdinių Trakuose rezultatais "Lietuvos aidą" skaitytojus supažindina Stasys Stacevičius birželio 28 d. laidoje: "Senuosiuose Trakuose nukasus pilia-vietės kultūrinį sluoksnį rasti pilies pamatai. Dabar nebeliko dvejonų, kad pilis buvo ne medinė, o tvirta mūra. Sienos 2 m, akmeninės, fasadas apmūrytas plytomis. Rišta baltiška! — viena plyta ilga, kita trumpa. Rasta nemažai puodų šukių, datuojamų XII-XIV a., du arbaeto (kilpinio lanko — V. Kst.) strėlių antgaliai iš kovų su kryžiuočiais laikų. Lietuvių ar vokiečių jie, neaišku. Pasak dr. Albino Kuncevičiaus, antgalių gamybos technologiją lietuviai perėmė iš kryžiuočių. Piliavietėje atkasta ir gyvulių kau-lų, galinčių būti dar V. A. Atokiuo nuo piliavietės, slėnyje iškasta V-VIII a. keramikos šukių. Vadinasi, žmonijai čia gyventa labai seniai. Valdovai atsikėlė vėliau. Archeologai svajoja surasti kapines. Juk Lietuvoje, išskyrus Aleksandro palaikus Arkikatedroje, daugiau kunigaikščių kapų nežinoma. Gal pavyks aptikti ir kulto vietą, alkavietę..." Archeologai ypač susidomėję Bedugnės, Piliakauko, Šventininkų kaimais. Mat juose diuolė istorijos turtą galėjo sunaikinti ilgus metus im-tas žvyras statybinių medžiagų gamyklai. Dėl jo ten jau nukastas kvadratinis kilometras kultūrinio sluoksnio.

V. Kst.

PRISIKĖLIMO
PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8

Telefonai: (416) 532-3400 ir 532-3414
Anapilyje telefonas: (905) 566-0006

KASOS VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais – nuo 9 v. ryto iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais – nuo 9 v. ryto iki 8 v.v.; šeštadieniais – nuo 9 v. ryto iki 1 p.p.; sekmadieniais nuo 9 v. ryto iki 12.30 v.p.p. SKYRIUS ANAPILYJE: sekmadieniais nuo 9 v. ryto iki 12.30 v.p.p.; ketvirtadieniais nuo 1 v.p.p. iki 8 v.v.

MOKA UŽ:		IMA UŽ:	
90-179 d. term. ind.	5.00%	Asmeninės paskolas	
180-364 d. term. ind.	5.50%	nuo	8.50%
1 metų term. indėlius	5.75%	Sutarties paskolas	
2 metų term. indėlius	5.75%	nuo	8.50%
3 metų term. indėlius	6.25%	Nekiln. turto paskolas:	
4 metų term. indėlius	6.50%	Su nekeičiamu nuošimčiu	
5 metų term. indėlius	6.50%	1 metų	8.00%
1 metų GIC-mėn. palūk.	6.50%	2 metų	8.50%
1 metų GIC-met. palūk.	6.75%	3 metų	8.75%
2 metų GIC-met. palūk.	7.50%	Su keičiamu nuošimčiu	
3 metų GIC-met. palūk.	8.00%	1, 2 ir 3 metų	7.00%
4 metų GIC-met. palūk.	8.25%		
5 metų GIC-met. palūk.	8.50%		
RRSP, RRIF ir OHOSP	3.50%		
RRSP ir RRIF-1 m. term. ind.	6.75%		
RRSP ir RRIF-2 m. term. ind.	7.50%		
RRSP ir RRIF-3 m. term. ind.	8.00%		
RRSP ir RRIF-4 m. term. ind.	8.25%		
RRSP ir RRIF-5 m. term. ind.	8.50%		
Taupomąją sąskaitą	3.25%		
Kasd. pal. čekių sąsk.	3.75%		
Kasd. pal. čekių sąsk. iki 1.75%			
Amerikos dol. kasd. pal.			
taupymo sąsk.	2.50%		

Duodame asmenines paskolas iki \$50,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto vertės. Pardudodame pinigines perlaides (money orders) ir kelionių čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas (vairias sąskaitas).

AKTYVAI per 56 milijonus dolerių

Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

MARIJANA McKINNON

– Patarnavimas persikraustant privačiai arba per bendrovę
– Nemokamas namo įvertinimas
– Po to, kai man tarpininkaujant pardavėte savo namą, gaunate nemokamą namo apžiūrėjimą (Home Inspection), atliekamą **Baltic Construction**
– Seminaras namų pirkėjams kas mėnesį
– Bendradarbiaujame su "Allied Moving" ir "TD" banku

Isėminkite laimę mūsų \$10,000 loterijoje

Tel. 416-763-5161 2261 Bloor St. W.

BALTIC CONSTRUCTION

Remontas ir nauja statyba gyvenamųjų namų, parduotuvių, restoranų, įstaigų ir vasarnamių

- staliaus darbai • vidaus sienų įdėjimas • dažymas
- elektros įvedimai • vandentiekio sistemos įvedimas • stogai • įvairūs cemento darbai • kiemų sutvarkymas • prieplaukos • garažai • tvoros • medžių pjovimas
- virtuvės, vonios remontas ir apdaila • rūšių įrengimas • šildymo ir vėsinimo sistemų įvedimas • plytelių įdėjimas • pataisymai ir pritaikymai pagal invalidų ir senelių poreikius • namo apžiūrėjimas
- 17 metų patirtis • Nemokamas įkainavimas

Skambinti Pauliui Stanevičiui tel. (416) 604-1871 Toronto.

DRAUDA

MASKELL INSURANCE BROKERS LTD. (Savininkas Balys Maskeliūnas)

Tel. 416-251-4864, 416-251-4025, 416-251-4824
Namų: 905-277-0814

2334 Lakeshore Boulevard West, antras aukštas
Toronto, Ontario M8V 1B6

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 35 METŲ PATIRTIS
• ĮVARIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

Countrywide WESTSIDE REALTY INC.

Jei norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informaciją, prašau man paskambinti. Prižaduo mielai ir sąžiningai patarnauti.

Lina Kuliavienė

2323 Bloor St. West nr. 218, Toronto, Ontario M6S 4W1
(Windsmere – Bloor kampas)

Tel. (416) 767-9000 Fax (416) 767-0382

DRAUDA

Gyvybės – verslo – namų – automobilių – sveikatos – kelionių – pensijų (RRSP, RRIF)

Greitas ir tikslus patarnavimas. Skambinkite

JUOZUI EIMIUI RAMUI
tel. 239-7733

namų 766-5857 FAX 234-5187

CHOLKAN INSURANCE BROKERS LIMITED
3836 BLOOR ST. W., ETOBICOKE, ONTARIO M9B 1L1

Klientų patogumui, susitarus, atvažiuoju į namus

1994 metų Toronto lietuvių golfo klubo narių metinio susirinkimo dalyviai. Sėdi iš kairės: A. Jonikas, T. Eimantienė, pirm. A. Zaleskis, A. Stauskas. Stovi iš kairės: S. Podsideckis, D. Laurinavičius, kun. Augustinas Simanavičius, OFM, St. Kekšas, R. Kymantas, J. Danaitis, A. Grigas, A. Zalagėnas, Alg. Simanavičius, D. Marlijošius, V. Radžiūnas ir V. Danaitis

SPORTAS

Redaguoja SIGITAS KRAŠAUSKAS.
32 Pasadena Gardens, Toronto, Ontario, M6S 4R5.
telefonas (416) 766-5367

Baltiečių lauko teniso pirmenybės

1994 m. Š. Amerikos baltiečių lauko teniso pirmenybės įvyks JAV-bių latvių atvirų pirmenybių rūmuose rugsėjo 3-4 d.d. Wickertree Tennis Club, 5760 Maple Canyon Dr., Columbus, OH. Tel. 614 882-5725. Vykdo – JAV-bių latvių sekcija. Varžybų pradžia abi dienas nuo 8.30 v. ryto. Registracija – šeštadienį nuo 8 v. ryto.

Programa: vienetai – vyrų, senjorų 45-54 m., veteranų (55 m. ir vyresnių), jaunių (1976 m. gimimo ir jaunesnių) ir moterų (tik viena klasė). Dvejetai – vyrų, moterų, mišrus ir senjorų (45 m. ir vyresnių). Klasifikacija – pagal žaidėjo amžių 1994 m. rugsėjo 3 d., išskyrus jaunių klase. Dalyvavimas atviras visiems lietuvių, latvių ir estų žaidėjams. Dalyvių registracija – iki rugsėjo 1 d. pas JAV latvių teniso vadovą Edgars Bedritis, 5680 Forest Grove Ave., Westerville, OH 43081. Tel. 614 523-0009. Faksas – tas pats nr. Papildoma informacija – Arturs Zageris, tel. 614 236-5690 (namų), tel. 614 459-5200 (darbo). Lietuviai žaidėjai informacijas taipogi gali gauti pas ŠALFAS-gos c. v-bos gen. sekretorių Algirdą Bielskų tel. 216 486-0889, ar pas ŠALFAS teniso vadovą dr. Algį Barauską tel. 810 258-6535. Varžybos bus vykdomos privačiame klube, uždaroje patalpoje, išskirtinai geros sąlygos. Lietuviai tenisininkai kviečiami šiose varžybose gausiai dalyvauti.

ŠALFAS-gos centro valdyba

Dar apie ledo ritulio varžybas

Detroit 1994 m. gegužės 27-29 d.d. ŠALFAS-gos metinių žaidynių metu vykusiose ledo ritulio varžybose dalyvavo Detroito "Kovo", Čikagos "Gintaro", Hamiltono "Kovo" ir Toronto "Jungties" komandos. Gegužės 28, šeštadienį, sužaistų rungtynių rezultatai: Detroito "Kovas" – Čikagos "Gintaras" 4:4, Hamiltono "Kovas" – Toronto "Jungtis" 4:2, Hamiltono "Kovas" – Čikagos "Gintaras" 6:3 ir Toronto "Jungtis" – Detroito "Kovas" 1:1. Gegužės 29, sekmadienį, buvo žaidžiamos "round robin" (kiekvienas su kiekvienu) dar likusios rungtynės tarp Hamiltono "Kovo" ir Detroito "Kovo", kurias laimėjo Hamiltonas 5:2 ir Toronto "Jungtis" pelnė laimėjimą prieš Čikagos "Gintarą" 1:0. Baiginišėse rungtynėse dėl trečios vietos Detroito "Kovas" 1:0 laimėjo prieš Čikagos "Gintarą", o pačioje baiginišėje, Hamiltono "Kovas" paklūpęs Toronto "Jungti" 2:0, laimėjo 1994 m. Š. Amerikos meistrerio vardą ir taūrę.

Aldigras Choromanskis

Lietuva pretenduoja į Europos krepšinio elitą

Lietuvoje su didžiuliu entuziazmu sutikta žinia, kad jaunių krepšinio rinktinė Tel-Avive iškovojusi Europos čempiono titulą. Lietuvos krepšinininkai baiginišėse rungtynėse įveikė kroatus, kurie nuo maždaug 1985 m. buvo pagrindiniai Lietuvos krepšinio klubų varžovai kovose dėl Europos taurių. Olimpiadose žaidynėse Barcelonoje Lietuvos krepšinininkai užėmė trečią vietą, juos pralenkė JAV ir Kroatija. Geriausi Lietuvos krepšinininkai žaidžia Europos klubuose. Arvydas Sabonis (ūgis 224 cm.) yra pagrindinis Ispanijos "Real" klubo centras. Šarūnas Marčiulionis žaidžia JAV nacionalinėje krepšinio lygoje. Lietuvoje tikimasi, kad Tel-Avive tapę Europos čempionais atstovai išeis į Europos krepšinio elitą. Lietuvos krepšinininkai bus būsimos rinktinės pagrindas 1996-2000 metų kontinento pirmenybėse. Lietuva buvo iškovojusi Europos čempiono titulą 1937 ir 1939 metais. ELTA

Svečiai iš Lietuvos

Pasaulio krepšinio pirmenybių metu Toronto 1994 m. rugpjūčio pradžioje lankėsi "Lietuvos aid" sporto skyriaus redaktorė Roma Griniūtė-Grinbergienė, kūrė, radusi laiko, kiek pabendraavo ir su lietuvių sporto darbuotojais. Tuo pačiu metu viešėjo ir Lietuvos krepšinio federacijos pirm. prof. St. Stonkus ir generalinis federacijos sekr. Alg. Ivašauskas. Jie dalyvavo FIBA konferencijoje kaip Lietuvos atstovai.

Golfo žinios

1994 m. ŠALFAS-gos golfo žaidynės rengia Toronto lietuvių golfo klubas rugsėjo 3-4 d.d. Connestoga Country Club, 62 Golf Course Rd., Connestoga, Ont. Tel. 516 664-2923. Golfinkus apgyvendinti numatyta Waterloo Motor Inn, 475 King St. N., Waterloo, Ont. Žaidynių registracija tvarko Darius Marlijošius, 3240 Flanagan Cres., Mississauga, Ont. L5C 2M5. Dėl papildomų informacijų prašoma kreiptis į Antaną Stauską, 3 Minstrel Dr., Toronto, Ont. M8Y 3G3. Tel. 416 251-3467.

Mirė Algirdas Daukša

Vienas iškilesnių buvusių veteranų sportininkų, sporto darbuotojų ir sporto žurnalisto, paskutiniu metu gyvenęs Woodhaven, Niujorke, 1994 m. liepos mėn. pasitraukė iš gyvyjį tarpo. Algirdas Daukša 1942 m. Kauno miesto stalo teniso pirmenybėse mišraus dvejetainio Jurgelyte pirmos vietos laimėtojai. Priklausė LFSL-Kipras ir, žaisdamas Kauno miesto stalo teniso pirmenybėse, individualinėse varžybose buvo trečios vietos laimėtoju (Dzindziliauskas, Andriuskevičius, Daukša). 1943-44 m. jis žaidė krepšinį LFSL L klasėje.

Skautų veikla

• Kanados rajono brolijos atstovs v.s. A. Senkus liepos 30-rugpjūčio 1 d.d. lankėsi Montreale "Baltijos" stovykloje ir pasveikino stovyklavietės 30 m. sukaikties progą, pėsčią turo tunto vadovais. Išvykoje dalyvavo vyr.sk. I. Pivoriūtė, vyr. sk. R. Radžiūtė, G.v.vl. D. Kalendraitis ir j.p.s. S. Namikas. Jie atliko keletą pasirodymų ir dainų prie laužo.

• Sėkminga skautų-čių stovykla "Romuvos" rugpjūčio 20 d. buvo uždaryta. Pirmąją savaitę stovyklaviečiai 160 skautų-čių. Antrąją savaitę išvažiavus vilkiukams ir paukštytėmis su savo vadovais, stovyklauti liko 60. Oficialus stovyklos uždarymas vyko rugpjūčio 19 d. vakare per vėliavų nuleidimą. Perskaityti įsakymai, sugiedotas Lietuvos himnas, "Ateina naktis", nuleistos vėliavos, atsiveikinta iki kitų metų stovyklos. Šeštadienis buvo laisvas, ir, atvykus tėveliams, visi važiavo namo. "Romuva" dabar laukia išskylautojų.

Šios savaitės mintis: Viltis – gyvenimas. Pro vitražo stiklus veržiasi ryto spinduliai. Kelkis. Nauja diena. Tavo eilė išeiti scenon. (V. Bogutaitė)

Skautų veikla

• Kanados rajono brolijos atstovs v.s. A. Senkus liepos 30-rugpjūčio 1 d.d. lankėsi Montreale "Baltijos" stovykloje ir pasveikino stovyklavietės 30 m. sukaikties progą, pėsčią turo tunto vadovais. Išvykoje dalyvavo vyr.sk. I. Pivoriūtė, vyr. sk. R. Radžiūtė, G.v.vl. D. Kalendraitis ir j.p.s. S. Namikas. Jie atliko keletą pasirodymų ir dainų prie laužo.

Skautų veikla

• Sėkminga skautų-čių stovykla "Romuvos" rugpjūčio 20 d. buvo uždaryta. Pirmąją savaitę stovyklaviečiai 160 skautų-čių. Antrąją savaitę išvažiavus vilkiukams ir paukštytėmis su savo vadovais, stovyklauti liko 60. Oficialus stovyklos uždarymas vyko rugpjūčio 19 d. vakare per vėliavų nuleidimą. Perskaityti įsakymai, sugiedotas Lietuvos himnas, "Ateina naktis", nuleistos vėliavos, atsiveikinta iki kitų metų stovyklos. Šeštadienis buvo laisvas, ir, atvykus tėveliams, visi važiavo namo. "Romuva" dabar laukia išskylautojų.

Skautų veikla

• Mielėmis jūros skautams Pauliui ir Arvydui, netekusiems brangaus tėvelio a.a. Antano Slaboševičiaus, buvusio tėvų komiteto nario, "Rambyn" ir "Šatrijos" tūntai bei tėvų komitetas nuoširdžiai užjaučia. M.

Skautų veikla

• Mielėmis jūros skautams Pauliui ir Arvydui, netekusiems brangaus tėvelio a.a. Antano Slaboševičiaus, buvusio tėvų komiteto nario, "Rambyn" ir "Šatrijos" tūntai bei tėvų komitetas nuoširdžiai užjaučia. M.

Skautų veikla

• Mielėmis jūros skautams Pauliui ir Arvydui, netekusiems brangaus tėvelio a.a. Antano Slaboševičiaus, buvusio tėvų komiteto nario, "Rambyn" ir "Šatrijos" tūntai bei tėvų komitetas nuoširdžiai užjaučia. M.

Skautų veikla

• Mielėmis jūros skautams Pauliui ir Arvydui, netekusiems brangaus tėvelio a.a. Antano Slaboševičiaus, buvusio tėvų komiteto nario, "Rambyn" ir "Šatrijos" tūntai bei tėvų komitetas nuoširdžiai užjaučia. M.

Skautų veikla

• Mielėmis jūros skautams Pauliui ir Arvydui, netekusiems brangaus tėvelio a.a. Antano Slaboševičiaus, buvusio tėvų komiteto nario, "Rambyn" ir "Šatrijos" tūntai bei tėvų komitetas nuoširdžiai užjaučia. M.

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

MOKA:

5.00% už 90 dienų term. indėlius
5.50% už 6 mėnesių term. indėlius
5.75% už 1 m. term. indėlius
5.75% už 2 m. term. indėlius
6.25% už 3 m. term. indėlius
6.50% už 4 m. term. indėlius
6.50% už 5 m. term. indėlius
6.50% už 1 m. GIC mėn. palūk.
6.75% už 1 m. GIC invest. pažym.
7.50% už 2 m. GIC invest. pažym.
7.75% už 3 m. GIC invest. pažym.
8.00% už 4 m. GIC invest. pažym.
8.25% už 5 m. GIC invest. pažym.
3.75% už RRSP ir RRIF ind. (variable rate)
6.75% už RRSP ir RRIF 1 m. term. ind.
7.50% už RRSP ir RRIF 2 m. term. ind.
7.75% už RRSP ir RRIF 3 m. term. ind.
8.00% už RRSP ir RRIF 4 m. term. ind.
8.25% už RRSP ir RRIF 5 m. term. ind.
3.75% už OHOSP (variable rate)
3.25% už taupymo sąsk. (gyvybės drauda)
3.75% kasd. pal. čekių sąsk. virš 10,000
2.50% už Amerikos dol. kasd. pal. sąsk. (US dol. Sav. Acc.)

IMA:

už asmenines paskolas nuo 7.75%
už nekilnojamo turto paskolas (mortgages):
su nekeičiamu nuošimčiu
1 metų 8.00%
2 metų 8.75%
3 metų 9.00%
(fixed rate)

su keičiamu nuošimčiu
1, 2 ar 3 metų 6.60%
(variable rate)

Asmeninės paskolas duodame iki \$65,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto. Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgičiai.

Nuošimčiai gali pasikeisti savaitės eigoje.

AKTYVAI per 100 milijonų dolerių

MasterCard Kredito kortelė

Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydįje, bet nedaugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$30,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama pinigines perlaides. Kelionių čekiai (American Express, Thomas Cook Mastercard cheques). Kelionių drauda nariams ir svečiams iš kitų kraštų. (The Co-operators & Blue Cross). Nekilnojamo turto paskolų (mortgage) drauda. (Cumis & The Co-operators).

KASOS VALANDOS:

- Pirmad., antr., ir trečiad. nuo 9 v.r.-3.30 v.p.p.
- Ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r.-8 v.v.
- Šeštadieniais nuo 9 v.r.-1 v.p.p.

BŪSTINĖ: Lietuvių namai –
1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6

Telefonas 532-1149

GELIŲ PARDUOTUVĖ VICTORIA

416 Roncesvalles Ave., Toronto, Ontario M6R 2N2
(prie Turner & Porter laidotuvių namų).

Rožės ilgais kotais \$19.95 už tuziną, normalaus dydžio \$9.95 už tuziną. Paruošiamie gelės įvairioms progoms – vestuvėms, laidotuviams ir t.t. Prielamos kainos. Pristatome Toronto mieste nemokamai.

Skambinti tel. 536-1994

LEDAS REFRIGERATION
AIR CONDITIONING & HEATING

Taisau ir įvedu

- Centrinės šildymo ir A/C sistemos
- Oro drėkintuvai (Humidifiers)
- Šaldymo sistemos, šaldytuvus
- Skalbimo mašinas, džiovintuvus
- Indų plovimo mašinas, viryklas

Atlieku dujų, vandentiekio (plumbing), elektros darbus.

Skambinti R. Jareckui
tel. 416-370-3539 Toronto
(Nemokamai atvažiuoju įkainoti).

DAIVA DALINDA, BBA, Broker
Tel. (416) 231-5000

Amerikos didžiausia namų pardavimo įstaiga plečiasi Kanadoje!

Islington-Kingsway Realty Inc.
Prezidentė, turinti 14 metų patyrimą, jums sąžiningai patarnaus.

Nemokamas namo įvertinimas.

2908 Bloor Street West, Etobicoke, Ontario M8X 1B6 FAX (416) 233-2713

MEDELIS CONSULTING
1407 Sarcee St., Oshawa, Ont. L1G 4N2
Tel. 1-905-434-1847 FAX 1-905-728-5745
ALGIS ar STEFA MEDELIAI

Visos paslaugos atsiųskite iš jūsų gimines iš Lietuvos. Kreipkitės visomis savaitės dienomis, išskyrus trečiadienį. Reikalui esant atvažiuojame į namus.

KELIONĖS Į LIETUVĄ

visuomet geriausiomis kainomis per Amsterdamą, Berlyną, Frankfurtą, Helsinkį, Kopenhagą, Londoną, Paryžių, Varšuvą arba kitomis jūsų pageidaujamos oro linijomis. Didelis pasirinkimas.

Labai greitai parvežam viešnagai jūsų gimines iš Lietuvos.

KELIONĖS Į VISUS KITUS KRAŠTUS.
TEIRAUKITĖS APIE ĮVARIUS BILETŲ IŠPARDAVIMUS.

Dėl smulkesnės informacijos kreipkitės trečiadieniais nuo 11 v.r. iki 5 v.p.p. į Algį Medelį asmeniškai arba kasdien nuo 9.30 v.r. iki 6 v.v. į Mariją (angliškai, rusiškai arba lenkiškai).

UNITY TRAVEL, 1558 Bloor St. W., Toronto, Ontario M6P 1A4
Tel. 416-538-6570
FAX 416-538-9657

ALGIS MEDELIS

„ČIA IR PASIRASAU“

Malonu, kad žurnalistas A. Nakas „TŽ“ 1944 m. 29 nr. taip gražiai ir teigiamai įvertino „Varpo“ žurnalo paskutinįjį 28 nr. Gražu, kad jis nepagalėjo ir pagyrimo žodžių šio numerio bendradarbiams.

Tik kažkodėl straipsnio autorių užrūstino mano kelios trumpos apybraižos. Neturėjau nė mažiausio noro pasišaipyti iš LB-nės. Šią organizaciją didžiai vertinu ir dalyvauju jos veikloje nuo pat jos įsisteigimo Vokietijoje.

A. Nakas yra įsitikinęs, kad yra tikslu ir reikalinga šalia Lietuvos ambasados Vašingtone išlaikyti ir JAV LB-nės įstaigą. Man, stebint šios įstaigos veiklą, jos reikalingumas kelia kai kurių abejonių. Bet juk mes abudu turime teisę šias savo skirtingas nuomones viešai lietuviškoje spaudoje pareikšti ir ginti.

Kai kurie mūsų žurnalistai ir kelių eilučių korespondencijas iš tolimiausių pasviečių visada pasirašo savo pilna pavarde. O kiti nevengia jų įvairiais titulaus papuošti – „dr. prof. inž.“ ir kt. Tačiau ir A. N. turbūt yra pastebėjęs, kad beveik visi „TŽ“, „Draugo“ (praeityje) vedamieji pasirašo pirminėmis raidėmis. Šių vedamųjų autorių yra mūsų žymieji žurnalistai ir visuomenininkai. Nejaugi A. N. ir juos dėl to norėtų „slapyvardininkais“ ir „rašeivomis“ vadinti?

A.N. „Varpo“ vertinimą paskelbė „TŽ“, tad man visai neaiškus yra jo išsūkis man pasiaiskinti ir savo asmenybės paslaptį skaitytojams atskleisti „Drauge“. Neabejoju, kad beveik visi „Varpo“ skaitytojai atpažino, ką slepia pirminės „J. Dg“ raidės. O kad kolegai A. Nakui nereikėtų ilgai nežinioje kankintis, čia ir pasirašau savo pilna pavardę.

Jonas Daugėla, Florida

SANTŪROS STRAIPSNIS

„TŽ“ 1994 m. 28 nr. geras straipsnis apie „Kandį ir kovą istoriją“ A. Barzduko. Malonu pastebėti, kad „TŽ“ šiuo atveju palyginti laikėsi kultūringai, santūriai ir nepasidėjo prie nepagrįstų priekaištų PLB ir pirmininkui B. Nainiui.

Kritikai vienas išsi, iš anksto nusiteikę piktai prieš PLB v-bą ir pirmininką. Iš kritikų nė vienas nepateikė knygos objektyvios recenzijos. Sutinku, yra knygoje okupantų piktų, bjaurių išsireikimų, reikėjo paaiškinimų, bet taip pat „instrukcijos“ atskleidžia ir pačią baisiausią tautos išstėrimo dramą. Tai juk yra ne „klastoti“, kaip teigia kritikai, dokumentai. Tokie jie buvo, tokie ir knygoje pateikti. Istorikai suvoks okupantų darbus, o dokumentai patvirtina lietuvių tautos išgydymo planus.

Už dvejus metus remėjo prenumeratą atsiuntė J. Dionas.

Nuosirdus ačiū už paramą lietuviškai spaudai. Dėkojame garbės bei remėjo prenumeratoriams ir visiems, kurie siųsdami reguliarią prenumeratą, prideda ir auką.

SUMANYMAS IR PAVOJAI

Ambasadoriaus Eidinto sumanymas steigti Lietuvių kultūros institutą yra reikšmingas. Redaktorių teisingai pastebėjo, kad institutui reikia turėti apimtį ne vien tik JAV, bet ir Kanados lietuviškos kultūros vienetus. Ateityje institutui reikia galėti būti išplėsta ir į kitus pasaulio kraštus.

Straipsnyje „Svarstykime mūsų kultūros atstovavimo reikalą“ („TŽ“ 1994. VII. 26) ambasadorius Eidintas išsamiai dėsto savo mintis, apibūrinančias institutui sudėties ir veiklos gaires. Jo samprotavimams galima būtų pilnai pritarti, išskyrus vieną – LKI valdybą Lietuvoje.

Demokratinėje santvarkoje valdžia neturi paskirties tiesiogiai dalyvauti kultūrinėje bei ekonominiuose valdyme. Valdžios uždavinys yra sudaryti sąlygas,

E. Petrauskas, London, Ont.

PARSIVEŽTI ĮSPŪDŽIAI

Valdiškose įstaigose biurokratizmas beribis. Išsireiškia: „prašome palaukti, prašome atsisėsti, mes esame užimti“... – kartojama kiekvienoje įstaigoje. Daugumas valdiškų įstaigų priima interesantus tik tarp 10 val. ryto ir 1 val. po pietų. Bankai bankrotuoja, indėliai dingsta, procentų neįmoka... Žemės ūkio bendrovės, susikūrusios po kolchozų išdraskymo, irgi bankrotuoja, nes užaugintų javų ar daržovių niekas neperka, net ir vietiniam vartojimui. Duonai kepti miltai importuojami, sakoma yra pigiau, negu nuosava gamyba.

Valdiškas turtas išparduodamas „varžytinėse“ už menką dalį jo vertės, iš anksto numatytam (paskirtam) pirkėjui. Tokio dalyko kaip laisvos varžytinės nebuvo ir nėra.

Vyt. Senkus, Angus, Ont.

ŽEMĖS GRAŽINIMO REIKALAI

Kaip jau rašėme, į Lietuvą iš Los Angeles sugrįžusi Genovaitė Beleckaitė-Plukienė negalėjo atgauti visos savo tėvų žemės Kupiškio rajono Puožo kaime. Vietinė valdžia buvo užgrobusi 7,5 hektaro gražiausios sodybos vietą prie ežero, kur yra „sovietmečio laikų pirtelė“, kur lėbavodavo nomenklatūrininkai. To siekė ir dabartiniai LDDP vadukai.

1994 m. liepos 13 d. šią bylą nagrinėjo Kupiškio rajono teismas. Iš klausęs ieškovo ir atsakovo kalbas, labai argumentuotus advokato Albino Raudonio įstatymų ir konstitucijos komentarus šiai bylai, vietos teisėjas Arvydas Gramba ieškovės ieškinį patenkino ir teisėtais žemės savininkams visą žemę ir sodybos vietą sugrąžino. Tai gan retas atvejis, kai vietinė valdžia patyrė visišką pralaimėjimą. Ši byla įeis į Lietuvos teisėjų istoriją, kaip vienas iš pirmųjų privačios nuosavybės atstatymo faktų. Teisėbės pergalė paskatins šimtus ir tūkstančius nuskrastuotų žmonių siekti savo tėvų ir senelių turto sugrąžinimo. Čia labai didelis nuopelnas ir advokato Albino Raudonio, jauno ir gausus teisininko, kuris jau laimi ne vieną bylą prieš buvusius sovietinius nomenklatūrininkus bei jų valdymo neteisėbes.

Henrikas Paulauskas, Vilnius

GYVENIMAS PAGERĖS

Nijolė Mandekytė, docentė, technikos daktarė, inžinieriaus Juozo ir dantų gydytojos Albinos Mandekių dukterė, 1994 m. liepos 13 d. atvyko į Torontą pas pusseserę Stasę ir jos vyrą Mečišlovą Bušinskus. Ta proga krikšto motina Stasė Bušinskienė suruošė sutiktuves, pakvietusi viešnios gimines iš JAV-bių ir Kanados.

Dr. Nijolė Mandekytė dirba Kau- no technologijos universitete statybinių ir keramikos medžiagų tyrimų skyriuje. Ji pranešė, kad Lietuva turi daug statybinių ir keramikos įmonių bei šių įmonių gaminiamas pakankamai žaliavų; tik reikia sumoderninti gamyklas, tada Lietuva galės savo gaminius eksportuoti į Vakarus. Dabartiniai gaminiai tinkami tik Rytams, ir labai sunkus už paimitas prekes atsiskaitymas, niekas nenori mokėti. Kadangi Lietuvos cementas yra geros kokybės jo daug perka Vokietija. Lietuvoje yra labai daug nykstančių ežerų bei durpynų. Šiuo metu vykdomi tyrimai kaip ir kam panaudoti juose esantį dumblių ir durpynus.

Dr. Mandekytė sužavėta Kanados lietuvių gyvenimu, pareiškė, kad „ir mes atsistosime ant kojų“. Užklausta apie dabartinę Lietuvos vyriausybę, atsakė, kad yra padidinami atlyginimai bei pensijos. Yra vilčių, kad gyvenimas pagerės, tik reikia kantrybės ir daugiau darbo.

E. Pranckevičius, Torontas

Dantų gydytoja
Gintarė Sungailienė, D.S., D.D.S.

1553 Hurontario Street, (į pietus nuo QEW)
Mississauga, Ontario L5G 3H7 Tel.: (905) 271-7171
Taip pat gydytoja priima pacientus ketvirtadieniais
1588 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A7
(Priešais Lietuvių namus) Tel.: 416-530-1070

Dantų gydytojai

Dr. J. E. BIRGIOLAS, D.D.S.

Dr. S. DUBICKAS, D.D.S.

Dr. R. KARKA, D.D.S. M.S. Dip. Orth.
(Orthodontist)

2373 Bloor Street West Telefonas
(Prie Jane St.) 763-5677

Advokatas

VICTOR E. RUDINSKAS,

B. Eng., M. Eng., B.C.L., LL.B., M.B.A.

15 John St., Suite 2 Tel. 240-0594
Weston, Ontario M9N 1J2 (24 valandas)
(arti Lawrence ir Weston Rd.) FAX 248-5922

Advokatas

PETRAS K. ŠIMONĖLIS B.A. M.L.S. LL.B.

perėmė a.a. advokato Algio Puterio
bylas ir testamentus

1579 Bloor St. West, Įstaigos telefonas
Toronto, Ontario (416) 532-3443
M6P 1A6

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS, B.Sc., LL.B.

2 Jane St., Suite 500 Atstovybės Lietuvoje naujas
(Bloor ir Jane gatvių kampas) adresas: Goštauto 4-78
Toronto, Ontario M6S 4W3 (kitoje Neries upės pusėje
naujo „Lietuvos“ viešėjimo)
Tel. (416) 762-7393 Vilnius
Fax (416) 763-0674 Tel. (3702) 61 71 62
Fax (3702) 22 63 68

Juozas (Joseph) NORKUS
namų pirkimo ir
pardavimo atstovas,
patarnauja lietuvių kalba.

Nemokamas namų
vertinimas.

RE/MAX West Realty Inc.
1678 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6P 1A9
Phone: (416) 769-1616

DRESHER

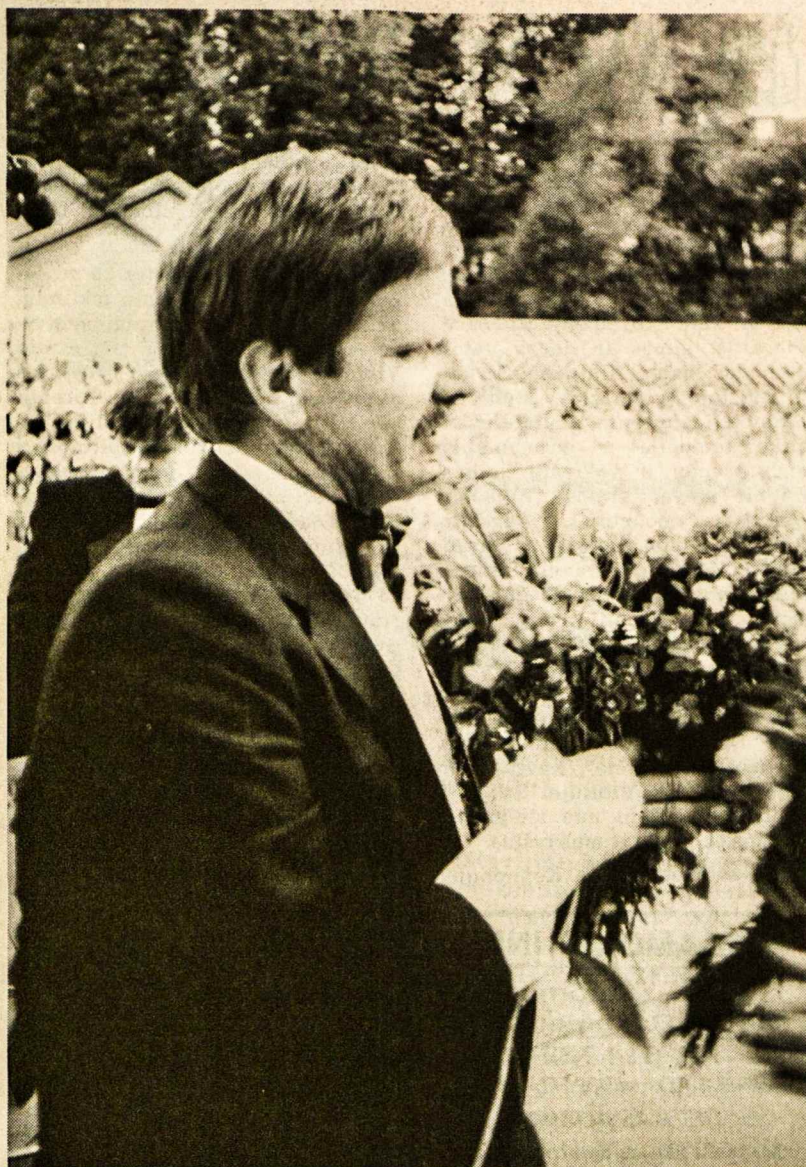
DRAUDA Visi draudos patarnavimai. Lietuvių kalba patarnauja V. Drešeris ir Rima (Petkutė) Drešerienė.	Nekilnojamasis turtas Patarnavimai visose pirkimo ir pardavimo srityse. Kreiptis į Valterį ar Rick Drešerius	Nekilnojamojo turto įkainojimas – mortgičių – mokesčių – turto ir kt. Kreiptis į Rick Drešerį
---	--	---

3830B Bloor St. West, Etobicoke, Ontario M9B 1K8
Tel. 416-233-3334, 416-231-2661
FAX 416-233-0285

Darbo valandos: 9 v.r. – 7 v.v., šeštadieniais – 9 v.r. – 5 v.p.p.
Narys „Better Business“ biuro

Patarnavimas – greitas ir tikslus!
V. Dauginis – telefonai (416) 533-1121, (416) 822-7376
Lilija Pacevičienė – telefonai (416) 533-1121, (519) 853-3652
* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *
* GYVYBĖS * KOMERCINĖ *

DRAUDA – INSURANCE
Walter V. Dauginis Insurance Broker Limited,
1613 Bloor St. West, Toronto, Ont., M6P 1A6
(416) 533-1121 FAX 533-1122

Muz. JONAS GĖDĖDAS priima gėlių puokštę po sėkmingo savo kompozicijos „Už Lietuvą, tėvynę motiną“ dirigavimo Dainų dienos koncerte Kaune 1994 m. liepos 7 d. Nuotr. G. Paulionienės

Aukojo „Tėviškos žiburiai“

\$54 – J. Janeliūnas; \$50 – „Tėvynės sąjungos“ Hamiltono skyrius, Windsorio lietuvių moterys, G. Alėliūnas, S. Barškėtis, A. Dombra, A. A. Juciū, KLK moterų draugijos Priskėlimo parapiškos skyrius, B. Z. Tumosa; \$35 – T. Stanulis; \$30 – J. Bušinskis; \$24 – V. Radzius, B. Stončius; \$20 – A. Minelga, H. Adomonis, M. Protkevičius, Z. Žilinskis, E. Beržaitienė; \$15 – L. Radzevičius; \$12 – J. Vizgirda, K. Lukošius; \$11 – B. Ruzglenė; \$10 – K. Polikaitis, O. Balčiūnas, Z. Pajaujū, dr. A. Grinis, V. Akelaitis; \$7 – K. Jurgėla, B. Valiukėnas, S. Šilbajoris; \$5 – V. Venckevičius, K. Šimkus; \$3 – B. Nainys, O. Raštikis, K. Gaputis; \$2 – Z. Jūrys, A. Sudeikis.

Garbės prenumeratą atsiuntė:

\$80 – J. Paberžis; \$62,57 – K. Savonis; \$60 – M. Jūrenas, M. Kizis, V. Kupeckevičius, kun. V. Valkavičius, Z. B. Tumosa, P. Regina, T. Regina, P. Pranckevičius, A. Vasiškonis.

Už dvejus metus garbės prenu-

meratą atsiuntė – E. Kronas, J. Spreinaitis.

Remėjo prenumeratą atsiuntė:

\$50 – E. Albright, P. Užbalis, B. Underys, M. Šniuolis, J. Povilauskas, L. Garbaliūskas, A. Liutkus, B. Stasiulis, V. Dobilas, J. Jacyna, dr. A. Lukas, J. Seidys, V. Mažeika, D. Stukas, V. Naudzius, R. Underys, D. Khazanavičius, V. Mačiūnas, F. Mašalas, L. Skripukaitis, P. Sakalauskas, J. Zabulionis, dr. R. Karka, M. Liaukus, S. Mišneika, E. Šiliauskas, P. Kazikuonis, G. Kazėnas, P. Tunkūnas, B. Simonaitis, A. Kalūza, K. Smolkskis, A. Stonkus, A. Bielskus, S. Naumys, L. Prialauskas, R. Prialauskas, dr. A. Šalkus, A. Šeškus, A. Šermukšnis, S. Žilevičius, S. Šarkus, E. Vyšniauskas, J. Paranevičius, M. Lemberas, V. Keršys, L. Šileika, dr. G. Skučas, M. Valiukas, P. Žulys, S. Wicks, V. Stanukas, J. Asipavičius, V. Grenke, J. Leiberis, A. Bertulis, R. Nixon, A. Styga, dr. J. Stankaitis.

Už dvejus metus remėjo prenu-

meratą atsiuntė J. Dionas.

Nuosirdus ačiū už paramą lietuviškai spaudai. Dėkojame garbės bei remėjo prenumeratoriams ir visiems, kurie siųsdami reguliarią prenumeratą, prideda ir auką.

**Darau koldūnus
su mėsa, grybais
ir varške
\$20
už 100 vienetų.**

Pristatau į namus.
Skambinti Edvardui Stanuliui
tel. 231-4937 Toronto.

Sutton GROUP
realty systems inc.
RAIMUNDAS (Raymond) PACEVIČIUS
Jei norite pirkti ar parduoti namą, prašome kreiptis šiais telefonais: darbo tel. 905-896-3333 (24 val.); namų – 905-524-3899; FAX 905-848-5327.
Adresas: 1528 Dundas St. West, Mississauga, Ont. L5C 1E4
Queensway-Cawthra, atskiras namas didelei šeimai, 8 kambariai, dvigubas garažas, arti QEW, mokyklos, autobuso sustojimo. Skambinti tel. 905-896-3333.

AUDRA TRAVEL & CRUISES CORPORATION

Vienintelis Kanadoje
lietuviškas kelionių biuras
kviečia keliauti kartu!

Kelionės į Lietuvą!

Geriausios kainos, patogiausi lėktuvai.
Užsakantiems bilietus su FINNAIR rugpjūčio mėn. – nuolaida.
Smulkesnių žinių teiraukitės tel. 416-533-8443.

Kelionės laivais:

SPECIALIOS dietos grupės – 7 dienos į Karibų salas:
1. Lapkričio 5 d. Ms „Norway“;
2. Gruodžio 4 d. Ms „Dreamward“.

Geriausia dovana mylimiesiems Valentino dienos proga

„LOVE BOAT“

7 arba 14 nuostabių dienų Karibų jūroje.
Išvyksta 1995 m. vasario 11 d.
Užsisakykite dabar, vietų skaičius ribotas.

Mūsų biure Jūs galite užsakyti:

- Išskirtimus bei keliones giminiams atvykti į Kanadą
- Sveikatos ir kelionių draudimus
- Persiųsti pinigų ir vaistus giminiams
- Keliones lėktuvais bei traukiniais
- Keliones pramoginiams laivais
- Keliones į Floridą ir kitus šiltus kraštus
- Keliones į sveikatingumo sanatorijas

Pensininkams nuolaida

VISAIS ŠIAIS KLAUSIMAIS SKAMBINKITE:

Tel. (416) 533-8443, FAX (416) 533-6279

1605 Bloor St. W., Toronto, Ontario M6P 1A6, Canada
Kelionių verslo registracijos nr. 2559030 (retail), nr. 2475066 (wholesale)

GINTARAS EXPRESS

1968 Bloor St. W., Toronto, Ontario M6P 3K9
(Prie High Park požeminės stoties).

Tel. (416) 604-4400, FAX (416) 604-9748.

Siuntiniai laivu:

1 kubinė pėda \$7.00 plus \$14 pristatymas
arba
1 kg \$1.20 plus \$14 pristatymas

Siuntiniai lėktuvu:

1 kg \$5.50 plus \$14 pristatymas

Siuntiniai priimami bet kokiame įpakavime. Ir laivu, ir lėktuvu siuntiniai išsiunčiami kas antrą savaitę.

Visi Jūsų siuntiniai, siunčiami per GINTARAS EXPRESS nemuituojami. Siūlome Jums šven-
tines gėlių puokštes bei paruoštus maisto siuntinius iš Kanados ir Vakarų Europos šalių produktų.

Kelionės į Lietuvą ir iš Lietuvos: nuo \$1050

Mūsų darbo valandos: 10 v.r. – 7 v.v. (pirmadieniais-penktadieniais); 10 v.r. – 4 v.p.p. (šeštadieniais).
Mūsų atstovai: Kitcheneryje, Waterloo, Guelph, Cambridge Lolita arba Armandas, tel. 519-571-9422;
Hamiltono: Alfredas Zorkus, tel. 905-522-9966; Londono: Jonas Naruševičius, tel. 519-657-1751;
Delhi: Pranas, Teresė Pargauskai, tel. 519-468-2163; MONTREALYJE: Žaklina, Maris Kemzane, tel. 514-637-9495.

NAUJOS PASLAUGOS: atliekame įvairius vidaus ir lauko namų remonto darbus – sienų statymo (drywall), elektros, vandentiekio, keramikinių plytelių klojimo, dažymo, stogų ir lietausvadių dengimo. Taip pat statome priestatus, verandas, įrengiame vonias ir pirtis.

TORONTONT

Anapilio žinios

— Parapijos choras savo naująjį veiklos sezoną pradės rugsėjo 11, sekmadienį. Tą dieną visi choristai renkasi 10 v.r. į repeticijų kambarį pasiruoti giedojimui per 11 v.r. Mišias. Kviečiame buvusius choristus ir naujus asmenis chorąn įsijungti.

— Mišios rugpjūčio 28, sekmadienį, 9.30 v.r. už a.a. Reginą, Adolfą Klemką ir Vytautą Gvzdaitį, 11 v.r. už parapiją; Wasagoje 11 v.r. už a.a. Antaną Gustainį.

Išganytojo parapijos žinios

— Pamaldas rugpjūčio 28, sekmadienį, 9.30 v.r. laikys svečias kun. Valdas Aušra iš Lietuvos, šiuo metu studijuojantis Čikagoje.

— Rugpjūčio 26, penktadienį, nuo 6 iki 8 v.v. bus priimami bazarai daiktai-aukos šventovės salėje. Raginame visus parapijiečius prisidėti aukomis ir dalyvavimu. Pajamos skiriamos labdarai.

— Rugpjūčio 27, šeštadienį, parapijos moterų draugijos "Bazaras" – šventovės kieme; pradžia 8 v.v.

— Dėkojame kun. Vladui Aušrai už pamaldų laikymą, gilią pamokslą temą rugpjūčio 21 d. Svečias kunigas su žmona Nora ir dukrele Gabriela viešės mūsų tarpe iki rugpjūčio 28 d. Apstojo pas p.p. Steponus. Norintieji patarnavimo, arba asmeniškai susitikti su svečiu kunigu, prašome skambinti tel. 416 622-5896.

— Pamaldos vyks kas sekmadienį įprastu laiku 9.30 v.r. Visais parapijos reikalais, klausimais prašome kreiptis į valdybos pirmininką E. Steponą tel. 416 622-5896 arba sekretorių P. Šturmą tel. 905 274-3529.

— Pamaldose rugpjūčio 21 d. dalyvavo svečiai iš Montrealio: Valerija ir Jonas Šulmistras, Valerija Šliažienė iš Palangos. V. Dauginis

Lietuvių namų žinios

— Rugpjūčio 14, sekmadienio popietėje dalyvavo 237 asmenys.

— Rugpjūčio 21, sekmadienio popietėje dalyvavo 205 asmenys. Svečių knygoje pasirašė kun. Valdas ir Nora Aušros iš Vilniaus, Gabrielė Aušraitė, Valerija Šliažienė iš Palangos, V. J. Šulmistras iš Montrealio, Alfredas Poškus iš Vilniaus. Svečius supažindino ir pranešimus padarė Lietuvių namų valdybos narys E. Steponas.

— Lietuvių namų valdybos posėdis įvyks rugpjūčio 25, ketvirtadienį, 7.30 v.v.

— Aukos slaugos namams priimamos Toronto ir Montrealio kredito kooperatyvuose arba siųsti tiesiog: Labdaros fondas, Lietuvių slaugos namai, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ontario M6P 1A6.

Šv. Jono lietuvių kapinėms aukko: \$100 – P. E. Lapinskai.

Anapilio autoaiškštės vajui aukko: \$100 – J. J. Valiuliai, O. Urnavičienė, A. Kanapka. Iš viso iki šiol autoaiškštės vajui jau yra surinkta \$48,159.82.

IEŠKOM moters prižiūrėti vaikų dienos metu Jane ir Bloor gatvių rajone. Skambinti vakarais tel. 416 767-9066.

VIDA KRILAVIČIŪTĖ, šiuo metu esanti Kanadoje, norėtų užmegzti ryšius bei susirašinėti su Kanados lietuviais. Rašyti adresu: 328 Old Home Rd., Apt. 1, R.R. 1, Keswick, Ont. L4P 3C8. Tel. 905 476-2764.

PARDUODAMAS dviejų aukštų mūrinis namas dėl susidėjusių sunkių pragyvenimo sąlygų. Prašoma kaina 15.000 JAV dolerių. Namas aprūpintas vandentikiu, kanalizacija. Rami aplinka. Adresas: O. Gudžiūnienė, Beržų 5, 4220 Vievis, Trakų raj. Lietuva.

NAMŲ REMONTO BENDROVĖ "PUNIA"

Atliekame visus lauko ir vidaus remonto darbus: sienų • vandentiekio • elektros • keramikos plytelių • stiklo bloku • langų • dažymo ir kt. Įrengiame rūsius • vonias • pirtis • lauko verandas • įvažiavimo kelių (driveways) iš susikabinusių (interlocking) plytų. Dėngiame stogus. Skambinti Alvydai tel. 905-848-9628, 416-609-5108 (pager).

ROYAL LEPAGE

Residential Real Estate Services
5110 Dundas Street West,
Etobicoke, Ontario M9A 1C2

Bus.: (416) 231-3000 (24 hr.)

Res.: (416) 231-4937

Fax (416) 231-6993

Ar galiiu pirkti namą su 5% įmokėjimu? Kas moka "Land Transfer Tax" – pardavėjas ar pirkėjas? Šiais ir visais nekilnojamo turto klausimais kreiptis į Teodorą Stanulį tel. 416 231-3000, namų tel. 416 231-4937, FAX 416 231-6993. Sąžiningas patarnavimas.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Kun. Robert Karris, OFM, pranciškonų generolo paskirtas vizitatorius lietuviams pranciškonams išeivijoje ir Lietuvoje, šiuo metu yra apsisitojęs šioje parapijoje, ir iš čia aplankys kitas lietuvių pranciškonų vadovaujamą parapiją Hamiltone ir St. Catharines. Tėvas Robertas, gimęs JAV, tautiškai mišrioji šeima (tėvas – lietuvis Kairys), iš Sacred Heart pranciškonų provincijos; šiuo metu yra Pranciškonų ordino generolo patarėjas ir gyvena Romoje. Tokios vizitacijos mūsų provincijoje vyksta kas treji metai, jos metu būna naujos vadovybės rinkimai ir paskirstymai.

— Praeitą sekmadienį antroji rinkliava buvo daroma Kanados Katalikų Bendrijos reikalams ir jos globojamoms misijoms paremti.

— Parapijos choras pradės naujo sezono darbą su pirmą repeticiją rugsėjo 8 d., 7 v.v. muzikos studijoje. Sezono pradžia – tai gera proga ir naujiems balsams įsijungti į šį gražų parapijos vienietą.

— "Volungės" choras savo naują sezoną pradės repeticiją rugsėjo 9 d., 7 v.v.

— Senojo Testamento Pranašų knygą ir Penkiaknygę galima įsigyti parapijos raštinėje. Kaina – \$15 ir \$13.

— Ruošiasi tuoktis Jonas Putrimas ir E. Sarbanaitė.

— Toronto arkivyskupija rengia visų parapijų išvyką į Midlando Kanados kankinių šventovę ateinančių sekmadienį, rugpjūčio 28 d.

— Mišios rugpjūčio 28, sekmadienį, 8.20 v.r. už a.a. Oną, Motiejų ir Algirdą Eskelevičius; 9.20 v.r. – už a.a. Joną ir Sofiją Gegužius; 10.15 v.r. – už Dobilų šeimos mirusiųs, a.a. Joną Baltrų ir a.a. Daną Beresnevienę; 11.30 v.r. už gyvų ir mirusių parapijiečių.

"Parama" lietuvių kredito kooperatyvas praneša nariams, kad šalia jau vartojamos kredito kortelės – MASTERCARD – galima per "Paramą" gauti ir auksinę kredito kortelę – GOLD MASTERCARD – teikiančią daugiau įvairių privilegijų. Smulkesnė informacija gaunama raštinėje tel. 416 532-1149.

Toronto Lietuvių namų socialinių reikalų darbuotojas V. Lukas nuo 1994 m. liepos mėn. pasitraukė iš pareigų. Nuo rugsėjo 14 d. jį pakeičia E. K. Manglicas. Socialinių reikalų tarnyba padeda pensininkams sutvarkyti pensijų ir kitos socialinės paramos gavimo dokumentus, rūpinasi kitais socialiniais ir šalpos reikalais. Pradedant rugsėjo 14 d., kiekvieną trečiadienį norintys pasitarti su socialinių reikalų darbuotoju E. K. Manglicu, kviečiami į socialinių reikalų būstinę Lietuvių namuose 1573 Bloor St. W., Toronto. Priėmimo valandos – trečiadieniais nuo 10 v.r. iki 4 v.p.p. Tel. 532-3312.

I Lietuvos našlaičių šalpos darbus siemiet įsijungė ir Toronto vaikų šalpos organizacija "Lietuvos vaikų fondas". Iš surinktų pirmųjų aukų jau mokamos pašalpos labiausiai pagalbos reikalingiems našlaičiams, išsiųsta labai reikalingų daiktų – avalynės – siunta Kauno našlaičių globos bendrijai "Sodas". Birželio mėn. "Trečiosios bangos" atėvių sambūrio atstovės G. Bijūnienė ir B. Jankauskienė jau įteikė \$1600.70 vertės čekį našlaičių šalpai. Komitetas kviečia visus pagal išgalę prisidėti prie šio nuolatinio vairo. "Lietuvos vaikų fondas" turi savo sąskaitą Toronto lietuvių kredito kooperatyve "Parama" nr. 10858. Čekius rašyti "Lithuanian Children's Fund" vardu. Galima kreiptis ir į "Lietuvos vaikų fondo" išdininę L. Balsienę tel. 766-7724. LVF

Toronto gintariečiai repetuoja Žalgirio stadione, Vilniuje

Nuotr. G. Paulionienės

Konsulato pranešimas

Referendumas "Dėl neteisėto privatizavimo, nuvertintų indėlių bei akcijų ir pažeistos teisės saugos" įvyks 1994 m. rugpjūčio 27 d.

Kanadoje gyvenantys Lietuvos respublikos piliečiai, įsigiję naujus L.R. pasus, turi teisę balsuoti, pranešę raštu savo vardą, pavardę, adresą ir telefono numerį generaliniam konsulatui šiuo adresu: Consulate General of Lithuania, 235 Yorkland Blvd., Suite 502, Willowdale, Ontario M2J 4Y8, Canada. Tel.: (416) 494-8313, fax: (416) 494-4382. Balsuoti bus galima ne tik paštu, bet ir generaliniame konsulate rugpjūčio 27 dieną nuo 9 v.r. iki 5 v.p.p.

Gediminas Vagnorius, buvęs Lietuvos ministeris pirmininkas, dabartinis seimo narys bei Tėvynės s-gos valdybos vykdomasis pirmininkas ir dr. Vytautas Pakalniškis, teisininkas, Lietuvos ekonomikos ir užsienio investicijų plėtros agentūros FIDA tarybos pirmininkas, buvęs teisingumo ministeris, Kanados federacinės valdžios kvietimu, atvyksta į Kanadą, kur Vakarų Ontario universitete Londone daugiau kaip savaitę dirbs su un-to ekonomikos ir teisės mokomuoju personalu, norėdami arčiau susipažinti su laisvos rinkos puoselėjimo strategija Kanadoje.

Svečių pranešimas lietuviams bus rugsėjo 11 d., 1.30 v.p.p. Toronto Lietuvių namuose.

Kanados lietuvių katalikų kunigų suvažiavimas šaukiamas š. m. spalio 13, ketvirtadienį, 10 v.r., Lietuvos kankinių parapijos patalpoje Anapilyje (Mississauga, Ont.). Šiame metiniame suvažiavime dalyvaus vysk. P. Baltakis, OFM, iš Niujorko ir Panevėžio vyskupas J. Preikšas iš Lietuvos. Visi Kanados lietuvių katalikai kunigai kviečiami dalyvauti. Suvažiavimą rengia KLK kunigų vienybės valdyba: pirm. kun. J. Staškus, ižd. kun. A. Simanavičius, OFM, sekr. kun. Pr. Gaida.

A. a. Janinos Paketurienės atminimui Sofija ir Adolfas Jelioniai "Tėviškos žiburiai" aukkojo \$41.

Antano Rinkūno švietimo fondui aukko: \$200 J. D. Kauraitis, \$60 – J. Kuncaitis. Nuosirdus ačiū. Fondo valdyba

Kanados lietuvių jaunimo s-gos nariai, dalyvavę VIII-tame Pasaulio lietuvių jaunimo kongrese, iš Kauno atsiuntė sveikinimą "Tėviškos žiburiai", pareikšdami padėką "už Jūsų nuolatinę paramą jaunimui".

ISNUOMOJAMAS gražus ir švarus dviejų miegamųjų butas Toronte Jane gatvės rajone į šiaurę nuo Sheppard gatvės. \$645 mėnesiui. Į kainą įeina mokesčiai už elektrą, apšildymą ir kt., taip pat už automobilio pastatymą. Artį parduotvių. Skambinti tel. 416-742-5254, 716-3751.

PASAULIO LIETUVIŲ DAINŲ ŠVENTĖ VILNIUJE! Trys aukštos kokybės vaizdajuostės: 1. Ansamblių vakaras Kalnų parke liepos 8 d. (2 val. ilgumo); 2. Šokių diena Žalgirio stadione liepos 9 d. (2 val. ilgumo); 3. Pasaulio lietuvių dainų šventė Vingio parke liepos 10 d. (4 val. ilgumo). Galite užsisakyti šias vaizdajuostes iš International Historic Films, Inc. skambinant telefonu 312-927-2900 arba raštu, 3533 S. Archer Avenue, Chicago, IL 60609 USA. Vienos vaizdajuostės kaina tik \$25 (Kan.), arba visos trys \$60 (Kan.) ir \$5 persiuntimui. Vaizdajuostės bus siunčiamos iš mūsų sandelio Windsor, Ontario, todėl nereikės mokėti maito bei kitų mokesčių. Mes priimame asmeniškus čekius (Kanados doleriai) arba VISA/Mastercard kredito kortelės. Sav. Petras Bernotas.

Rinkimai į apylinkės tarybą

KLB Toronto apylinkės rinkimų komisija praneša: rinkiminę komisiją sudaro: pirm. – V. Skrinskas, tel. 416 249-4591, sekr. – E. Senkuvienė, tel. 416 760-8838, nariai: D. Keršienė, V. Sendžikas, tel. (416) 233-4188, F. Mockus, tel. 416 489-7735. Rinkimų tvarka: Kandidatų siūlymas į apylinkės tarybą iki 1994 m. rugsėjo 18 d. – Vilnius Manor, 1700 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 403, adresuojant rinkimų komisijai. Rinkimų data nukeliama į 1994 m. spalio 16, sekmadienį. Toronto apylinkės tarybą renkami 25 nariai. Kandidatai turi būti bendruomenės narys, ne jaunesnis kaip 18 metų, susimokėjęs nario mokesčių. Kandidatus gali siūlyti kiekvienas bendruomenės narys. Prašome kiekvienos Toronto organizacijos siūlyti bent po du kandidatus. Tarybą siūlyti kandidatų pareikšimų blankus galima gauti pas kiekvieną rinkiminę komisijos narį arba rinkiminėje būstinėje.

Jei norime, kad bendruomenė gerai veiktų, privalome ją remti ir siūlyti kandidatus, pajėgius tą darbą dirbti.

Rinkiminė komisija

Vilniaus krašto grįžimo sukaktis

Lietuvos respublikos vyriausybės nutarimu, bus gana plačiai paminėta Vilniaus krašto grįžimo Lietuvai 55 metų sukaktis. Minėjimui rengti sudaryta A. Švelnio vadovaujama komisija, paruošusi plačią programą. 1994 m. rugsėjo 1 – spalio 30 laikotarpiu numatoma: Vilniaus pamoka Lietuvos mokyklose, savanorių kapų tvarkymas, spaudos konferencija, paroda, specialioji TV laida, paskaitos, kai kurių Vilniaus krašto vietovių apilankymas, kariuomenės įženigimo minėjimas, iškilmes, pamaldos Aušros Vartų koplyčioje, koncertas, kariuomenės paradas, eitynės iš Vilniaus katedros į Rasų kapines.

Spalio 27 d. Vilniaus centre priimame pašte pradedami atspauduoti ir platinti proginiai vokai, spalio 28 d. padedami vainikai Antakalnio kapinėse Sausio 13-tosios žuvusių kovotojų atminimui.

ISNUOMOJAMAS butas – 2 kambariai, virtuvė, vonia pirmame aukšte; High Park'o rajone, atskiras įėjimas. Skambinti tel. 416 767-4917.

JAUNAI ŠEIMAI reikalinga moteris, kuri galėtų gyventi kartu ir atlikti namų ruošos darbus. Turi truputį kalbėti angliškai. Skambinti tel. 416-441-3303.

CLEAN FOREVER. Valome kilimus, minkštus baldus ir automobilų vidų nauju būdu – sausomis putomis. Kilimas išdžiūna per 1-2 valandas. Labai gera kokybė. Skambinti bet kurio laiku. Tel. 503-1687.

ATOSTOGOS SAULĖTOJ FLORIDOJ. Kambarys ir prausykla, vėsinimas, apšildomas baseinas, pusryčiai – savaitė \$200. Miegamas kambarys, bendra prausykla – savaitė \$150. Artį parduotvių ir pajūrio. Skambinti arba rašyti: A. Zupkus, 5886 Guest Court, North Fort Myers, FL 33903, USA. Tel. (813) 656-5886.

Gražus leidinys

"Lithuania in the World" (Lietuva pasaulyje) 1994 m. gegužės-birželio ir liepos-rugpjūčio laidos, reprezentacinė išorė ir apdaila, iš viso 128 psl. apimtyje pateikia anglų kalba apšiai medžiagos apie Lietuvos pajūri, lietuvių plačiam pasauli, panagrinėja socialines, ekonomines problemas, skiria nemažai vietos keliautojui Vladui Vitkauskui, puslapius išmargina geromis dailininkų V. Vizgirdos, A. Dargio, K. Žoromskio, K. Varnelio, E. Urbaitytės, K. Zapkaus ir kt. darbų reprodukcijomis, rašo apie Dainų šventes; supažindina su "Lithuanian Airlines", įvertina Lietuvos politiką 1918-1940 m., svarsto Lietuvos saugumo klausimus; gausu iškilų reklaminių skelbimų. Leidinio vyr. redaktorius Stasys Kašauskas. Spausdina "Spindulys" Kaune. Prenumeratos kaina metams \$39(JAV) arba tą sumą atitinkanti kitų kraštų valiuta. Adresas: Lithuania in the World, DU KA Ltd., T. Vrublevskio 6, 2600 Vilnius, Lietuva, tel. (370-2) 613-521, 614-432; faksas (370-2) 613-521. S.

Įvairios žinios

"Lietuvos kovų ir kančių istorijos" tolimesniam ruošimui ir leidimui PLB valdybos, Lietuvos istorijos instituto, tremtinių ir politinių kalinių sąjungos, Politinių kalinių sąjungos vadovybių bendru sutarimu sudaromas specialus priežiūros komitetas, į kurį pakviesti: dr. Petras Kisieličius – PLB vicepirmininkas, dr. Kęstutis Girnius – "Laisvosios Europos" radijo skyriaus vedėjas Europoje, dr. Rasa Mažeikaite – istorikė (Kanada), prof. dr. Benediktas Mačiūka – istorikas (JAV), prof. dr. Antanas Tyla – Lietuvos istorijos instituto direktorius, Balys Gajauskas – Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjungos pirmininkas, Lietuvos respublikos seimo narys, Antanas Stasiškis – Lietuvos politinių kalinių sąjungos pirmininkas, Lietuvos respublikos seimo narys, prof. dr. Zigmantas Zinkevičius – akademikas, Birutė Burauskaitė – Lietuvos gyventojų represijų tyrimo centro vadovė, Nijolė Gaškaite – Laisvės kovų archyvo redkolegijos narė, prof. dr. Vytautas Landsbergis – Lietuvos respublikos seimo narys, kun. Jonas Boruta, SJ. – Lietuvos katalikų mokslo akademijos narys. Komiteto pirmininkais kviečiami: Antanas Stasiškis (Lietuvoje), dr. P. Kisieličius (išeivijoje); komiteto sekretore – Birutė Burauskaitė. Inf.

ATLIEKU staliaus, vidaus sienų (drywall), dažymo, elektros įvedimo, vandentiekio sistemos įvedimo (plumbing) darbus. Įrengiu pirtis (saunas). Skambinti Algiui tel. 272-8323.

K3R
AWNINGS & ROOFING
Sąmyrinių išskleidžiamieji stogeliai - Pastogėlės-krepšeliai "Stogu dengimai" 625A The Queensway, Toronto, Ont. M8Y 1K4
Tel.: 416-252-4081 FAX: 416-252-2972

BVL ELECTRICAL ENGINEERING

Licence
E-2392

Taisau senas ir įvedu naujas:

- ELEKTROS INSTALICIJAS
- VĖSINIMO SISTEMAS
- Taisau visų rūšių
- SĄLDYTVIUS • SKALBIMO MAŠINAS • ELEKTRINES PLYTELES
- DŽIOVINTUVUS • KITUS BUITINIUS ĮRENGIMUS

Skambinti Vytui tel. 200-8960 arba 236-9071, Toronte. Greitas – sąžiningas – pigus patarnavimas. Visi darbai garantuoti pagal susitarimą.

MONTREALQUE

Viliaus Pėteraičio ryški visuomeninė bei mokslinė veikla 1994 m. buvo įvertinta Klaipėdos universiteto, suteikiant jam garbės doktaro laipsnį (tuo pačiu kartu garbės doktarus gavo prof. Vytautas Kavolis ir kun. Alfredas Vėlius). V. Pėteraitis, gimęs ir augęs netoli Klaipėdos, baigė Klaipėdos Vytauto Didžiojo gimnaziją, studijavo Vytauto Didžiojo universitete evangelikų teologiją ir germanistiką (anglų, švedų ir vokiečių kalbas) užsienio universitetuose. Būdamas Vokietijoje, mokytojavo Augsburgio lietuvių gimnazijoje ir paruošė nemažos apimties anglų-lietuvių kalbos žodynus. Iš Vokietijos persikėlęs į Montrealį, aktyviai įsijungė į visuomeninę veiklą, krepdamas daugiau dėmesio į Mažąją Lietuvą. Per tą laiką rinko medžiagą mokslo veikalui "Mažosios Lietuvos ir Tvankstos vietovardžiai, jų kilmė ir reikšmė", knyga buvo išleista 1992 m. Vilniuje. Su Klaipėdos universitetu nuo steigimosi pradžios palaiko artimus ryšius.

Sol. Antanas Keblys Kennebunk-

porto vasarvietėje liepos 24 d., lydimas juostelėje įgrotų liaudies instrumentų, atliko lietuvių liaudies dainų koncertą.

"Baltijos" stovyklavietės 30 m. sukaktis praėjo be didesnių iškilmių, nes iš kitų miestų skautai neatvyko. Užteko Montrealio "Geležinio Vilko-Neringos" tuntu. Į stovyklos atidarymą liepos 30 d. iš Toronto atvyko lietuvių skautų brolijos atstovai Algis Senkus, o pirmosios savaitės uždaryme dalyvavo skautų seserijos vyriausia skautininkė Birutė Banaitienė su vyr. Broniumi iš Bostono. Pirmąją savaitę stovyklavo 23 skautai. Stovyklai vadovavo Gintaras Nagys, Audra Žurkevičiūtė, Paulius Murauskas, Gilius Bulota, Rimas Piečaitis, brolijos vyr. skautininko pavaduotojas Romas Otto ir iš Otavos Rima Radžiūtė bei Jurgita Puškytė, neseniai ten atsikėlus iš Klaipėdos. Kapelionu buvo kun. Kazimieras Ambrasas, SJ. Šeimininkavo Liliana Bulotienė. Antrą savaitę pasilikio stovyklauti vyresnieji skautai su vadovais P. Murausku ir R. Otto. B.S.

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

Namai - Automobiliai - Prekyba - Atsakomybė
3907A Rosemont Blvd., Montreal, Que. H1X 1L7
Tel. 514 722-3545 FAX 514 722-3546
JOANA ADAMONYTĖ, A.I.B. DONNA SVRAKA, A.I.B.
PETRAS ADAMONIS, C.I.B. Res. 514 256-53355
Greitas ir tikslus patarnavimas. Pasiteiravimas neįpareigoja apsidrausti.

LITAS MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1475 DeSeve St., Montreal, Que. H4E 2A8
Tel. 514-766-5827; 514-766-5830
Skyrius: 3907A Rosemont Boulevard
VISI BANKINIAI PATARNAVIMAI
AKTYVAS – virš \$29,000,000 REZERVAS – virš 2 milijonų.
MOKA UŽ:

Certifikatus 1 m.	7.00%	Taupymo – special.	1.50%
Certifikatus 2 m.	7.50%	Taupymo – su gyv. dr.	1.25%
Certifikatus 3 m.	8.00%	Taupymo – kasdienines	1.50%
Term. indėlus:		Einamos sąsk.	1.00%
1 metų	6.00%	RRIF – RRSP – 1 m. term.	7.00%
180 d. - 364 d.	6.00%	RRIF – RRSP – 2 m. term.	7.50%
120 d. - 179 d.	5.00%	RRIF – RRSP – 3 m. term.	8.00%
60 d. - 119 d.	5.00%	RRIF – RRSP – taup.	2.00%
30 d. - 59 d.	4.50%		

IMA UŽ:

Nekilin. turto:		asmenines – nuo	8.00%
1 metų	8.75%		
2 metų	9.75%		
3 metų	10.00%		

KASOS VALANDOS:

	1475 DeSeve	3907A Rosemont
Pirmadieniais	9.00 - 3.00	10 - 2
Antr., treč.	9.00 - 3.00	
Ketvirtadieniais	12.00 - 8.00	3.00 - 7.00
Penktadieniais	10.00 - 6.00	2.00 - 6.00

KESTAS

Projektuoju ir gaminu paminklus,
darau skulptūras, portretus, bareljefus iš įvairių medžiagų (granito, vario, plieno, molio, medžio) pagal užsakovo pageidavimus. Skambinti telefonu
905-544-1056

KILIMŲ IR BALDŲ VALYMAS

EURO CLEAN

Greitas patarnavimas, prieinamos kainos, dezinfekcija ir "Stainguard".

SKAMBINKITE VIDMANTUI ŠILININKUI TORONTE
TEL. 456-0717 ARBA 402-7976

EUROPARCEL

APTARNAUJAME LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ

NAUJA VIETA – NAUJOS VALANDOS
TOKS PAT GERAS PATARNAVIMAS

Nuosirdžiausi linkėjimai mūsų klientams ir sėkmės 1994 metuose. Mes ir toliau su malonumu teiksime aukščiausios klasės patarnavimus bendruomenei. Todėl prašome naudotis mūsų bendrovės paslaugomis. Laukiame paskambinimo dėl siuntinių paėmimo iš jūsų namų. Pristatyti siuntinius galite trečiadieniais nuo 9 v.r. iki 7 v.v.